

แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบล
ตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

GUIDELINES FOR INCLUSIVE EDUCATIONAL QUALITY DEVELOPMENT OF
BAN BO HIN SCHOOL IN TAMBON TALAT KHWAN, DOI SAKET DISTRICT,
CHIANG MAI PROVINCE

ดวงกมล อิริยา

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

พ.ศ. 2563

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน
บ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอคลองสะแก จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้วิจัย : ดวงกมล อิริยา

สาขาวิชา : การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

: รองศาสตราจารย์ ดร. สมเกียรติ อุทราโยธา

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอคลองสะแก จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่ดี และ 3) จัดทำแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย บุคลากรของโรงเรียนบ้านบ่อหิน จำนวน 14 คน ผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ จำนวน 54 คน กรรมการสถานศึกษา จำนวน 7 คน และโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดีด้านการจัดการเรียนรวม จำนวน 3 โรงเรียน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอคลองสะแก จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้การจัดการเรียนรวมตามโครงสร้างชีวิต (SEAT Framework) โดยรวมมีการปฏิบัติเป็นจริงอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับด้านนักเรียน (Student : S) ด้านเครื่องมือ (Tool : T) ด้านสภาพแวดล้อม (Environment : E) และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (Activity : A)

2. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมจากโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี ด้านการจัดการเรียนรวม พบว่า 1) ด้านนักเรียน มีระบบการคัดกรอง การเรียนปรับพื้นฐาน มีการจัดห้องเรียนชั้นพิเศษ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และการประเมินที่สอดคล้องกับแผน IEP 2) ด้านสภาพแวดล้อม การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ มีการจัดทำห้องเรียนคู่ขนาน ห้องการศึกษาพิเศษ ปรับปรุงสถานที่ เช่น ทางลาด ทางเชื่อม ให้สะดวกปลอดภัย มีการชี้แจงผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดทำ

แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ที่เหมาะสม ให้นักเรียนมีส่วนร่วม การใช้กิจกรรมต่าง ๆ ในการพัฒนา เน้นกระบวนการคิดและการลงมือปฏิบัติจริง มีการตรวจสอบและประเมินความรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) 4 ด้านเครื่องมือ เครื่องมือในการบริหารจัดการ คือ ระบบ IEP ออนไลน์และระบบ SET เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน คือ คอมพิวเตอร์ สื่อเฉพาะของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งมีทั้งสื่อที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐและสื่อประดิษฐ์

3. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ 1) ด้านนักเรียน มีการส่งเสริมเจตคติที่ดี การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและสอนทักษะการป้องกันตนเอง 2) ด้านสภาพแวดล้อม ปรับปรุงสถานที่ให้เหมาะสม จัดสื่อและครูผู้สอนเฉพาะ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับบุคคลภายนอก 3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริมการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น จัดกิจกรรมซ่อมเสริมและสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน 4) ด้านเครื่องมือจัดบริการให้สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีให้ง่ายขึ้น จัดกิจกรรมบำบัด และจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็น จากการตรวจคุณภาพแนวทางการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม 4 ด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การจัดการศึกษา, การเรียนรวม, คุณภาพการศึกษา

The Title : Guidelines for Inclusive Educational Quality Development of Ban Bo Hin School
in Tambon Talat Khwan, Doi Saket District, Chiang Mai Province.

The Author : Duangkamol Iriya

Program : Educational Administration

Independent Study Advisor

: Associate Professor Dr. Somket Uthayotha

Chairman

ABSTRACT

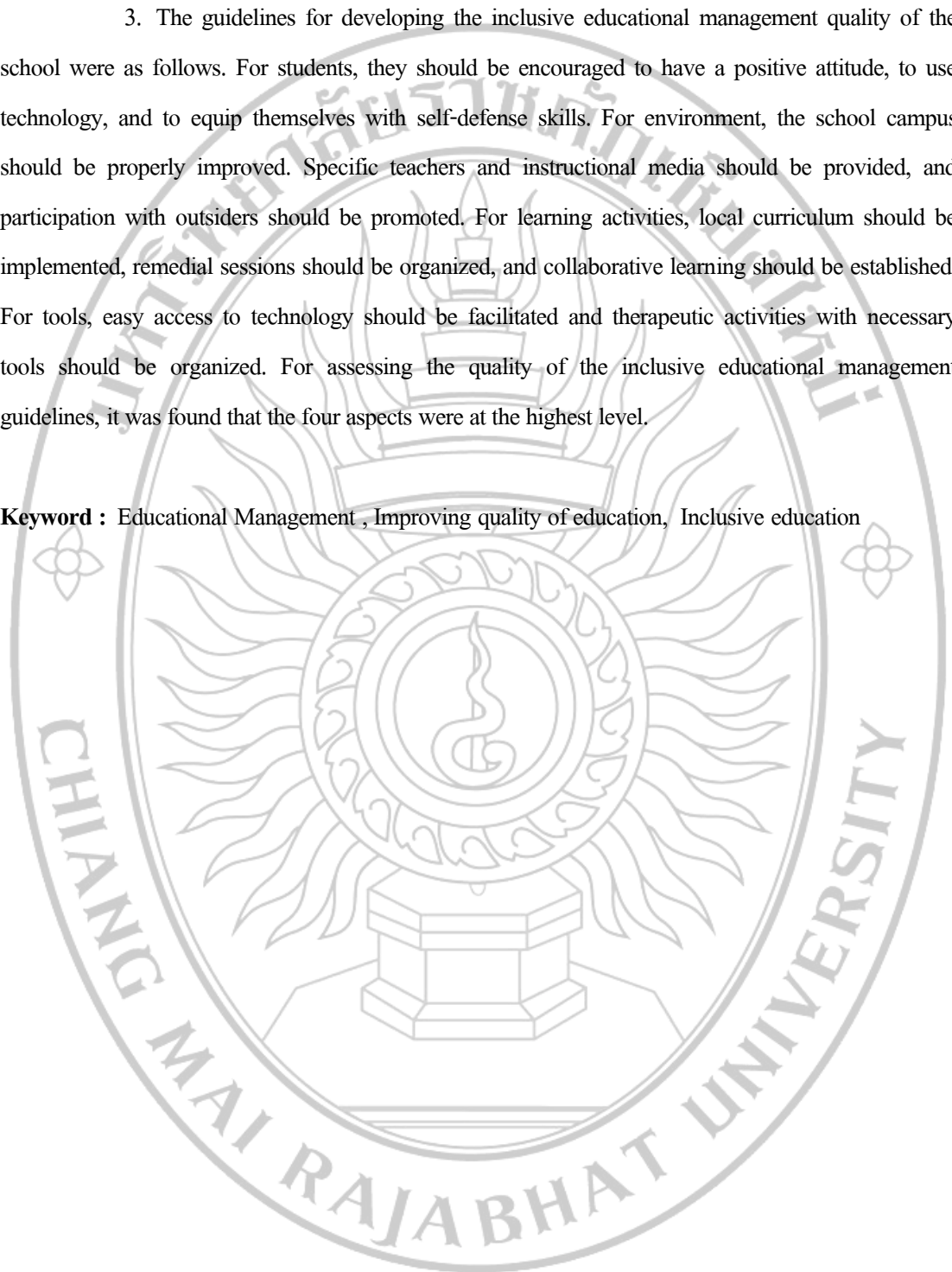
The objectives of this research were to investigate the inclusive educational management contexts of Ban Bo Hin School in Tambon Talat Khwan, Doi Saket district, Chiang Mai province, to explore the inclusive educational management guidelines of schools with best practices, and to construct an inclusive educational quality development guideline. The sample group involved in this study was 14 Ban Bo Hin school personnel, 54 parents of students with special needs, seven school council members, and three schools with best practices in inclusive educational management. The data were collected by means of a questionnaire and an interview. The research results are as follows.

1. The inclusive educational management contexts of the school were based on the SEAT framework with actual practices at a high level. The mean, ranked from high to low, was Students (S), Tools (T), Environment (E), and Activities (A).
2. The inclusive educational quality development guidelines of the schools with best practices revealed that for students, there were a screening system, learning preparations, special classrooms, individualized education plans (IEP), and assessment according to IEP. For the environment, learning atmosphere was improved with parallel and special education classrooms. School campuses were improved for safety and convenience, and parents were informed about classroom management. For activities, appropriate individualized education plans were constructed with participation of students. Development activities focused on the thinking process and actual practices. Knowledge was examined and assessed according to IEP. For tools, the administration

instruments were online IEP and special education technology systems. Instructional instruments were computers and media for students with special needs both from state provision and invented media.

3. The guidelines for developing the inclusive educational management quality of the school were as follows. For students, they should be encouraged to have a positive attitude, to use technology, and to equip themselves with self-defense skills. For environment, the school campus should be properly improved. Specific teachers and instructional media should be provided, and participation with outsiders should be promoted. For learning activities, local curriculum should be implemented, remedial sessions should be organized, and collaborative learning should be established. For tools, easy access to technology should be facilitated and therapeutic activities with necessary tools should be organized. For assessing the quality of the inclusive educational management guidelines, it was found that the four aspects were at the highest level.

Keyword : Educational Management , Improving quality of education, Inclusive education

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัย เรื่องการศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ สำเร็จลงได้ด้วยดีโดยได้รับความช่วยเหลือและความกรุณาเป็นอย่างดีจากอาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สมเฑศ อุทธโยธา ที่ให้แนวคิด ความรู้ คำแนะนำและคำปรึกษาแก่ผู้วิจัย ที่ได้ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณะอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้เป็นวิทยาทานและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการนำไปปรับใช้ในการทำวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ในการตรวจสอบเครื่องมือ และตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วยนางสาวกัญญา วรรณภพ นางพิมพ์ใจ ยานะ และ ดร.ศิริพงษ์ นวลแก้ว ที่ให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำทำให้เครื่องมือมีความสมบูรณ์ และสามารถนำไปเก็บข้อมูลได้อย่างครบถ้วนและครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ และให้คำแนะนำในการจัดทำแนวทางการพัฒนาและประเมินด้านคุณภาพด้านความเป็นไปได้ คุณภาพด้านความเหมาะสมและคุณภาพด้านความเป็นประโยชน์

ประโยชน์อันพึงได้จากการศึกษาครั้งนี้ ขอให้เป็นที่กตเวทิตาแก่บิดา มารดา ครอบครัว ตลอดจนผู้เขียนหนังสือและบทความต่าง ๆ ที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยจนสามารถทำให้วิจัยนี้สำเร็จได้ด้วยดีและเป็นตัวอย่างการศึกษาสำหรับผู้สนใจต่อไป

ดวงกมล อิริยา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	๗
ABSTRACT.....	๗
กิตติกรรมประกาศ.....	๘
สารบัญ.....	๙
สารบัญตาราง.....	๑๐
สารบัญภาพ.....	๑๑
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
ประโยชน์ที่จะได้รับ.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
การพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	7
มาตรฐานคุณภาพการศึกษา	15
แนวทางการบริหารการจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT-Framework).....	19
เด็กที่มีความต้องการพิเศษ.....	22
การบริหารจัดการเรียนรวม.....	29
บริบทโรงเรียนบ้านบ่อหิน.....	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	47
กรอบแนวคิดการวิจัย	55
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	56

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่.....	56
ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมจากโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี.....	60
ขั้นตอนที่ 3 การจัดทำและตรวจสอบแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่.....	62
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหินของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่.....	65
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมจากโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี.....	75
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดทำและตรวจสอบแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่.....	82
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	91
สรุปผลการวิจัย.....	91
อภิปรายผล.....	93
ข้อเสนอแนะ.....	99
บรรณานุกรม	100

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ประวัติผู้วิจัย.....	103
ภาคผนวก.....	104
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้อง.....	104
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้ทรงวุฒิตรวจสอบร่างแนวนำแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่.....	106
ภาคผนวก ค รายชื่อโรงเรียนที่มีแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมที่มีแนวปฏิบัติที่ดี.....	107
ภาคผนวก ง แบบสอบถามการวิจัย.....	108
ภาคผนวก จ แบบสัมภาษณ์การวิจัย.....	115
ภาคผนวก ฉ แบบประเมินคุณภาพแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่.....	120
ภาคผนวก ช สรุปการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ.....	123
ภาคผนวก ซ สรุปการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแบบสัมภาษณ์โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	129
ภาคผนวก ฌ ผลการประเมินคุณภาพแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอ ดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ.....	134
ภาคผนวก ญ แบบสัมภาษณ์การวิจัยของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมที่มีแนวปฏิบัติที่ดี	137

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	แสดงกรอบและตัวชี้วัดการศึกษาที่สะท้อนถึงคุณภาพ	8
2.2	แสดงจำนวนนักเรียน.....	42
2.3	แสดงการแยกตามประเภทของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ.....	43
3.1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้ปกครองนักเรียนที่มี ความต้องการพิเศษ	57
4.1	แสดงเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	65
4.2	แสดงอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	66
4.3	แสดงระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	66
4.4	แสดงอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม	67
4.5	แสดงความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ.....	67
4.6	แสดงสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม 4 ด้าน.....	68
4.7	แสดงสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ด้านนักเรียน.....	69
4.8	แสดงสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ด้านสภาพแวดล้อม	70
4.9	แสดงสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน.....	72
4.10	แสดงสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านเครื่องมือ	74
4.11	แสดงคุณภาพแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	86
4.12	แสดงคุณภาพแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ด้านนักเรียน.....	87
4.13	แสดงคุณภาพแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ด้านสภาพแวดล้อม	88
4.14	แสดงคุณภาพแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน.....	89
4.15	แสดงคุณภาพแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ด้านเครื่องมือ.....	90

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	องค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21.....	10
2.2	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	55

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยให้ความสำคัญกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ตามหลักกฎหมายโดยได้กำหนดการจัดการศึกษาไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 กล่าวว่า รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560, น. 14) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขปรับปรุง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 10 ที่ระบุให้การจัดการศึกษาให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษการศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสอง ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, 2553, น. 5) ดังนั้นจะเห็นว่ารัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาทั้งเด็กปกติ และเด็กพิเศษ เพื่อให้ได้รับการศึกษาที่เท่าเทียมกัน และมีความเหมาะสมกับแต่ละบุคคล เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ ตามความถนัดของตนและมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการยังได้มีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560-2564) เพื่อเป็นกรอบทิศทางและแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ โดยมี 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ คือ ด้านสิทธิและโอกาสการศึกษา ด้านคุณภาพการศึกษา ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, น. ก)

การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม จึงเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งหลักการของการจัดการเรียนรวมคือ เด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ดังนั้นก็ควรได้รับความยุติธรรมในสังคม การจัดสภาพให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงหรือได้รับบริการเช่นเดียวกับเด็กปกติ เพื่อให้เด็กได้รับประโยชน์สูงสุด เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงสื่อตามความเหมาะสมและเรียนรู้ได้อย่างเท่าเทียม (ผดุง อารยะวิญญู และวาสนา เลิศศิลป์, น. 2551) ในปี พ.ศ. 2559 เป็นปีแห่งความร่วมมือด้านการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เป็นการแสดงเจตนารมณ์ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับสิทธิและโอกาสในการศึกษาอย่างเสมอภาคกัน โดยมีการจัดการที่เหมาะสมในโรงเรียนและห้องเรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ที่สอดคล้องหลักปรัชญาของการอยู่ร่วมกัน (Inclusion) เน้นให้มีการนำบริการ สนับสนุนต่าง ๆ มาจัดกระบวนการเรียนการสอนสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล กำหนดทางเลือกให้หลาย ๆ ทาง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรวมกันได้โดยไม่ต้องแบ่งแยกและไม่เลือกปฏิบัติทั้งนี้ได้มีการทบทวนถึงภารกิจที่จำเป็นสำหรับสถานศึกษาทั่วไป ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ทั้งการจัดให้เด็กพิการทุกคนที่อยู่ในเขตบริการได้เข้าเรียนในโรงเรียนและการพัฒนาให้โรงเรียนมีคุณภาพรองรับการให้บริการด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ คุณภาพของการจัดการศึกษาเรียนรวมจึงเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญอย่างหนึ่งของคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาลำดับงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้จัดทำแนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรวม เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขึ้น เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรวม และเป็นการยกระดับคุณภาพผู้เรียน กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล รวมทั้งยังเป็นแนวทางให้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการนิเทศ กำกับ ติดตาม ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาในพื้นที่ที่รับผิดชอบ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560, น. 4)

โรงเรียนบ้านบ่อหินสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 เป็นอีกหนึ่งที่ใช้การจัดการเรียนรวมซึ่งโรงเรียนเป็นต้นแบบการเรียนรวม (Inclusive Education) และเป็นศูนย์ SSS (Student Support Service : SSS) นอกจากนี้ทางโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ยังได้รับรางวัลโล่เกียรตินิยมเนื่องในงาน “อัจฉริยะคนพิการเชียงใหม่ ก้าวไกลสู่อาเซียน” โรงเรียนบ้านบ่อหินเป็นสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่สนับสนุนด้านการศึกษาคคนพิการจึงได้มีการจัดการเรียนรวมเนื่องจากเป็นโรงเรียนที่มีผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมเต็มเวลากับเด็กปกติและมีห้องเรียนคู่ขนานสำหรับเด็กนักเรียนออทิสติก เพื่อเป็น

การรองรับเด็กพิการทุกคนที่อยากเรียนให้ได้เข้าเรียน โดยมีผู้บริหาร ครูและบุคลากรรวมทั้งหมด 14 คน และมีนักเรียนทั้งหมด 201 คน เด็กที่มีความต้องการพิเศษ 63 คน (โรงเรียนบ้านบ่อหิน, 2562, น. 3) ซึ่งได้มีการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนตามแนวทาง 4 ด้าน อันได้แก่ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ด้านกระบวนการบริหารจัดการเรียนรวม และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนรวมอีกด้วย อย่างไรก็ตามในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ยังประสบปัญหาในเรื่องของการศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนรวม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) 4 ด้าน คือ ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านเครื่องมือ และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรวม และรวมถึงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม หมายถึง การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรวม จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ คุณภาพของผู้เรียน กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา และกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการทำงานร่วมกันของโรงเรียนกับชุมชนและผู้ปกครองค่อนข้างน้อย ทำให้ในบางครั้งผู้ปกครองไม่มั่นใจในกระบวนการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเท่าที่ควร นอกจากนี้การสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษยังมีน้อย ปัญหาการเข้าถึงในสื่อเทคโนโลยีของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งในการพัฒนาโรงเรียนการจัดการเรียนรวม จะต้องมีการดำเนินการตามมาตรฐานการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรวม ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขึ้นพื้นฐานได้กำหนดไว้ ทั้งนี้ในการจัดการเรียนรวมนั้นมีโรงเรียนที่มีการปฏิบัติงานที่ดี สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหินได้

ดังนั้น ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอคลองสะแก จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อจะนำผลการศึกษานี้เสนอเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารและครู ในการวางแผนปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนการสอน การบริหารงานให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษและเด็กปกติมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาอีกด้วย

คำถามการวิจัย

1. สภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอคลองสะแก จังหวัดเชียงใหม่ เป็นอย่างไร
2. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมจากโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดีเป็นอย่างไร

3. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมจากโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี
3. เพื่อจัดทำและประเมินแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านพื้นที่

ดำเนินการวิจัยในโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. บุคลากรของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 14 คน คือ ผู้บริหารจำนวน 1 คน ครูผู้สอนจำนวน 7 คน ครูพี่เลี้ยง จำนวน 2 คน ครูจากศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จำนวน 2 คน ธุรการ จำนวน 1 คน อัตรากำลัง จำนวน 1 คน
2. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ จำนวน 63 คน
3. กรรมการสถานศึกษา จำนวน 9 คน
4. บุคลากรโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดีด้านการจัดการเรียนรวม
5. ผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินผลแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. การศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนรวม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) 4 ด้าน คือ ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านเครื่องมือ และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรวม
2. การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม หมายถึง การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรวม จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ คุณภาพของผู้เรียน กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาและกระบวนการ

จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560, น. 9)

ขอบเขตด้านเวลา

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการศึกษาระหว่างปีการศึกษา พ.ศ. 2562

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. โรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ มีแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กปกติมากขึ้น รวมทั้งมีระบบการดำเนินงานที่มีมาตรฐานตามแนวทางการพัฒนาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ได้แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรวมจากโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี นำไปสร้างเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรวมให้กับโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
3. โรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนรวมสามารถนำผลการวิจัยไปปรับใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในสถานศึกษาของตนเองได้

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดศัพท์เฉพาะสำหรับการศึกษา ดังนี้

การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม หมายถึง การบริหารจัดการการเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ในการจัดการเรียนการสอนโดยไม่แบ่งแยกความบกพร่องของเด็ก แต่จะใช้การบริหารจัดการโดยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสม และมีการพัฒนาการจัดการเรียนรวม 4 ด้าน คือ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ด้านกระบวนการบริหารจัดการเรียนรวม และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรวม หมายถึง กระบวนการในการบริหารเพื่อการดำเนินงานการศึกษากับนักเรียนทุกคนในโรงเรียนบ้านบ่อหินได้เรียนร่วมกันโดยไม่มีการแบ่งแยกว่านักเรียนคนใดเป็นนักเรียนปกติหรือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ได้เรียนร่วมกันเต็มเวลาในห้องเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานเรียนรวม หมายถึง ข้อกำหนดของการจัดการที่เน้นคุณภาพผู้เรียน คุณภาพครู คุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษาและคุณภาพของสถานศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์คุณภาพ

ภายนอกตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย คุณภาพผู้เรียน กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เด็กที่มีความต้องการพิเศษ หมายถึง เด็กที่ต้องการรับการช่วยเหลือดูแลในการจัดการเรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาและกำหนดหัวข้อการศึกษา ดังนี้

1. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา
2. มาตรฐานคุณภาพการศึกษา
3. การบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT-Framework)
4. เด็กที่มีความต้องการพิเศษ
5. การบริหารการจัดการเรียนรวม
6. บริบทโรงเรียนบ้านบ่อหิน
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ความหมายของคุณภาพการศึกษา

ความหมายของคุณภาพการศึกษา ในบริบทของการศึกษาคำว่า “คุณภาพ” มีหลากหลายความหมายและยังไม่สามารถลงข้อสรุปที่ ชัดเจน UNICEF (2000, น. 4) กล่าวว่า คำที่มักใช้ในความหมายเดียวกับคุณภาพ ได้แก่ ประสิทธิภาพ (Efficiency) ประสิทธิผล (Effectiveness) และความเสมอภาค (Equity) ถึงแม้คำจะแตกต่างกันแต่นักการศึกษาปัจจุบันเห็นสอดคล้องกันว่าคำเหล่านี้ประกอบกันเป็นมิติพื้นฐานของการศึกษาที่มีคุณภาพ ดังนั้น คุณภาพการศึกษาตามแนวคิดของยูนิเซฟจึงพิจารณาจาก 5 ประการ ได้แก่ ตัวผู้เรียน สภาพแวดล้อมในการเรียน เนื้อหาสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนการสอน และผลลัพธ์ ดังนี้

ผู้เรียนที่มีสุขภาพแข็งแรง มีภาวะโภชนาการที่ดี มีความพร้อมที่จะเรียนรู้และได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือการเรียนจากครอบครัวและชุมชน

สภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย ป้องกันการคุกคามทางเพศ และมีการจัดหาทั้งทรัพยากร และสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอเหมาะสม

เนื้อหาสาระการเรียนรู้ต้องสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างหลักสูตร หนังสือ สื่อ อุปกรณ์การเรียนรู้ และทักษะพื้นฐาน โดยเฉพาะการอ่านออก เขียนได้ และการคิดคำนวณ รวมถึงทักษะชีวิตที่เด็กจะต้องเรียนรู้ เกี่ยวกับสุขภาพที่ดี ความปลอดภัย ความรู้เรื่องเพศศึกษา การโภชนาการ การป้องกัน การติดเชื้อต่าง ๆ

กระบวนการเรียนการสอนที่ครูเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในบรรยากาศของห้องเรียนนอกห้องเรียนมีการบริหารจัดการที่ดี ครูมีทักษะการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อนำมาพัฒนาผู้เรียนและลดช่องว่างความแตกต่างในการเรียนรู้ของผู้เรียน

ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจะต้องสะท้อนถึงความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่เชื่อมโยง กับเป้าหมายการศึกษาของชาติและการมีส่วนร่วมของสังคม

ในทำนองเดียวกัน ยูเนสโก (UNESCO, 2005) ได้เสนอว่า การศึกษาที่มีคุณภาพสามารถพิจารณาจากกรอบและตัวชี้วัดการศึกษาที่สะท้อนถึงคุณภาพ ดังนี้

ตารางที่ 2.1 แสดงกรอบและตัวชี้วัดการศึกษาที่สะท้อนถึงคุณภาพ

กรอบพิจารณา	ตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษา
ลักษณะของผู้เรียน	1. นักเรียนมีสุขภาพะที่ดี ภาวะโภชนาการที่สมบูรณ์ และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
กระบวนการเรียนการสอน	2. ครูมีคุณภาพในการสอนและมีเทคนิคการสอนที่กระตือรือร้น 3. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้นิยามชัดเจนโดยครอบคลุมการวัดความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณค่า
เนื้อหาสาระ	4. หลักสูตรสอดคล้องและสนองความต้องการของสังคมและที่พัฒนามาจากความรู้และประสบการณ์ของครูและผู้เรียน
ระบบ	5. สิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์การศึกษามีเพียงพอเหมาะสม 6. สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นระเบียบเรียบร้อย ถูกสุขลักษณะและมีความปลอดภัย 7. การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม 8. เคารพและผูกพันกับชุมชนท้องถิ่น และวัฒนธรรม

ความหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สำหรับความหมายของ“การพัฒนาคุณภาพการศึกษา” ถ้าอาศัยแนวคิด ISO 9000 อาจกล่าวได้ว่า การพัฒนาคุณภาพ หรือการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาเป็นการดำเนินการทั่วทั้งองค์กร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกิจกรรม (Activities) และกระบวนการ (Processes) เพื่อให้เกิดสิทธิประโยชน์แก่ทั้งองค์กร ผู้ปกครองและชุมชนหรืออาจกล่าวง่าย ๆ ว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นอะไรก็ตามที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพและในการพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพการศึกษาตามแนวทางของ ISO 9000 สามารถดำเนินการได้ 2 วิธีพื้นฐาน ได้แก่ วิธีการควบคุมที่ดีกว่า (Better Control) และวิธีการสร้างมาตรฐานหรือนวัตกรรม (Raise Standards/Innovation) ซึ่งอธิบายได้ดังนี้

1. การพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพโดยวิธีการควบคุมที่ดีกว่า เป็นกระบวนการปรับเปลี่ยนมาตรฐานการศึกษาชุดเดิม ไม่ใช่กระบวนการที่สงวนรักษาหรือสร้างมาตรฐานใหม่ มาตรฐานที่ได้จากวิธีนี้ เป็นมาตรฐานที่ได้รับการปรับปรุงผ่านกระบวนการของการเลือก การวิเคราะห์ และการปรับแก้ไขของผู้ที่มีประสบการณ์ในการใช้

2. การพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพโดยวิธีการสร้างมาตรฐานหรือนวัตกรรม เป็นกระบวนการที่ไม่ เกี่ยวกับการสงวนรักษาหรือปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาที่มีอยู่เดิม แต่จะสร้างมาตรฐานขึ้นมาใหม่ผ่าน กระบวนการที่เริ่มต้นจากการศึกษาความเป็นไปได้และพัฒนาผ่าน กระบวนการวิจัยและพัฒนา (R & D) มาตรฐานที่สร้างขึ้นใหม่จะผ่านการทดลองนำมาใช้งานแบบ ทำซ้ำ มาตรฐานดังกล่าวนี้ถือว่าเป็นผลมาจาก สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี การตลาดและการจัดการ

จึงเห็นได้ว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษในแนวคิดของต่างประเทศและในบริบทของสังคมไทยมีความสอดคล้องกันในประเด็นที่เกี่ยวกับเป็นกระบวนการ “เปลี่ยนแปลง” หรือ “ปรับปรุงหรือพัฒนา”ในการจัดการศึกษาเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหวังซึ่งเป็นมาตรฐานที่กำหนดไว้ อันจะนำมาซึ่งความพึงพอใจของผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมโดยทั่วไป อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติเกิดประสิทธิผลนั้น ไม่มีสูตรเฉพาะหรือแบบแผนที่ตายตัวและก็ไม่ง่ายในการขับเคลื่อน ทั้งนี้ขึ้นกับ บริบทของสังคมนั้น ๆ และการเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต (รัตนา ดวงแก้ว, มปป., น. 5-9)

องค์ประกอบเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การพัฒนาคุณภาพการศึกษายุคใหม่จึงควรดำเนินการร่วมกันในทั้ง 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักสูตร สื่อการสอนและเทคโนโลยี 2) ระบบการประเมินผลผู้เรียน 3) ระบบประเมินและพัฒนาคุณภาพครู 4)ระบบการประเมินคุณภาพสถานศึกษา และ 5) ระบบการเงินเพื่อ การศึกษา

ทั้งนี้ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดนี้ ต้องดำเนินไปทั้งสองระดับ คือ ระดับประเทศที่ต้องสร้างความรับผิดชอบของสังคม โดยเน้นบทบาทของรัฐเป็นสำคัญและระดับสถานศึกษาในฐานะเป็นหน่วยหลักที่มีความเป็นอิสระในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนอย่างเชิดถือได้ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตร สื่อการสอนและเทคโนโลยี เป็นองค์ประกอบสำคัญที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยแสดงให้เห็นถึง องค์ประกอบของหลักสูตรทั้งเนื้อหา สมรรถนะ (ทักษะ) และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนที่ มีความสอดคล้องกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยหลักสูตรมีโครงสร้างกระชับ มีความยืดหยุ่น เน้น กระบวนการคิดขั้นสูง และบูรณาการ ดังเช่น แนวคิดหลัก

และคำถามสำคัญในสาระการเรียนรู้ เรียนรู้ผ่าน โครงการและการทำงานเป็นทีม และการใช้ ICT ในการเรียนรู้

2. ระบบการประเมินผลผู้เรียน เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับการวัดคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ การทดสอบ มาตรฐานในระดับประเทศ ซึ่งควรเป็นการทดสอบเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจและทักษะ (Literacy-Based Test) โดยประยุกต์เนื้อหาเข้ากับโจทย์จริงในชีวิตประจำวันได้ และการนำผลการ ทดสอบมาตรฐานระดับประเทศ ไป สร้างความรับผิดชอบให้เกิดขึ้นในระบบการศึกษา เช่น การ ประเมินผลงานของครู การประเมินสถานศึกษาเพื่อ พัฒนาคุณภาพและเข้าช่วยเหลือสถานศึกษาที่มี ปัญหา รวมถึงการประเมินผลและให้รางวัลแก่ผู้บริหารสถานศึกษา นอกจากนี้ยังเกี่ยวกับการมี ระบบสารสนเทศ เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการกำหนดนโยบายของรัฐ และการเลือกสถานศึกษาของ ผู้ปกครอง สำหรับในระดับโรงเรียน นอกจากนี้ การวัดและประเมินผลนักเรียนใน ระดับห้องเรียน ควรมีวิธีหลากหลายโดยเฉพาะอย่างยิ่งเน้นการประเมินผลเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้และ วิเคราะห์ ผู้เรียน (Formative Test)

3. ระบบประเมินและพัฒนาคุณภาพครู เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับการพัฒนาครูแบบใหม่ ซึ่งสนับสนุนให้เกิดระบบชุมชนเรียนรู้ทางวิชาการร่วมกัน (Professional Learning Community) แทนการฝึกอบรมครูที่ รัฐเป็นผู้กำหนด ให้เปลี่ยนบทบาทมาเป็นผู้กำกับดูแลคุณภาพและส่งเสริม การจัดการความรู้ โดยให้โรงเรียน เป็นหน่วยพัฒนาหลัก ได้รับการจัดสรรงบประมาณและมีอำนาจ ในการตัดสินใจเลือกหลักสูตรและผู้อยู่เบื้องหลัง และให้ความสำคัญกับการนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติจริง นอกจากนี้ ระบบการประเมินครูเพื่อให้ผลตอบแทน ต้องขึ้นอยู่กับพัฒนาการของผลการทดสอบ มาตรฐานระดับประเทศของนักเรียนและควรใช้วิธีสังเกตการณ์ ร่วมกับการพิจารณาเอกสาร ทั้งนี้ กำหนดให้มีการประเมินคงสภาพวิทยฐานะทุก 5 ปี และปรับลดงานธุรการของครูลงให้เน้นหน้าที่ ในการสอนเป็นสำคัญ

4. ระบบการประเมินคุณภาพสถานศึกษา เป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับระบบการประเมิน คุณภาพ ภายในของโรงเรียนซึ่งเป็นหน่วยหลักในการประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพ ส่วนระบบการ ประเมินคุณภาพ สถานศึกษาภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (สมศ.) เป็นหน่วย สนับสนุนด้านความรู้ให้แก่โรงเรียน กำกับคุณภาพของโรงเรียน และ ประเมินโรงเรียนตามระดับปัญหา (Risk Based Inspection) เพื่อให้ความช่วยเหลืออย่างเหมาะสม

5. ระบบการเงินเพื่อการศึกษา เป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรในระบบ การศึกษาเพื่อสร้างความรับผิดชอบและลดความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่ โดยมีการใช้ข้อมูลผลการ ประเมินผู้เรียนซึ่งเป็น คะแนนการทดสอบมาตรฐานขั้นต่ำของนักเรียนในการพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่โรงเรียนในเขตพื้นที่ ค่อยโอกาสอย่างเหมาะสม รวมทั้งใช้ประเมินผลการทำงานและ

ให้รางวัลแก่ผู้บริหารและควรปรับเปลี่ยนงบประมาณด้านการศึกษาไปสู่ระบบการเงินด้านอุปสงค์ คือตัวผู้เรียนมากขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับการสร้างความรับผิดชอบทางการศึกษา

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลง หรือปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหวังซึ่งเป็นมาตรฐานที่กำหนดไว้ อันจะนำมาซึ่งความพอใจของผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมโดยทั่วไป ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องอาศัย ความรับผิดชอบรวมทั้งในระดับประเทศ และระดับสถานศึกษาโดยคำนึงถึงองค์ประกอบ 5 ประการ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ (หลักสูตร สื่อการสอน และเทคโนโลยี) การประเมินผลผู้เรียน การประเมินและพัฒนา คุณภาพครู การประเมินคุณภาพสถานศึกษา และการจัดสรรงบประมาณเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (รัตนา ดวงแก้ว, มปป., น. 10-12)

การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรวม

การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรวม เป็นการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษสามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติแบบเต็มเวลา ซึ่งในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรวม จะมีการประเมินการพัฒนาคุณภาพการจัดการแบบเรียนรวม โดยสำนักงานคณะกรรมการขึ้นพื้นฐาน (2560, น. 7-10) ได้กำหนดมาตรฐานการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรวมไว้ดังนี้

ด้านที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1.1 ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้นหรือตามศักยภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละบุคคล

1.2 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แก้ปัญหาอย่างเหมาะสมตามศักยภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละบุคคล

1.3 ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามศักยภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละบุคคล

1.4 ผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาหรือตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

1.5 ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาทักษะอาชีพเพื่อเป็นพื้นฐานในการทำงานและการมีอาชีพเหมาะสมกับช่วงวัยหรือศักยภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละบุคคล

ด้านที่ 2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

2.1 ผู้เรียนมีความประพฤติด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม

2.2 ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย

2.3 ผู้เรียนยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

2.4 ผู้เรียนมีสุขภาพทางร่างกายและลักษณะจิตสังคมเหมาะสมตามศักยภาพ

ด้านที่ 3 กระบวนการบริหารจัดการเรียนรวม

3.1 สถานศึกษามีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจที่สอดคล้องกับนโยบายด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

3.2 สถานศึกษามีการวางแผนและดำเนินงานที่มุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายที่เรียนรวมทุกคนและดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม

3.3 สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากรด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

3.4 สถานศึกษามีการวางแผน การบริหารและการจัดการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างเป็นระบบ

3.5 สถานศึกษามีการวางแผน ปรับหลักสูตร และจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

3.6 สถานศึกษามีการดำเนินงานโดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและ มีเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้มีคุณภาพ

3.7 สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างเหมาะสม ชัดเจนและเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม

3.8 สถานศึกษามีการรายงานผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ด้านที่ 4 กระบวนการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนเรียนรวม

4.1 การจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย

4.1.1 มีการวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล ดำเนินการคัดกรอง ประเมินและวินิจฉัยผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

4.1.2 มีกระบวนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ถูกต้อง

4.1.3 มีการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ที่สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

4.1.4 มีการจัดหา ผลิตและใช้เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ในการพัฒนาผู้เรียนตามความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา

- 4.1.5 มีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคลอย่างเหมาะสม
- 4.1.6 มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายสอดคล้องกับผู้เรียนเฉพาะบุคคล
- 4.1.7 มีการวิจัย เพื่อแก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
- 4.2 การมีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม
 - 4.2.1 ผู้เรียน มีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาสาระ กิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดหรือตามศักยภาพแต่ละบุคคล
 - 4.2.2 ผู้เรียน เรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิด ได้ปฏิบัติจริงด้วยวิธีการและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้องตามศักยภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละบุคคล
 - 4.2.3 ผู้เรียน ได้ฝึกทักษะ แสดงออก นำเสนอผลงานแสดงความคิดเห็นและแสวงหาความรู้ จากสื่อเทคโนโลยีด้วยตนเองอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง สอดคล้องตามศักยภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละบุคคล
 - 4.2.4 ผู้เรียน ได้เรียนรู้โดยเชื่อมโยงบูรณาการสาระการเรียนรู้และทักษะด้านต่าง ๆ ตามศักยภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละบุคคล
 - 4.2.5 ผู้เรียน มีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- 4.3 การจัดการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น
 - 4.3.1 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - 4.3.2 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นหรือร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง
- 4.4 การตรวจสอบและประเมินคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
 - 4.4.1 มีการประเมินผู้เรียนจากสภาพจริงสอดคล้องตามศักยภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละบุคคล
 - 4.4.2 ใช้เครื่องมือและวิธีการประเมินผลที่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอนและผู้เรียนกลุ่มเป้าหมาย
 - 4.4.3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง
 - 4.4.4 มีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนหรือผู้เกี่ยวข้องและผู้เรียนได้นำไปใช้ในการพัฒนาตนเอง

การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรวม เป็นการมุ่งเน้นการพัฒนาตัวผู้เรียน สภาพแวดล้อมในการเรียน เนื้อหาสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนการสอน และผลลัพธ์ เพื่อให้เกิดประโยชน์

ต่อผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โรงเรียน ชุมชน โดยทั้งนี้โรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ต้องมีการประเมินการพัฒนาคุณภาพการจัดการแบบเรียนรวม 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ด้านกระบวนการบริหารจัดการเรียนรวมและด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ซึ่งโรงเรียนบ้านบ่อหินสามารถใช้เป็นแนวทางการพัฒนา รวมทั้งให้พัฒนาสู่ความเป็นมาตรฐานทางการศึกษา ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการได้อีกด้วย

มาตรฐานคุณภาพการศึกษา

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2561 (2561) ได้กำหนดให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ดังนี้

มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

- 1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน
- 1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แต่ละมาตรฐานมีรายละเอียด ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

- 1) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ
- 2) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นและแก้ปัญหา
- 3) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม
- 4) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 5) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา
- 6) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

- 1) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด

- 2) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย
- 3) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย
- 4) สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

- 2.1 มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน
- 2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา
- 2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย
- 2.4 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ
- 2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
- 2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- 3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้
- 3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- 3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก
- 3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน
- 3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย

มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย พ.ศ. มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของเด็ก

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ 3 การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

แต่ละมาตรฐานมีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของเด็ก

- 1.1 มีพัฒนาการด้านร่างกายแข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดีและดูแลความปลอดภัยของตนเองได้

- 1.2 มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุม และแสดงออกทางอารมณ์ได้
- 1.3 มีพัฒนาการด้านสังคม ช่วยเหลือตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
- 1.4 มีพัฒนาการด้านสติปัญญา สื่อสารได้ มีทักษะการคิดพื้นฐานและแสวงหา

ความรู้ได้

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

- 2.1 มีหลักสูตรครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น
- 2.2 จัดครูให้เพียงพอกับชั้นเรียน
- 2.3 ส่งเสริมให้ครูมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์
- 2.4 จัดสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อการเรียนรู้อย่างปลอดภัยและเพียงพอ
- 2.5 ให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารการเรียนรู้เพื่อสนับสนุน

การจัดประสบการณ์

- 2.6 มีระบบบริหารคุณภาพที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

มาตรฐานที่ 3 การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญมี 4 เป้าหมายการพัฒนา

- 3.1 จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลเต็ม
- 3.2 สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่นและปฏิบัติอย่างมีความสุข
- 3.3 จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย
- 3.4 ประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริงและนำผลการประเมินพัฒนาการเด็ก

ศักยภาพ

ไปปรับปรุงการจัดประสบการณ์และพัฒนาเด็ก

มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ

มาตรฐานการศึกษา รับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ. 2561 จำนวน 3

มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

- 1.1 ผลการพัฒนาผู้เรียน
- 1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แต่ละมาตรฐานมีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

- 1.1 ผลการพัฒนาผู้เรียน

1) มีพัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ที่แสดงออกถึงความรู้ความสามารถ ทักษะตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลหรือแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว

2) มีความพร้อมสามารถเข้าสู่บริการช่วงเชื่อมต่อหรือการส่งต่อเข้าสู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้นหรือการอาชีพหรือการดำเนินชีวิตในสังคมได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1) มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนด

2) มีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละ

บุคคล

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

2.1 มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย

2.4 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่าง

มีคุณภาพ

2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการ

จัดการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก

3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุง

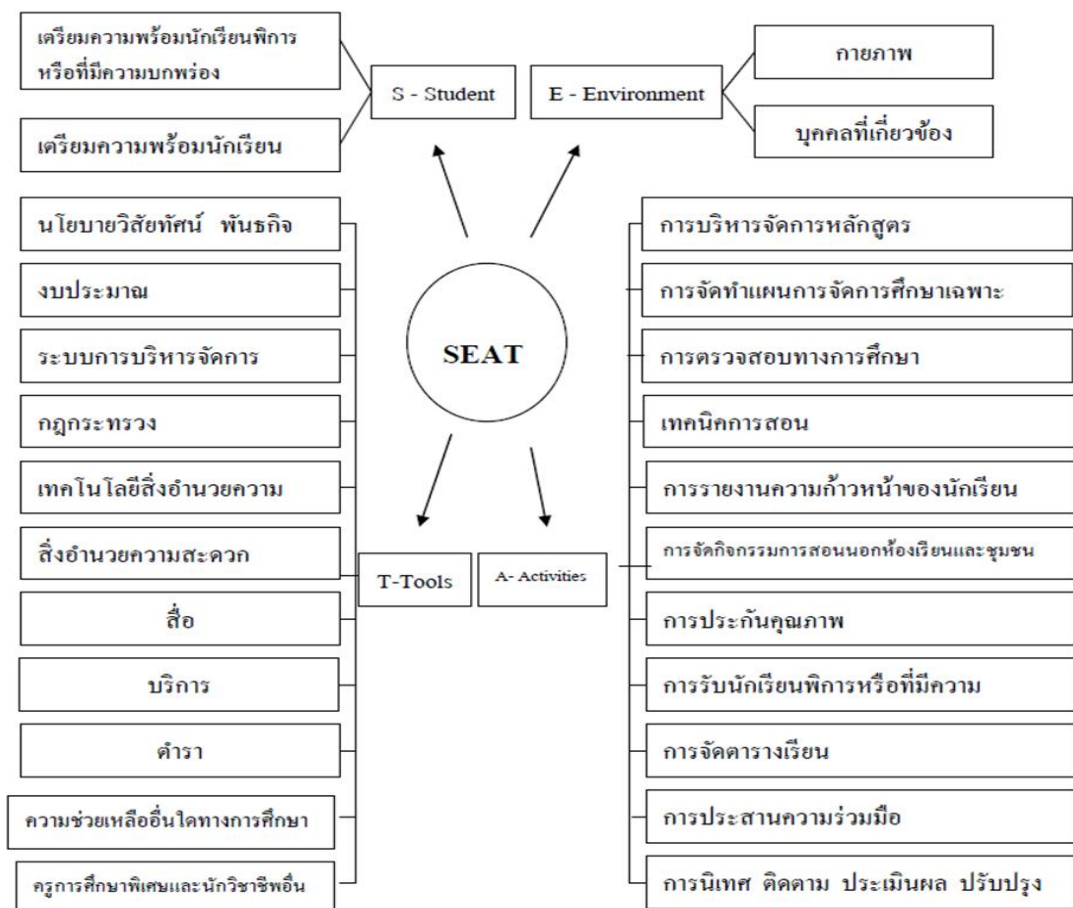
การจัดการเรียนรู้

มาตรฐานการศึกษา ทั้งระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ล้วนมีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาอย่างรอบด้าน โดยมีข้อกำหนด 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการมาตรฐาน

ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยแต่ละด้านมีมาตรฐานย่อยเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติรวมทั้งการประเมินสถานศึกษาอีกด้วย ทั้งนี้ข้อกำหนดดังกล่าวเป็นการกำหนดให้โรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรวมต้องผ่านการประเมินในเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2561 ดังนั้นโรงเรียนบ้านบ่อหินซึ่งมีการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนรวม จึงต้องมีการพิจารณาการจัดการเรียนการสอนโดยยึดโยงตามมาตรฐานข้างต้นในการพัฒนาเช่นกัน

แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT-Framework)

องค์ประกอบหลัก 4 ประการ ตามโครงสร้างซีท (SEAT) (เบญจา ชลธารันนท์, 2546) เพื่อให้การจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ภาพที่ 2.1 : แสดงการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท

ที่มา : เบญจา ชลธารันนท์ (2546)

1. นักเรียน (S-Student)

นักเรียนหมายถึง นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องและนักเรียนทั่วไป โรงเรียนควรเตรียมความพร้อมของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ดังนี้

1.1 เตรียมความพร้อมนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่อง ในด้านร่างกาย วิชาการ อารมณ์และสังคม และการช่วยเหลือตนเอง หากพิการตั้งแต่แรกเกิดจำเป็นต้องได้รับการบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มหรือเตรียมความพร้อมทันทีที่พบความพิการเพื่อพัฒนาศักยภาพทุกด้านซึ่งในการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มนั้น เป็นช่วงสำคัญที่สุดที่เด็กควรได้รับการเตรียมความพร้อม เพราะช่วงอายุ 0-3 ปี เป็นช่วงที่สมองเจริญเติบโตมากที่สุด การเตรียมความพร้อมทำได้โดยกระตุ้นพัฒนาการในส่วนที่เหลือนอยู่ เมื่อได้รับการพัฒนาระดับการทำงานต่าง ๆ (Function Level) จะสูงขึ้น และในทางกลับกันหากไม่ได้รับการพัฒนาการกระตุ้นหรือการส่งเสริมส่วนที่เหลือน้อย่างมีประสิทธิภาพ ความสามารถในการทำงานต่าง ๆ จะเลือนหายไปทำให้เด็กเสียโอกาสในการเรียนรู้ทันที ดังนั้น การช่วยเหลือฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ยิ่งทำได้ทันทีตั้งแต่แรกเกิดและทำได้ถูกต้องจะสามารถฟื้นฟูสมรรถภาพความพิการได้อย่างเห็นผลชัดเจน

1.2 การเตรียมความพร้อมนักเรียนทั่วไป ทางโรงเรียนจะต้องเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนทั่วไปในโรงเรียน โดยการให้ข้อมูลเพื่อให้ นักเรียนทั่วไปมีความรู้ ความเข้าใจ เกิดการยอมรับสามารถให้ความช่วยเหลือและปฏิบัติต่อนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องอย่างถูกวิธี และเท่าที่จำเป็น ที่ผ่านมามีพบว่าคนส่วนใหญ่มีทัศนคติเชิงลบต่อคนพิการ หรือที่มีความบกพร่อง เช่น สมเพช เวทนา สงสาร กลัว ไม่ไว้วางใจ โดยมักเกิดจากความไม่รู้หรือไม่มีข้อมูลที่ถูกต้อง

2. สภาพแวดล้อม (E - Environment)

2.1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ควรจัดให้นักเรียนพิการหรือบกพร่องในการเรียนให้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด (Least Restrictive Environment : LRE) โรงเรียนควรพยายามให้เด็กได้เรียนร่วมในชั้นเรียนทั่วไปให้มากที่สุด หากไม่สามารถจัดให้เด็กเรียนร่วมได้เต็มเวลาก็อาจจัดแบ่งเป็นบางเวลาได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนพิการ หรือที่มีความบกพร่องเป็นเฉพาะบุคคลได้

2.2 บุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมของเด็ก ได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูและบุคคลอื่นในโรงเรียน โรงเรียนทั่วไปที่มีการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารจะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในโรงเรียนที่จะเป็นผู้นำ และสร้างบรรยากาศของการยอมรับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเรียนร่วมในโรงเรียน หากทางโรงเรียนมีการจัดตั้งคณะกรรมการ โรงเรียนไว้แล้ว ผู้บริหารจะต้องนำเสนอเรื่องการจัดการเรียนร่วมให้คณะกรรมการ โรงเรียนทราบและพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมประจำโรงเรียน ซึ่งควรประกอบด้วยผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ครูทั่วไป ครูการศึกษาพิเศษ

พ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรภายนอกเพื่อกำหนดนโยบายในการจัดการเรียนร่วม แนวทางการดำเนินงาน จัดสรรงบประมาณ

3. กิจกรรมการเรียนการสอน (A - Activities)

กิจกรรมการเรียนการสอน คือ กิจกรรมภายในและภายนอกห้องเรียนเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ที่จะช่วยให้นักเรียนทั่วไปและนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องได้รับการพัฒนา ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ซึ่งประกอบด้วย การบริหารจัดการหลักสูตร

- 1) แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP)
- 2) แผนการสอนรายบุคคล (Individual Implementation Plan: IIP)
- 3) การตรวจสอบทางการศึกษา (Education Assessment)
- 4) เทคนิคการสอน
- 5) การรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน
- 6) การจัดกิจกรรมการสอนนอกห้องเรียนและชุมชน
- 7) การประกันคุณภาพ
- 8) การรับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเข้าเรียน
- 9) การจัดตารางเวลาให้บริการสอนเสริม

4. เครื่องมือ (T - Tools)

เครื่องมือ หมายถึง สิ่งที่น่ามาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการเรียนร่วมช่วยให้นักเรียนพิการ หรือที่มีความบกพร่องเกิดการเรียนรู้และดำรงชีวิตได้ อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ เครื่องมือดังกล่าวหมายถึงสิ่งต่อไปนี้

- 1) นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป็นการกำหนดทิศทางในการปฏิบัติงาน และระบบการให้บริการที่ชัดเจน
- 2) งบประมาณ โรงเรียนจำเป็นต้องจัดสรรงบประมาณให้เป็นการเฉพาะ เพื่อการจัดการเรียนร่วมให้กับเด็กพิการหรือที่มีความบกพร่อง
- 3) ระบบการบริหารจัดการ
- 4) กฎกระทรวง ได้แก่ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พุทธศักราช 2545
- 5) เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก (Assistive Technology: AT)
- 6) สิ่งอำนวยความสะดวก (Accessibility)
- 7) สื่อ หมายถึง สื่อทางการศึกษา ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

8) บริการ หมายถึง บริการต่าง ๆ ที่ช่วยสนับสนุนการศึกษาของคนพิการแต่ละประเภท

9) ตำรา อาจจัดทำในรูปแบบอื่นที่นอกเหนือไปจากตัวพิมพ์

10) ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา หมายถึง มาตรการอื่นที่นอกเหนือจากสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ ที่ช่วยเหลือและสนับสนุนการเรียนรู้ ของคนพิการ

11) ครูการศึกษาพิเศษ หมายถึงครูที่ได้รับการศึกษาสาขาการศึกษาพิเศษในระดับปริญญาตรี ขึ้นไป หรือผู้ที่ได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กฎกระทรวงศึกษาธิการกำหนด

การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านนักเรียน (S-Student) ด้านสภาพแวดล้อม (E - Environment) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A - Activities) ด้านเครื่องมือ (T - Tools) การจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่จะได้เรียนร่วมกับนักเรียนปกติภายในโรงเรียน มีประโยชน์ในหลาย ๆ ด้าน แต่ทั้งนี้โรงเรียนต้องมีการปฏิบัติที่ดีทั้งภายใน และการอาศัยความร่วมมือจากภายนอก ซึ่งโรงเรียนสามารถใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เป็นเครื่องมือในการประเมินการปฏิบัติงานของโรงเรียน เพื่อให้เห็นถึงจุดแข็งและจุดอ่อน สภาพการบริหารจัดการการเรียนร่วม เพื่อใช้เป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการมาตรฐานด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เด็กที่มีความต้องการพิเศษ

ความหมายของเด็กที่ต้องการพิเศษ

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (2551, น. 1-2) ได้ให้ความหมายของคนพิการ หมายถึง บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใดประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใดเพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไปทั้งนี้ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ (2552, น. 45) ได้กำหนดหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษาไว้ 9 ประเภท คือ 1) บุคคลที่บกพร่องทางการมองเห็น 2) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 3) บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา 4) บุคคลที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายหรือการ

เคลื่อนไหว หรือสุขภาพ 5) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ 6) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา 7) บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ 8) บุคคลออทิสติก 9) บุคคลพิการซ้ำซ้อน

ฉันทพร ศุภสมุทร์ (2554, น. 14) ได้ให้ความหมายของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ หมายถึง เด็กที่มีสภาพความบกพร่องในลักษณะต่าง ๆ ไม่ว่าจะทางด้านการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม ภาษา หรือสติปัญญาและไม่สามารถช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันได้เหมือนเด็กปกติทั่ว ๆ ไป รวมถึงด้านการจัดการศึกษาซึ่งต้องจัดให้มีการเรียนการสอนที่ต่างไปจากเด็กปกติ เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับ สภาพของความบกพร่องของเด็กแต่ละกลุ่มโรค

ศิริรัตน์ อุพาดินนัท (2560, น. 5) ได้ให้ความหมายว่าเด็กพิเศษ ในภาษาไทย เป็นคำที่แปลมาจากคำว่า “Exceptional Children” หรือคำที่นิยมใช้มากกว่าในปัจจุบัน คือ “Children with Special Needs” เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เป็นคำที่ใช้ในทางการศึกษาแต่ในทางการแพทย์จะเป็นการวินิจฉัยตามตัวโรคซึ่งหมายถึง เด็กที่มีความแตกต่างจากเด็กคนอื่น ๆ ในวัยเดียวกันไม่ว่าจะเป็นทางด้านร่างกาย พัฒนาการ สติปัญญาและความสามารถในการเรียนรู้ และพฤติกรรม การมีข้อจำกัดอย่างมากทางด้านร่างกาย สติปัญญาส่งผลให้เด็กมีความต้องการพิเศษที่แตกต่างจากเด็กวัยเดียวกันในบางด้านเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้ใกล้เคียงกับเด็กปกติมากที่สุด นอกจากนั้นเด็กกลุ่มที่มีสติปัญญา และทักษะบางด้านสูงกว่าเด็กทั่วไปในวัยเดียวกัน อาจทำให้เกิดปัญหาการปรับตัวเข้ากับระบบการศึกษาปกติ หรือเด็กอัจฉริยะก็นับเป็นประเภทหนึ่งของเด็กพิเศษด้วยเช่นกันถึงแม้จะไม่มีข้อจำกัดในการดำรงชีวิตและประกอบกิจกรรมในชีวิตประจำวัน

จากความหมายของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จึงสรุปได้ว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษ หมายถึง เด็กที่ไม่สามารถเรียนรู้ได้เหมือนเด็กปกติ และไม่สามารถปฏิบัติงานในชีวิตประจำวันได้ ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากสภาพความบกพร่องทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม จำเป็นต้องได้รับการกระตุ้นช่วยเหลือ บำบัด ฟื้นฟูและให้การเรียนการสอนที่เหมาะสมกับลักษณะและความต้องการของเด็กซึ่งต้องจัดให้มีการเรียนการสอนที่ต่างไปจากเด็กปกติ เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพของความบกพร่องของเด็กและประเภทด้วย

ประเภทของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, น. 45-47) ได้กำหนดหลักเกณฑ์ของคณพิการทางการศึกษาไว้ 9 ประเภท คือ

1. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็นหมายถึงบุคคลที่สูญเสียการเห็นตั้งแต่ระดับเล็กน้อยจนถึงระดับตาบอดสนิทแบ่งได้ 2 ประเภท คือ

1.1 คนตาบอด หมายถึง คนที่สูญเสียการมองเห็นมากจนต้องใช้อักษรเบรลล์หรือใช้วิธีการฟังเทป หรือแผ่นเสียงการเรียนการสอน หรือการตรวจวัดความชัดของสายตาวางดีเมื่อแก้ไขแล้วอยู่ในระดับ 6/ 60 หรือ 20/ 200 ลงมาจนบอดสนิท

1.2 คนเห็นเลือนราง หมายถึง คนสูญเสียการเห็นแต่ยังสามารถอ่านอักษรตัวพิมพ์ที่ขยายใหญ่ได้ หรือต้องใช้แว่นขยายอ่าน หากตรวจวัดสายตาคความชัดของสายตาวางดีเมื่อแก้ไขแล้วอยู่ในระดับระหว่าง 6/ 18 หรือ 20/ 70 ถึง 20/ 60 หรือ 20/ 200 หรือมีลานสายตาแคบกว่า 30 องศา

2. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง คนที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ระดับหูตึงน้อยถึงระดับหูหนวก แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

2.1 คนหูหนวก หมายถึง ผู้ที่สูญเสียการได้ยินมากจนไม่สามารถรับข้อมูลผ่านทาง การได้ยินไม่ว่าจะใส่หรือไม่ใส่เครื่องช่วยฟังก็ตาม โดยมาตรฐานสากลคนหูหนวกคือผู้ที่ไม่ได้ยินตั้งแต่ที่ 90 เดซิเบลขึ้นไป

2.2 คนหูตึง หมายถึง ผู้ที่มีการได้ยินเหลืออยู่เพียงพอที่จะรับข้อมูลผ่านทาง การได้ยินไม่ว่าจะใส่หรือไม่ใส่เครื่องช่วยฟังหรือไม่ก็ตาม โดยทั่วไปจะใช้เครื่องช่วยฟังเมื่อมีระดับการได้ยินอยู่ระหว่าง 60-90 เดซิเบล

3. บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึง คนที่พัฒนาการช้ากว่าคนปกติทั่วไปเมื่อวัดระดับสติปัญญาโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานแล้วมีสติปัญญาดำกว่าบุคคลปกติทั่วไปและ ความสามารถในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต่ำกว่าเกณฑ์ปกติอย่างน้อย 2 ทักษะ หรือมากกว่าเช่น ทักษะการสื่อความหมายทักษะทางสังคมการดูแลตนเองการเรียนรู้วิชาการเพื่อชีวิตประจำวันซึ่ง ลักษณะความบกพร่องทางสติปัญญาจะแสดงอาการก่อนอายุ 8 ปี แบ่งความบกพร่องของสติปัญญาได้เป็น 4 ระดับ ดังนี้

- 1) บกพร่องระดับเล็กน้อยระดับเขาวนปัญญาประมาณ 50- 0
- 2) บกพร่องระดับปานกลางระดับเขาวนปัญญาประมาณ 35-49
- 3) บกพร่องระดับรุนแรงระดับเขาวนปัญญาประมาณ 20-34
- 4) บกพร่องระดับรุนแรงมากระดับเขาวนปัญญาประมาณต่ำกว่า 20

4. บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ หมายถึง คนที่มี อวัยวะไม่สมส่วนอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งหรือหลายส่วนขาดหายไปกระดูกและกล้ามเนื้อพิการ เจ็บป่วยเรื้อรังมีความพิการทางระบบประสาทมีความลำบากในการเคลื่อนไหวซึ่งเป็นอุปสรรคต่อ การศึกษาในสภาพปกติทั้งนี้ไม่รวมคนที่มีความบกพร่องทางประสาทสัมผัส ได้แก่ ตาบอด หูหนวก แบ่งเป็นประเภท ดังนี้

4.1 โรคของระบบประสาท เช่น โรคอัมพาตเนื่องจากสมองพิการหรือซีรีบรัลพัลซีส (Cerebral Palsy) โรคลมชัก มัลติเพิลสเคลอโรซิส (Multiple Sclerosis)

4.2 โรคทางระบบกล้ามเนื้อและกระดูก เช่น ข้ออักเสบเท้าปลูกโรคกระดูกอ่อนโรคอัมพาตกล้ามเนื้อลีบหรือมัสคิวลาร์ดิสโทรฟี (Muscular Dystrophy) กระดูกสันหลังคด

4.3 การไม่สมประกอบมาตั้งแต่กำเนิดเช่น โรคศีรษะโตสไปนาบิฟิดา (Spina Bifida) แขนขาด้วนแต่กำเนิดเดี่ยวแกระ

4.4 สภาพความพิการและความบกพร่องทางสภาพอื่น ๆ ได้แก่ สภาพการพิการอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุ เช่น ไฟไหม้ แขนขาดและโรคติดต่อ เช่น โรคโปลิโอ โรคเยื่อสมองอักเสบจากเชื้อไวรัสและอันตรายจากการคลอด ความบกพร่องทางสุขภาพ เช่น หอบหืด โรคหัวใจวันโรคปอดปอดอักเสบ

5. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ หมายถึง คนที่มีความบกพร่องอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างในกระบวนการพื้นฐานทางจิตวิทยาที่เกี่ยวกับความเข้าใจ หรือการใช้ภาษาซึ่งจะมีผลทำให้มีปัญหาในการฟังการพูดการคิดการอ่านการเขียนการสะกดหรือการคำนวณรวมทั้งสภาพความบกพร่องในการรับรู้สมองได้รับบาดเจ็บการปฏิบัติงานของสมองสูญเสียไปโดยจำแนกประเภทเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ได้ดังนี้

5.1 ความบกพร่องทางการฟังและการพูดเด็กบางคนอาจมีปัญหาในระดับที่รุนแรงแตกต่างกันไปตามสภาพความบกพร่องทางการฟังและการพูดลักษณะสภาพความบกพร่องทางการฟังและการพูดนี้ เรียกว่า อาเฟเซีย (Aphasia) อาจแสดงพฤติกรรมต่างกัน เช่น พัฒนาการทางการพูดล่าช้าจำแนกเสียงพูดไม่ได้ไม่เข้าใจสัญลักษณ์ทางภาษาพูดไม่เป็นประโยค เป็นต้น

5.2 ความบกพร่องทางการอ่านเกิดจากความผิดปกติทางจิตวิทยาที่เกิดจากการรับส่งข้อมูลทางสมอง ซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ศัพท์ทางวิชาการเรียกว่า ดิสเล็กเซีย (Dyslexia) พฤติกรรมที่มักปรากฏคืออ่านซ้ำมีความลำบากในการอ่านคำต่อคำต้องสะกดคำจึงอ่านได้จำตัวอักษรไม่ได้อ่านซ้ำอ่านเพิ่มคำผันเสียงวรรณยุกต์ ไม่ได้จำคำศัพท์ไม่ได้เล่าเรื่องที่อ่าน ไม่ได้จับใจความสำคัญ/เรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านไม่ได้ เป็นต้น

5.3 ความบกพร่องทางการเขียน หมายถึง เด็กที่ไม่สามารถเขียนหนังสือได้แม้มีความบกพร่องในการเรียงลำดับในการเขียน เด็กอาจแสดงพฤติกรรมดังนี้ ลากเส้นวนไปวนมาไม่รู้จะม้วนหัวเข้าหรือม้วนหัวออก เขียนหนังสือไม่เป็นตัวเขียน ไม่เป็นคำเขียน เรียงลำดับอักษรผิดเขียนพยัญชนะสลับกัน เขียนไม่ตรงบรรทัด เป็นต้น ซึ่งการเขียนถือเป็นทักษะสูงสุดในกระบวนการทางภาษาเป็นการแสดงออกที่ต้องมีทักษะการฟังการพูดการอ่านมารวมกันจึงจะทำให้การเขียนประสบความสำเร็จ

5.4 ความบกพร่องทางการคิดคำนวณและเหตุผลเชิงคณิตศาสตร์ หมายถึง เด็กที่มีพฤติกรรมการเรียนที่ไม่เข้าใจเรื่องสัญลักษณ์และความหมายทางคณิตศาสตร์ ไม่เข้าใจค่าของตัวเลขไม่เข้าใจความหมายของจำนวนเด็กเหล่านี้เรียกตามศัพท์ทางวิชาการว่า ดิสแคลคูลีย (Dyscalculia)

5.5 ความบกพร่องทางกระบวนการคิดกล่าว คือ เด็กมีกระบวนการมองและคิดตลอดจนลำดับความเข้าใจที่แตกต่างกันมีความยากลำบากในการคิดกระบวนการให้เหตุผลหรือการกำหนดแนวความคิดรวบยอดเด็กอาจมีลักษณะต่าง ๆ เช่น ไม่เห็นความสัมพันธ์ระหว่างส่วนใหญ่และส่วนย่อยมีความจำระยะสั้นไม่มีความอดทนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง เป็นต้น

6. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา หมายถึง คนที่มีความบกพร่องในเรื่องการออกเสียงพูดที่ไม่ใช่สาเหตุของการสูญเสียการได้ยิน เช่น เสียงผิดปกติอัตราความเร็วและจังหวะการพูดผิดปกติ หรือคนที่มีความบกพร่องในเรื่องของความเข้าใจ หรือการใช้ภาษาพูดการเขียนและหรือระบบสัญลักษณ์อื่นที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ซึ่งอาจเกี่ยวกับรูปแบบของภาษาเนื้อหาของภาษา และหน้าที่ของภาษา

7. บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ หมายถึง คนที่แสดงพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากเด็กปกติทั่วไปและพฤติกรรมเบี่ยงเบนนี้ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของเด็กและผู้อื่นเป็นผลมาจากความขัดแย้งของเด็กกับสภาพแวดล้อม หรือความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในตัวเด็กซึ่งทำให้ไม่สามารถเรียนรู้ขาดสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนหรือผู้เกี่ยวข้องมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับเด็กในวัยเดียวกันมีความเก็บกดทางอารมณ์โดยแสดงออกทางร่างกายซึ่งบางคนมีความบกพร่องที่เป็นปัญหาอย่างมากและปัญหาพฤติกรรมนั้นเป็นไปอย่างต่อเนื่องไม่เป็นที่ยอมรับทางสังคม

8. บุคคลออทิสติก หมายถึง คนที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการด้านสังคมภาษาและการสื่อความหมายพฤติกรรมอารมณ์และจินตนาการซึ่งมีสาเหตุเนื่องมาจากการทำงานของสมองบางส่วนที่ผิดปกติไปลักษณะของบุคคลออทิสติก มีดังนี้

8.1 มีความบกพร่องทางปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เช่น ไม่มองสบตากับคนอื่นไม่มีการแสดงออกทางสีหน้ากิริยาท่าทางเล่นกับเพื่อนไม่เป็น ไม่สนใจที่จะทำงานร่วมกับใครไม่เข้าใจพฤติกรรมของคนอื่น

8.2 มีความบกพร่องทางด้านการสื่อสารทั้งด้านการใช้ภาษาพูดความเข้าใจภาษา การแสดงกิริยาสื่อความหมายซึ่งมีความบกพร่องหลายระดับ ตั้งแต่ไม่สามารถพูดจาสื่อความหมายได้เลยหรือพูดได้แต่ไม่สามารถสนทนาโต้ตอบกับผู้อื่นได้อย่างเข้าใจบางคนพูดแบบเสียงสะท้อน

หรือเลียนแบบทวนพูดบางคนจะพูดซ้ำแต่ในเรื่องที่ตนสนใจมีการใช้สรรพนามสลับที่ระดับเสียงพูดอาจมีความผิดปกติ

8.3 มีความบกพร่องทางด้านพฤติกรรมและอารมณ์บางคนมีพฤติกรรมซ้ำ ๆ ผิดปกติ การแสดงออกทางอารมณ์ไม่เหมาะสมกับวัยบางคนมีอารมณ์ก้าวร้าวรุนแรงเมื่อเปลี่ยนสภาพแวดล้อม

8.4 มีความบกพร่องด้านการรับรู้ทางประสาทสัมผัสการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า คือ การรับรู้ทางการเห็นการตอบสนองต่อการฟังการสัมผัสการรับกลิ่นและรสที่มีความแตกต่าง เช่น บางคนชอบมองแสงบางคนรับเสียงบางเสียงไม่ได้ เป็นต้น

8.5 มีความบกพร่องด้านการใช้ทักษะต่าง ๆ อย่างประสานสัมพันธ์กันการใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายรวมทั้งการประสานสัมพันธ์ของกลไกกล้ามเนื้อเล็กมีความบกพร่องทางการเคลื่อนไหวผิดปกติการใช้กล้ามเนื้อเล็กในการหยิบจับไม่ประสานสัมพันธ์กัน

8.6 มีความบกพร่องด้านการจินตนาการไม่สามารถแยกเรื่องจริงเรื่องสมมุติหรือประยุกต์วิธีการจากเหตุการณ์หนึ่งไปสู่อีกเหตุการณ์หนึ่งได้เข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรมได้ยากไม่สามารถจัดระบบความคิดทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียน

8.7 มีความบกพร่องด้านสมาธิมีความสนใจที่สั้นวอกแวกง่าย

9. บุคคลพิการซ้ำซ้อน หมายถึง คนที่มีสภาพความบกพร่องหรือความพิการมากกว่าหนึ่งประเภทในบุคคลเดียวกันเช่นคนปัญญาอ่อนที่สูญเสียการได้ยินเป็นต้นจากข้อความที่กล่าวมา เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีลักษณะแตกต่างกันและมีผลต่อความสามารถในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันดังนั้นในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ โรงเรียนจะต้องจัดให้เหมาะสมสอดคล้องกับลักษณะของความพิการเพื่อให้ความบกพร่องนั้น ๆ ไม่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการศึกษาอันจะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้เต็มตามศักยภาพ

บุคคลที่มีความต้องการพิเศษทั้ง 9 ประเภท เป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ควรได้รับการดูแลเพิ่มเติมด้วยวิธีการพิเศษ ซึ่งต่างไปจากวิธีการตามปกติ เพื่อช่วยให้สามารถพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพที่มีอยู่ได้ เพื่อให้มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี มีโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมและได้รับการยอมรับในสังคม

ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการของเด็กพิเศษ

พัฒนาการ หมายถึง กระบวนการที่เด็กหรือบุคคลคนหนึ่ง มีการเจริญเติบโตและเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้ง ทางด้าน ร่างกาย อารมณ์ ความรู้สึนึกคิด และจิตวิญญาณ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ดำเนินอยู่ตลอดช่วงชีวิตของบุคคลคนหนึ่ง มีการศึกษาในเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการของบุคคลเป็นจำนวนมาก โดยเชื่อว่า พัฒนาการในด้านต่าง ๆ ของคนคนหนึ่งเป็นผลมาจากปฏิกิริยา

ระหว่างปัจจัยทางชีวภาพ ได้แก่ พันธุกรรม สุขภาพร่างกาย กับปัจจัย ทาง สภาพแวดล้อม ได้แก่ ครอบครัว การเลี้ยงดู โรงเรียน เพื่อน บริการทางสุขภาพ สังคม สภาพแวดล้อม เป็นต้นจากปัจจัยที่เป็นทุนเดิมของเด็ก เช่น พันธุกรรม ร่วมกับปัจจัย ที่ได้รับการเลี้ยงดู สภาพแวดล้อม การเข้าถึง บริการสาธารณะ และการศึกษาพิเศษ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้สามารถแบ่งได้ เป็น 3 ปัจจัยหลัก ได้แก่

1. ปัจจัยจากตัวเด็ก พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการของเด็ก ประกอบด้วย

1.1 ปัจจัยด้านสุขภาพร่างกาย ได้แก่ สุขภาพร่างกาย ทั้งด้านโครงสร้าง และหน้าที่การทำงาน การเจริญเติบโต ภาวะโภชนาการ และการท างานของสมอง และระบบประสาท ทั้งเรื่องประสาทสัมผัสการรับรู้ การเคลื่อนไหวร่างกาย และการทำงานประสานกันของระบบต่าง ๆ

1.2 ปัจจัยทางด้านอารมณ์พฤติกรรม และพัฒนาการของเด็ก ได้แก่ พื้นอารมณ์การควบคุมตนเอง ความสามารถและพัฒนาการทางการสื่อสาร การเข้าใจภาษา และการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งรอบตัว ทักษะสังคม ทักษะการอ่านเขียน เรียนรู้สมาธิความสนใจจดจ่อในสิ่งต่าง ๆ

2. ปัจจัยทางด้าน ครอบครัว และการอบรมเลี้ยงดูโดยเมื่อพบว่าลูกมีพัฒนาการบกพร่องหรือเป็นเด็ก พิเศษ พ่อแม่ผู้ปกครองจำนวนมากจะมีความรู้สึกผิดหวัง เสียใจ กลัวและกังวลกับอนาคต ไม่มั่นใจว่าจะสามารถดูแล เด็กได้ โดยเฉพาะเด็กที่มีปัญหาพัฒนาการบกพร่องซ้ำซ้อนหรือมีโรคทางร่างกายที่ยู่ยากในการดูแลและเกี่ยวข้อง กับหลายระบบร่วมกับ ผู้ปกครองจำนวนมากต้องผ่านช่วงของการปรับตัวเพื่อให้สามารถเผชิญกับภาระที่เพิ่มมากขึ้น ทั้งทางด้านชีวิตส่วนตัว การงาน ชีวิตครอบครัว และทางด้านจิตใจ เช่น ความรู้สึกโกรธ รู้สึกผิด ไม่เชื่อว่าลูกมี ปัญหาความ อับอายที่มีลูกผิดปกติความรู้สึกรังเกียจ ปฏิเสธเด็ก เป็นต้น จนสามารถผ่านกระบวนการของความรู้สึก เหล่านี้ไปได้ และสามารถยอมรับเด็กอย่างที่เป็น อย่างไรก็ตามการปรับตัวเหล่านี้ไม่ได้ขึ้นกับเวลา และไม่ใช่ทุกครอบครัวจะต้องรู้สึกในแบบเดียวกัน รวมทั้งความรู้สึกต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับพ่อแม่เหล่านี้ ไม่ใช่ความผิดปกติทางจิตใจ หรือเป็น โรคทางจิตเวช หรือเป็นการบ่งบอกว่าพ่อแม่จะปรับตัวไม่ได้ และจะมีปัญหาในการดูแลเด็ก พ่อแม่จำนวน หนึ่งอาจต้องการการให้คำปรึกษาจากบุคลากรทางการแพทย์ ทีมผู้ดูแลเด็กในเรื่องการดูแลเด็ก การปรับตัว และปรับใจใน การเผชิญกับ ปัญหาที่เกิดขึ้น

3. ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมที่ใกล้ชิดเด็กมากที่สุดและมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับเด็ก ได้แก่ โรงเรียน ครู และเพื่อน ซึ่งมีการเชื่อมโยง และส่งผลกระทบต่อระหว่างระบบต่าง ๆ ที่ใกล้ชิดและสัมพันธ์กับเด็ก โดยตรงระหว่างบ้านและโรงเรียน เช่น บรรยากาศของการอยู่รวมกันในบ้าน และมีระเบียบวินัยในบ้านส่งผลกับผล การเรียนในโรงเรียนของเด็กได้ เป็นต้น (ศิริรัตน์ อุพารดินนท์, 2560, น. 10-11)

การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ประเด็นสำคัญอีกประการหนึ่งคือกระบวนการคัดกรองผู้เรียน ดังนั้นโรงเรียน หรือผู้รับผิดชอบในการคัดกรองนักเรียนจะต้องมีความรู้และทราบถึงพื้นฐานของความผิดปกติ ความพิการของเด็กแต่ละคนซึ่งมีความแตกต่างกัน จะเห็นได้ว่าปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษมาจากภายในของเด็กเอง เช่น สภาพร่างกาย อารมณ์และปัจจัยสภาพแวดล้อม ดังนั้นในการพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษจึงจำเป็นต้องที่โรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนรวมต้องมีการวิเคราะห์ และวางแนวทางการพัฒนา ในระดับบุคคล และหากพิจารณาแล้วจะเห็นว่าหากมีการคัดกรองเด็กพิเศษได้อย่างถูกต้อง จะช่วยให้การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และการพัฒนาสภาพแวดล้อมในที่นี้ คือ ครอบครัวของเด็กพิเศษให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น และการพัฒนาทั้ง 2 ด้านนี้มีความสอดคล้องกับการพัฒนาตามโครงสร้างชีวิต (SEAT) ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านสภาพแวดล้อม อันเป็นเครื่องมือในการพัฒนาแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน

การบริหารจัดการเรียนรวม

ความหมายของการจัดการเรียนรวม

ศิริวรรณ ห้องศิลปี (2550, น. 9) ได้สรุปความหมายว่าการเรียนรวม หมายถึง การจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เข้าเรียนร่วมในโรงเรียนปกติ อาจเป็นการเรียนร่วมในชั้นปกติเต็มเวลา บางเวลาหรือชั้นเรียนพิเศษก็ได้ โดยคำนึงถึงความสามารถ และความต้องการของเด็กแต่ละบุคคล รวมทั้งการปรับตัวทางสังคม เพื่อส่งเสริมวุฒิภาวะทางร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และสติปัญญา ให้เหมาะสมกับวัย และมีโอกาสร่วมกิจกรรมของโรงเรียนปกติ โดยได้รับการช่วยเหลือจากครูปกติ และครูการศึกษาพิเศษในสภาพแวดล้อมที่จำกัดน้อยที่สุด

วิลาวัลย์ วงศ์คุณาโรจน์ (2550, น. 15) กล่าวว่า การเรียนรวม คือการจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกันกับเด็กปกติเพื่อให้เด็กพิเศษเกิดทักษะและประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตในสังคม ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการเรียนรวมคือการที่เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้รับโอกาสในการเรียนกับเด็กปกติเต็มเวลา โดยได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากบุคลากรในโรงเรียนทุก ๆ ฝ่ายให้สามารถเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (2551, น. 14) ได้กำหนดความหมายของการเรียนรวมไว้ว่า การเรียนรวม หมายถึง การจัดให้คนพิการได้เข้าศึกษาในระบบการศึกษาทั่วไปทุกระดับ และหลากหลายรูปแบบ รวมถึงการจัดการศึกษาให้สามารถรองรับการเรียนการสอนสำหรับคนทุกกลุ่มรวมทั้งคนพิการ

สมชาย ล้อมประจันทร์ (2555, น. 44) ได้กล่าวถึง การเรียนรวมไว้ว่าเป็นการจัดการเรียนรู้ โดยนำนักเรียนพิการเรียนร่วมที่มีความสามารถใกล้เคียงกับเด็กปกติเรียนในห้องเดียวกันในทุกวิชา หรือบางวิชาขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในประเภทของความพิการของนักเรียนคนนั้นแต่ในระดับชั้นหนึ่งไม่ควรมึนนักเรียนพิการเยอะเกินไปเพราะจะทำให้ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนอาจจะเข้าไม่ถึงนักเรียนพิการเรียนร่วมได้อย่างใกล้ชิด

การเรียนรวม เป็นการจัดการบริหารการจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ด้านต่าง ๆ ได้เข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนปกติ โดยได้รับความช่วยเหลือตามความจำเป็น พิเศษ เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้มีโอกาสเรียนรู้ตามความสามารถของตนเองและสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขรวมถึงการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่นเดียวกับนักเรียนปกติ สนับสนุนให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ได้มีเพื่อนผู้ช่วยหรือเพื่อนคู่หูเช่นเดียวกับเด็กปกติ สอนและแนะนำให้นักเรียนเข้าใจและยอมรับในความแตกต่างและให้พ่อแม่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง

ความสำคัญและประโยชน์ของการจัดการเรียนรวม

การเรียนรวมมีความสำคัญ คือ เป็นการจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมกับเด็กทั่วไปในชั้นเรียนของโรงเรียนทั่วไปเป็นการเสนอให้นักการศึกษาพิจารณาถึงคุณค่าของการพัฒนาชีวิตคน ซึ่งจะต้องได้รับการพัฒนาทุกด้านของวิถีแห่งชีวิต เพื่อให้มีความสามารถ ความรู้และทักษะในการดำรงชีวิตอยู่ในครอบครัวและสังคมได้อย่างเป็นสุขและมีคุณค่า และยังเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้แก่กลุ่มเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้ได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้น เพราะการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเป็นการประหยัดและไม่ต้องรอกองงบประมาณในการจัดซื้อที่ดิน การก่อสร้างอาคารเรียนซึ่งต้องสิ้นเปลืองเงินงบประมาณจำนวนมาก หากแต่จัดให้เด็กพิเศษได้แทรกเข้าไปเรียนในชั้นเรียนของโรงเรียนทั่วไปในระดับปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอุดมศึกษา (จินตหรา เขาวงศ์, 2558)

สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (2554, น. 22-23) ได้อธิบายประโยชน์ของการจัดการเรียนรวมเอาไว้ ดังนี้

1. ด้านการเรียนรู้เด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนในชั้นเรียนปกติ สามารถมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนตามเนื้อหาหลักสูตรทั้งหมดพร้อมกับเพื่อนนักเรียนปกติ สามารถได้รับความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ มากมายจากเพื่อน
2. ด้านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนร่วมในชั้นเรียนปกติ ที่มีทัศนคติในแง่ลบมีต่อกันค่อย ๆ หายไป

3. ด้านประสบการณ์จริงที่พบในชีวิตประจำวันและชีวิตการทำงานในอนาคต เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีโอกาสที่จะได้รับประสบการณ์ของการทำงานร่วมกันและการแข่งขันกับผู้อื่นอันเป็นภาพที่เป็นจริงของสังคมซึ่งเขาต้องประสบเมื่อผ่านชีวิตการศึกษามาแล้ว

กรมสุขภาพจิต สถาบันราชานุกูล (2557, น. 275-276) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการศึกษาเรียนรวมไว้ดังนี้

1. ประโยชน์ต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

1.1 ได้รับการช่วยเหลือ บำบัด ฟื้นฟูสมรรถภาพและได้รับการศึกษาสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคลอย่างเหมาะสม

1.2 ได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามที่กำหนดในกฎหมายอย่างสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นแต่ละบุคคล

1.3 ได้เรียนรู้และพัฒนาเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

1.4 ได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลและปรับปรุงการจัดการศึกษาให้คนพิการอย่างเหมาะสม

2. ประโยชน์ต่อผู้ปกครอง

2.1 สามารถปรึกษาและขอคำแนะนำกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กพิเศษรายบุคคลได้

2.2 มีส่วนร่วมกำหนดจุดมุ่งหมาย รวมทั้งแผนการช่วยเหลือบำบัด ฟื้นฟูสมรรถภาพและการจัดการศึกษาของเด็กพิเศษแต่ละคนอย่างเหมาะสม

2.3 สามารถขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคลที่กำหนดในกฎกระทรวงให้แก่คนพิการ

2.4 ได้รับรู้เข้าใจและสามารถมีส่วนร่วมในการฝึกและส่งเสริม การบำบัด ฟื้นฟูสมรรถภาพและพัฒนาการศึกษาของเด็กพิเศษได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

2.5 ได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลและปรับปรุงการจัดการศึกษาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

3. ประโยชน์ต่อครูผู้สอน

3.1 สามารถนำข้อมูลต่าง ๆ ไปทำการศึกษาและวิเคราะห์เพื่อนำไปพัฒนาเด็กพิเศษได้อย่างเหมาะสม

3.2 รู้ขอบเขตความรับผิดชอบของตนเอง

3.3 สามารถทำ (Individualized Education Program: IEP) ได้อย่างสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของเด็กพิเศษ

3.4 มีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษแต่ละคนตามความเหมาะสม

3.5 จัดการประเมินและรายงานความก้าวหน้าทางการเรียนของเด็กพิเศษแต่ละคนได้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ประโยชน์ต่อสถานศึกษา

4.1 สามารถกำหนดรูปแบบ ระบบและระดับที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน

4.2 สามารถส่งเสริมให้เด็กทุกคนได้รับการพัฒนาได้อย่างเหมาะสมทั้งสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเพื่อให้เด็กพิเศษสามารถได้รับการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ

4.3 เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรและแนวทางการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและเหมาะสม

การจัดการเรียนรวมจะส่งผลให้เด็กเรียนรู้ที่จะยอมรับซึ่งกันและกัน เด็กจะเข้าใจถึงความเหมือนและความไม่เหมือนในการอยู่ร่วมกัน เด็กปกติก็เรียนที่จะยอมรับความพิการด้านความสามารถของเพื่อนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตเขา การยอมรับความพิการ การไร้ความสามารถจึงเป็นเรื่องจำเป็น นอกจากนี้เด็กที่เรียนร่วมนั้น จะได้รับประโยชน์จากการร่วมมือและความรู้สึกรับผิดชอบที่จะพัฒนาไปด้วยกันในชั้นเรียน ซึ่งสิ่งนี้เป็นเรื่องสำคัญเมื่อเด็กเหล่านี้ย่างเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ อย่างไรก็ตามเด็กที่เรียนรวม ยังคงต้องได้รับการบริการศึกษาพิเศษไม่ว่าจะเป็นครูพิเศษ สื่อสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการศึกษาพิเศษต่อเนื่องกันไป การเรียนในระบบนี้มีได้หมายความว่า จะลดบริการพิเศษต่าง ๆ ลงหากเพียงแต่มีการเปลี่ยนวิธีการจัดการและการให้บริการ

ปรัชญาและแนวคิดพื้นฐานของการจัดการเรียนรวม

เด็กที่มีความต้องการพิเศษควรมีสิทธิได้รับการศึกษาเช่นเดียวกับเด็กปกติ เพื่อให้เด็กได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ ในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข และไม่เป็นภาระแก่สังคมและในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จะต้องเหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของเด็ก

นักการศึกษาพิเศษได้เสนอปรัชญาของการเรียนรวมจากพื้นฐาน 3 ประการ (ภูฟ้า เสวกพันธ์, 2552, น. 3) ได้สรุปไว้ดังนี้

1. มนุษย์ทุกคนย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกันในโอกาสทางการศึกษา ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงจัดบริการทางการศึกษาให้แก่มนุษย์ทุกคน โดยไม่แบ่งแยกความบกพร่องหรือฐานะเศรษฐกิจและสังคมการ จึงควรจัดโครงการและปรับปรุงการปฏิบัติให้เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล

2. มนุษย์ทุกคนย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกันในการอยู่ร่วมในสังคม ดังนั้น การจัดเตรียมมุงความพร้อม ก่อนวัยเรียนและวัยเรียน เพื่อให้เด็กพิเศษอยู่ร่วมกับเด็กปกติ ย่อมก่อให้เกิดคุณค่าและสร้างสรรค์สังคม เพราะเด็กเหล่านี้จะมีความเข้าใจอันดีต่อกัน มีการยอมรับซึ่งกันและกัน เมื่อเด็กเหล่านี้เติบโตเป็นผู้ใหญ่จะไม่เกิดแบ่งแยกความแตกต่างของมนุษย์ในสังคม

3. การเรียนการสอนในชั้นเรียนย่อมสนองตามความแตกต่างแต่ละบุคคล ดังนั้น การจัดเด็กพิเศษให้เข้าเรียนในชั้นเรียนร่วม จึงควรได้มีการปรับปรุงการเรียนการสอนให้เป็นการสอน เพื่อบุคคลทั่วไป เพื่อให้พัฒนาความพร้อม และความรู้ ความสามารถของผู้เรียนทุกคนให้พัฒนาการทุกด้านด้วยวิธีการและกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อให้เกิดศักยภาพที่จะดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม

กฐินา เสวกพันธ์ (2552, น. 4-6) ได้กล่าวสรุปแนวคิดสำคัญดังนี้

1. แนวคิดกานำเด็กเข้าสู่สภาวะปกติมากที่สุดเป็นแนวคิดหลักของการศึกษาในปัจจุบันที่ช่วยให้เด็กที่มีความบกพร่องประเภทต่างๆ สามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันทั่วไปได้ดีขึ้น

2. แนวคิดการเรียนการสอนเป็นรายบุคคล เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีลักษณะที่เหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของเด็กพิเศษแต่ละประเภท แต่ละคนเพื่อให้เด็กที่มีความบกพร่องนั้นมีพัฒนาการด้านต่าง ๆ สูงสุดตามศักยภาพของตน

3. แนวคิดการจัดการเรียนการสอน แบบไม่แยกประเภทตามความบกพร่องเป็นการจัดบริการให้แก่เด็กพิเศษตั้งแต่แรกเริ่ม โดยไม่บรรจุเด็กเข้าในความบกพร่องด้านใดด้านหนึ่งเพื่อประโยชน์ต่อการพิจารณาว่าปัญหาต่าง ๆ เกิดจากความบกพร่องหรือเป็นความล่าช้าทางวุฒิภาวะซึ่งสามารถกระตุ้นพัฒนาการให้เท่าทันเด็กปกติในเวลาอันควร

4. แนวคิดการเน้นสิ่งที่ปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันเป็นการจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กพิเศษ โดยการส่งเสริมให้เด็กที่มีความบกพร่องด้านต่าง ๆ มีความสามารถที่จะปฏิบัติภารกิจประจำวันได้

5. แนวคิดการประสานงานระหว่างงานวิชาชีพสาขาต่าง ๆ เป็นการจัดการประสานงานในการจัดการเรียนการสอนให้ เด็กพิเศษอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอทั้งวิชาชีพสาขาต่าง ๆ รวมทั้งครอบครัวของเด็กพิเศษ เฉพาะบุคลากรเหล่านี้จะมีความสามารถในการพัฒนาเด็กในสาขาที่ต่างกันตามความรู้ของแต่ละบุคคล

6. แนวคิดทางพฤติกรรมนิยม เป็นการจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กพิเศษเพื่อควบคุมหรือเปลี่ยนพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้ โดยใช้หลักการวางเงื่อนไขหรือการเสริมแรง ซึ่งความเชื่อว่าครูผู้สอนควรมุ่งความสนใจมายังพฤติกรรมซึ่งวัดและสังเกตได้หรือพยายามเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายในที่ต้องการให้เกิดภายในตัวผู้เรียน ออกมาเป็นพฤติกรรมภายนอก

ที่สามารถสังเกตและวัดได้ แนวคิดนี้มีอิทธิพลต่อนักการศึกษาพิเศษ ในการจัดการเรียนการสอน การวางแผนการเรียน การวางแผนการศึกษาบุคคล

ปรัชญาการจัดการเรียนร่วม เป็นแนวคิดที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความแตกต่างกันไม่ว่าจะในด้านพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาแต่เป็นความแตกต่างที่สามารถพัฒนาาร่วมกัน ได้เชื่อว่าคนพิการสามารถพัฒนาได้ ถ้าได้รับการยอมรับให้ทำกิจกรรมร่วมกับคนปกติอย่างเท่าเทียมกันการเรียนร่วม และเมื่อถึงวัยที่เด็กควรได้รับการศึกษา ต้องจัดให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของเด็กแต่ละคน และสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสเข้าเรียนร่วมให้ได้มากที่สุด การจัดการศึกษาพิเศษจำเป็นต้องจัดตามความเหมาะสมโดยพิจารณาความต้องการและความสามารถเพื่อประโยชน์สำหรับเด็กเต็มที่

หลักการจัดการเรียนรวม

กรมสุขภาพจิต สถาบันราชานุกูล (2557, น. 263-264) ได้กล่าวถึงการส่งเสริมการเรียนรวมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ดังนี้

1. ส่งเสริมให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษและเด็กปกติได้เรียนร่วมกัน เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้และพัฒนาตนเอง มีสังคมที่กว้างขึ้น และได้รับการช่วยเหลือจากเพื่อน ญาติครูและผู้ปกครอง
2. ส่งเสริมให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าสู่ภาวะปกติให้มากที่สุดซึ่งเป็นกระบวนการช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้ดีขึ้น สามารถตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมในการที่จะให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษตอบสนองได้เป็นปกติ จะต้องจัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้ จัดสภาพแวดล้อมให้เป็นสิ่งเสริมแรง
3. ส่งเสริมให้เด็กปกติรู้จักช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษในด้านต่าง ๆ ได้ เช่น ช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษทำงานได้สำเร็จ ช่วยเหลือในการจัดเก็บวัสดุ อุปกรณ์ เป็นต้น
4. ส่งเสริมให้เด็กปกติมีการยอมรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งทำให้เด็กปกติเรียนรู้ว่าในสังคมอาจมีคนที่มีความต้องการพิเศษประเภทต่าง ๆ ที่มีความแตกต่างกันในด้านสรีระ ความสามารถและทักษะต่าง ๆ แต่บุคคลเหล่านั้นสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้ด้วยการที่คนปกติต้องให้โอกาสและยอมรับบุคคลที่มีความต้องการพิเศษ
5. ส่งเสริมให้เด็กปกติรู้จักการแบ่งปัน เด็กปกติรวมวัยปกติและเด็กปกติรวมวัยที่มีความต้องการพิเศษมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน เล่นและทำงานร่วมกันส่งเสริมให้เด็กปกติแบ่งปันวัสดุอุปกรณ์ที่อยู่ในการครอบครองให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ หรือให้ยืมวัสดุ ชักชวนให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษมาเล่นหรือทำงานด้วยกัน เป็นต้น

6. ส่งเสริมให้เด็กปกติมีคุณธรรมด้านสุภาพ ทั้งทางด้านการพูดและด้านอื่น ๆ ที่มีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษในการทำกิจกรรมร่วมกันในแต่ละวัน

7. ส่งเสริมให้เด็กปกติมีคุณธรรมด้านความรับผิดชอบ ความรับผิดชอบที่เกิดจากความต้องการภายในเป็นแรงผลักดันให้เด็กแสดงออกในด้านความรับผิดชอบ เช่น การดูแลเอาใจใส่เด็กที่มีความต้องการพิเศษในด้านต่าง ๆ การช่วยเหลืองานให้ประสบความสำเร็จ การช่วยเก็บวัสดุอุปกรณ์หรือของเล่นเข้าที่แทนเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่มีข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ

8. ส่งเสริมให้เด็กมีสัมพันธภาพทางสังคมระหว่างกัน ระหว่างเด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งจะช่วยให้เด็กเกิดพฤติกรรมความร่วมมือได้

9. ช่วย让孩子ปกติเรียนรู้ที่จะเข้าใจเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และพยายามทำสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นการช่วยเหลือผู้อื่น จะทำให้เด็กคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดกับผู้อื่น

10. ช่วย让孩子ปกติรู้จักการเอาใจเขามาใส่ใจเรา การเรียนรู้ที่จะยอมรับความสามารถและลักษณะเฉพาะของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทำให้เด็กปกติเรียนรู้ที่จะเข้าใจผู้อื่น

รัชนีกร ทองสุขดี (2550) กล่าวว่า การเตรียมผู้พิการตั้งแต่วัยเยาว์เพื่อให้มีความพร้อมที่จะดำรงชีพอยู่ในสังคมได้โดยการให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีโอกาสรับการศึกษาแก่นักเรียนปกติเท่าที่สามารถจะทำได้จะช่วยให้ทุกคนสามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติ การประมาณการจำนวนเด็กที่มีความต้องการพิเศษทั่วโลกอยู่ที่ 200 ล้านคนและประมาณร้อยละ 80 ของเด็กกลุ่มนี้ยังไม่ได้รับสุขอนามัยและการศึกษาอย่างที่เราควรจะได้รับทั้ง ๆ ที่เด็กที่มีความต้องการพิเศษเหล่านี้ ต้องการการศึกษาไม่ได้น้อยไปกว่าเพื่อนคนอื่น ๆ ซึ่งหลักการพื้นฐานของการศึกษาพิเศษ ได้แก่ สิทธิทางการศึกษา (The Rights to Education) สิทธิในความเสมอภาคทางโอกาส (The Rights to Equality of Opportunity) และสิทธิในการมีส่วนร่วมในสังคม (Rights of Participate in Society)

การจัดการเรียนรวมเป็นกระบวนการในการพัฒนาความสามารถของเด็กตามสภาพของความแตกต่างระหว่างบุคคล และเอกลักษณ์ของแต่ละคนวิธีการที่นำมาใช้สอนและอบรมเพื่อพัฒนาเด็กจึงจำเป็นต้องปรับให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน มีเป้าหมายที่ต้องการให้สามารถพึ่งตนเองและก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ดังนั้นในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จึงได้ยึดหลักของความแตกต่างระหว่างบุคคล และการมีเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละคนเป็นเครื่องช่วยให้เกิดความสำเร็จในการจัดการศึกษาเช่นเดียวกัน ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภทจะมีหลักในการจัดการศึกษาที่แตกต่างกันไป

รูปแบบการจัดการเรียนรวม

พชนิ สืบประสงค์ (2552) กล่าวว่า การจัดการเรียนรวม เป็นการจัดการศึกษาให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มีโอกาสเข้าไปในระบบการศึกษาปกติ โดยปกติให้เด็กที่มีความต้องการ

จำเป็นพิเศษได้เรียนและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กทั่วไป โดยมีครูทั่วไปและครูการศึกษาพิเศษร่วมมือและร่วมกันรับผิดชอบ (Collaboration) การจัดการเรียนร่วม อาจกระทำได้หลายลักษณะวิธีการจัดการเรียนร่วม ซึ่งปฏิบัติกันอยู่ในหลายประเทศและประสบความสำเร็จ ซึ่งมีรูปแบบการจัดการเรียนร่วมได้ 6 รูปแบบ ดังนี้

1. ชั้นเรียนปกติเต็มวัน เด็กจะเรียนในชั้นเรียนเต็มวัน และอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้นโดยไม่ได้รับการบริการทางการศึกษาพิเศษ เด็กที่จะเข้าเรียนในลักษณะนี้ได้ควรเป็นเด็กที่มีความพิการน้อย มีความฉลาดและมีความพร้อมในการเรียนตลอดจนวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม

2. ชั้นเรียนปกติเต็มวันและบริหารปรึกษาหารือ เด็กจะเรียนในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา และอยู่ความดูแลของครูประจำชั้น ซึ่งจะได้รับคำแนะนำจากครูการศึกษาพิเศษ นักจิตวิทยา เช่น แนะนำชี้แจงให้ครูที่สอนชั้นเรียนร่วม เข้าใจความต้องการและความสามารถของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ช่วยกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการสอน ตลอดจนการปฏิบัติต่อเด็ก บริการสื่ออำนวยความสะดวก การจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของเด็ก และช่วยประเมินผลพัฒนาการในการเรียนรู้ของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเป็นต้น

3. ชั้นเรียนปกติเต็มวันและบริการครูเดินสอน เด็กจะเรียนในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา และอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้น แต่จะได้รับความช่วยเหลือสนับสนุน จากครูเดินสอนตามตารางที่กำหนดหรือเมื่อมีความจำเป็น ครูเดินสอนจะเดินทางไปให้บริการตามโรงเรียนต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียน รวมถึงการให้บริการตามโรงเรียนต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียน รวมถึงให้บริการช่วยเหลือแก่ครูทั้งด้านการสอนและการปรับพฤติกรรม

4. ชั้นเรียนปกติเต็มวันและบริการสอนเสริม เด็กจะเรียนในชั้นเรียนปกติเต็มวัน และอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้นแต่ได้รับการสอนเสริมจากครูการศึกษาพิเศษที่ประจำอยู่ห้องสอนเสริมบางเวลาหรือบางวิชา วันละ 1-2 ชั่วโมง หรือมากกว่านั้นขึ้นอยู่กับความต้องการพิเศษของเด็ก การสอนเด็กอาจกระทำเป็นรายบุคคลหรือสอนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ก็ได้ และสอนในเนื้อหาที่เด็กไม่ได้รับการสอนในชั้นปกติ หรือเนื้อหาที่เด็กมีปัญหา เช่น ทักษะการทำความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมและการเคลื่อนไหว (Orientation & Mobility: O&M) สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น หรือภาษามือสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เป็นต้น ในห้องสอนเสริมจะต้องมีเอกสาร หนังสือ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ครูบริการสอนเสริม นอกจากสอนเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแล้ว ยังมีหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษาแก่ครูที่สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษในการปฏิบัติต่อเด็กประเภทนี้อีกด้วย

5. ชั้นเรียนพิเศษและชั้นเรียนปกติ เด็กจะเรียนในชั้นเรียนพิเศษ คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาต่างประเทศ และเข้าเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สุขศึกษา พลศึกษาและศิลปะ เป็นต้น

6. ชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติ เป็นการจัดเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่มีความบกพร่องประเภทเดียวกัน และเป็นกลุ่มขนาดเล็กปกติ เด็กจะเรียนในชั้นเรียนพิเศษเต็มเวลา และเรียนกับครูประจำชั้นทุกวิชา แต่จะเข้าร่วมกิจกรรมกับเด็กทั่วไป เช่น กิจกรรม เข้าแถวเคารพธงชาติ การรับประทานอาหาร การไปทัศนศึกษา ซึ่งการจัดการเรียนร่วมในลักษณะนี้เหมาะสมสำหรับเด็กที่มีความพิการค่อนข้างมาก

การจัดรูปแบบเรียนรวมให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีหลายรูปแบบ แต่ละรูปแบบมีข้อดีข้อด้อยต่างกัน การจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับความเหมาะสม ควรพิจารณาอย่างรอบคอบจากบุคคลหลาย ๆ ฝ่าย เช่น ผู้ปกครอง ลักษณะของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โรงเรียน ผู้บริหาร ครู แพทย์และนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้องและการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษนั้นมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนสูงสุดทุกด้าน โดยการเรียนรู้ทักษะทางสังคมที่เหมาะสมกับวัย ไม่ว่าอย่างไรก็ตามการเรียนรวมก็ถือว่าเป็นประโยชน์ต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทั้งนี้โรงเรียนสามารถนำแนวคิดกำหนดเป็นนโยบายในการจัดการเรียนรวม การสร้างแนวทางการปฏิบัติด้านเด็ก สภาพแวดล้อม กิจกรรมการเรียนการสอนและเครื่องมือที่มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงระหว่างนโยบายและการปฏิบัติงาน

บริบทโรงเรียนบ้านบ่อหิน

ความเป็นมา

โรงเรียนบ้านบ่อหิน “อภิชัยราษฎร์สามัคคี” เดิม ชื่อโรงเรียนวัดพญาหลวง อาศัยศาลา วัดศิริมั่งคดลาราม เป็นสถานที่เล่าเรียน ได้ตั้งขึ้นเป็นโรงเรียนประชาบาล เมื่อ พ.ศ. 2465 โดยมีคณะกรรมการอำเภอเป็นผู้ตั้งขึ้น ซึ่งครั้งนั้นนายเย็นปูลาคม (ขุนบูรณาคมศึกษกร) ยังดำรงตำแหน่งศึกษาธิการอำเภออยู่ได้แต่งตั้งให้นายแสน ลัทธิกุล เป็นครูใหญ่ คนแรก มีพระแก้ว แก้วคำมา เป็นครูน้อย โดยอาศัยสถานที่ศาลาวัดศิริมั่งคดลารามเป็นที่เล่าเรียนจนถึงปี พ.ศ. 2484 นายจันทร์แก้ว สายก้อนดา ครูใหญ่ ได้ย้ายสถานที่ออกไปจากบริเวณวัด โดยราษฎรได้สร้างอาคารชั่วคราวขึ้นในที่ธรณีสงฆ์ จนถึง พ.ศ. 2488 นายดำรง เทพวงศ์ ครูใหญ่ ได้ย้ายเข้ามาเรียนในวัดอีก (อยู่ในวัดถึงปี พ.ศ. 2498) ต่อมาในช่วงเวลาที่นายขวง อินทะเลหะ ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ราษฎรได้ช่วยกันสร้างอาคารเรียนขึ้น 1 หลัง โดยมีพระคำขาว แก้วก่อ เป็นประธานปลูกสร้างจนสำเร็จ และมีการทำบุญฉลองเมื่อ

วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2490 โดยขุนไทรกิตยานุกุลเป็นผู้ทำพิธีเปิดป้ายปี พ.ศ. 2496 นายฉันทน์ ตนะรัตน์ ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ แทนนายยวง อินทะเคหะระหว่างปี พ.ศ. 2498 – 2502 นายเสริม เจริญเมือง ได้เห็นว่าอาคารหลังเก่าชำรุดทรุดโทรม ไม่สามารถเป็นสถานที่เล่าเรียนได้ จึงได้ประชุมกรรมการศึกษา และราษฎรทำการรื้อถอนอาคารหลังเก่าและก่อสร้างใหม่ แบบ ป.1ก ดึกโดยอารธนาครู บาบาวปีมาเป็นประธานการก่อสร้าง ในสถานที่ปัจจุบันแล้วเสร็จเมื่อปี พ.ศ. 2502 และทำบุญโดย พันตำรวจเอกเนื่อง ราชะนาค ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ เป็นประธานเปิดป้ายอาคาร และนายชุ่ม บุญเรือง นายอำเภอคอยสะเกิดเป็นผู้อ่านรายงานและตั้งชื่อโรงเรียนว่า โรงเรียนบ้านบ่อหิน (อภิรักษ์ ราษฎร์สามัคคี) ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาที่ดินที่เป็นสถานที่ตั้งโรงเรียนปัจจุบันนายสำงนึ่ง เป็นผู้บริจาค พื้นที่ทั้งหมด 1 ไร่ 2 งาน 67 ตารางวาปี พ.ศ. 2521 ทางราชการอนุมัติให้เปิดทำการสอนชั้นประถมศึกษา ตอนปลาย โดยเปิดสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปี พ.ศ. 2523 ก่อสร้างอาคารเรียน แบบ 017 จำนวน 1 หลัง โดยงบประมาณองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 300,000 บาท ปี พ.ศ. 2527 ก่อสร้างรั้วด้านทิศเหนือ ใต้และตะวันตก โดยงบประมาณจากผู้แทนราษฎร โดยความเห็นชอบจาก คณะกรรมการสภาตำบลตลาดขวัญ จำนวน 30,000 บาท ปี พ.ศ. 2541 ก่อสร้างอาคาร แบบ ป.พิเศษ (อาคาร 1 ชั้น) ก่อสร้างทางทิศเหนือ ติดกับถนนหน้าโรงเรียนใช้เป็นอาคารเรียนชั้นอนุบาล ทำพิธี เปิดป้ายเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2542 ใช้ชื่อว่าอาคารพิสวง ซึ่งได้รับเงินบริจาคจากนายทวีศักดิ์ และนางวราภรณ์ พิสวงปี พ.ศ. 2546 ได้ปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียน แบบ ป.1 ก ดึก (อาคารอภิรักษ์ ขาวปี) ปี พ.ศ. 2554 ได้ปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียน โดยติดตั้งฝ้าเพดาน ทาสี ซ่อมแซมระบบ ไฟฟ้า งบประมาณของโรงเรียน 88,359 บาท ปรับปรุงอาคารอำนวยการ แบบ ป.พิเศษ ชั้นเดียว โดย ต่อเติมด้านหลังเป็นพื้นที่เก็บพัสดุและปรับปรุงส้วมด้านหลังอาคาร งบประมาณ 55,141 บาท และ ปรับปรุงสนามหน้าอาคารเรียนโดยปูพื้นด้วยคอนกรีตบล็อก จากเงินบริจาคประมาณ 80,000 บาท ปี พ.ศ. 2558 นายวรวิทย์ปูลโณทก มาดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบ่อหิน เมื่อวันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2558 ปรับปรุงซ่อมแซมประตู หน้าต่าง ทาสี อาคารองค์การอนุสรณ์ แบบองค์การ 017 งบประมาณ 200,000 บาท ปรับปรุงสนามเด็กเล่น แบบ BBL. (การเรียนรู้ด้วยสมอง) ด้วย งบประมาณจากการระดมทุนจากชุมชนประมาณ 50,000 บาท ย้ายออก วันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 วันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2558 นายสุทัศน์ บัวเย็น ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ณ โรงเรียนบ้านบ่อหิน วันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561 นางสาวกรรณ วรณภพ ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบ่อหิน

วิสัยทัศน์ของโรงเรียน

เป็นสถานศึกษาที่เน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี ใฝ่เรียนรู้ มุ่งสู่เทคโนโลยี นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการพัฒนาตามความต้องการจำเป็นเต็มศักยภาพ ชุมชนร่วมประสาน บริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาให้นักเรียนมีคุณภาพตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตรงตามหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบ่อหินและตรงความต้องการ ผู้ปกครองนักเรียนชุมชน มีความพึงพอใจ
2. ใช้เกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นเป้าหมายและแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษา โดยจัดกระบวนการเรียนรู้และพัฒนา ผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตรงตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยยึดหลักคุณธรรมนำความรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
3. ดำเนินการส่งเสริมให้นักเรียน ได้รับการพัฒนาทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาให้สอดคล้องกับวัย และธรรมชาติของเด็กอย่างสมดุล
4. ดำเนินการส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตสำนึกใฝ่รู้ ใฝ่เรียน
5. ดำเนินการพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีในมาใช้ในการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของนักเรียน ครูและบุคลากร
6. ดำเนินการให้โอกาสทางการศึกษาแก่นักเรียนวัยเรียนทุกคนตลอดจนเด็กที่พิการอย่างเสมอภาคกัน
7. ดำเนินการส่งเสริม ให้นักเรียนมีสุขภาพดีที่มีน้ำหนัก ส่วนสูง เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของเด็กไทย ที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด
8. ดำเนินการอบรม ปลุกฝัง การเป็นผู้มีวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นผู้มีจิตสำนึกและอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น ชาติพันธุ์ และประเทศชาติ รักความเป็นไทย ความมีวิถีชีวิตประชาธิปไตยและธรรมาภิบาล และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขโดยยึดหลักคุณธรรมนำความรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
9. ดำเนินการอบรม ส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตสำนึกและปฏิบัติตนในการดำรงรักษาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ
10. ดำเนินการให้นักเรียนได้รับความปลอดภัย ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ได้รับการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิเด็ก ตลอดจนคุ้มครองดูแลให้มีความปลอดภัยจากสิ่งเสพติด สื่อและสื่อลามกอนาจาร
11. ปรับปรุงพัฒนาอาคารสถานที่ให้มีสภาพเรียบร้อย มั่นคงแข็งแรง เพียงพอใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่ามากที่สุด และมีความเหมาะสมกับเป็นแหล่งเรียนรู้

12. ดำเนินการให้นักเรียนมีความรักชาติ เป็นผู้มีคุณศรัทธา ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ รักและช่วยเหลือสถาบันการศึกษาที่ศึกษาอยู่และสังคม

13. ดำเนินการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้มีความเหมาะสม สะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม น่าอยู่ เป็นแบบอย่างด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นแหล่งเรียนรู้ของผู้เรียน

14. จัดระบบการพัฒนา และส่งเสริมให้บุคลากร ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามบทบาทหน้าที่อย่างถูกต้อง มีคุณภาพ ประสิทธิภาพสูง สามารถปฏิบัติงานได้เต็มตามศักยภาพ

15. พัฒนาบุคลากร ให้สามารถพัฒนาตนเองด้านการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย สามารถปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลง เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนาวิทยฐานะ

16. ส่งเสริมครูและบุคลากรให้ปฏิบัติงานให้บรรลุตามเกณฑ์มาตรฐานที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนด

17. ดำเนินการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการปฏิรูประบบราชการ ปฏิรูปการศึกษา ให้มีความสะดวก ถูกต้อง รวดเร็ว เป็นปัจจุบัน ทันสมัยและมีประสิทธิภาพผลสูงขึ้น

18. พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศให้ถูกต้อง สมบูรณ์เป็นปัจจุบันสะดวกต่อการนำไปใช้งานพัฒนากระบวนการดำเนินการจัดซื้อ-จ้างให้มีความรวดเร็ว ถูกต้อง โปร่งใส ทันตามกำหนด และมีการจัดเก็บเอกสาร ข้อมูลอย่างเป็นระบบระเบียบ สะดวกต่อการติดตาม ตรวจสอบ และนำมาใช้ประโยชน์

19. ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากร องค์กรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

20. จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากรกับชุมชนท้องถิ่น

21. พัฒนาการประชาสัมพันธ์กิจการของโรงเรียนสู่ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

22. จัดระบบข้อมูล สารสนเทศ ระบบงานธุรการ การเงินและพัสดุให้ถูกต้องรวดเร็ว โปร่งใส

23. จัดโอกาส หรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้ผู้ปกครองนักเรียน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อนุกรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชน ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และมีส่วนสนับสนุน ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

เป้าประสงค์

1. จัดการศึกษาให้นักเรียนมีคุณภาพตรงตามจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาระดับพื้นฐาน พุทธศักราช 2554 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบ่อหิน สนองต่อความต้องการและความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน กรรมการสถานศึกษาระดับพื้นฐาน ชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง
2. จัดการศึกษาให้มีคุณภาพ มาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของชาติ นักเรียนมีคุณลักษณะเป็นที่พึงประสงค์ของผู้ปกครองนักเรียน กรรมการสถานศึกษาระดับพื้นฐาน ชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง ตามเกณฑ์มาตรฐานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐานและตามที่โรงเรียนกำหนด
3. ส่งเสริมให้นักเรียนมีสุขภาพ อนามัย ตามเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข ให้มีอารมณ์ สดชื่นและสติปัญญาที่ดี ค้ำครองสิทธิ ความปลอดภัยจากสิ่งเสพติดและภัยต่าง ๆ มีคุณธรรม จริยธรรมให้สามารถอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข
4. ส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตสำนึกการอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ที่ดีงาม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
5. ปรับปรุง ซ่อมแซมและพัฒนาอาคารสถานที่ ให้มีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย สวยงาม น่าอยู่ เหมาะสมกับแหล่งเรียนรู้บรรลุตามเกณฑ์มาตรฐานของชาติ
6. จัดระบบข้อมูล สารสนเทศ ให้ถูกต้องรวดเร็ว
7. ปรับปรุงระบบงานธุรการ สารบรรณ ให้ถูกต้อง ใช้งานได้รวดเร็ว
8. ปรับปรุงระบบงานการเงินและพัสดุให้ถูกต้อง เป็นปัจจุบันและโปร่งใส
9. จัดโอกาสหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้ผู้ปกครองนักเรียน กรรมการสถานศึกษาระดับพื้นฐาน ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและมีความสัมพันธ์อันดีกับโรงเรียน
10. พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
11. ส่งเสริมสนับสนุน เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
12. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่นให้เหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น
13. จัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม
14. จัดการเรียนรู้ให้นักเรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้
15. ปรับปรุง พัฒนาสื่อ เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และการการสอนที่มีคุณภาพ
16. ปรับปรุงพัฒนา อาคารสถานที่ให้เอื้อต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับการเป็นสถานบันการศึกษา

17. ให้ความสำคัญและมุ่งพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้ได้รับการพัฒนาตามความต้องการจำเป็นเต็มศักยภาพ จนเป็นแบบอย่างที่ดีของโรงเรียนทั่วไป

18. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเอง ให้สามารถเพิ่มวิทยฐานะของตนเองให้สูงขึ้น

19. ส่งเสริมสนับสนุนเอื้ออำนวยให้ครูสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ได้โดยสะดวก อย่างมีคุณภาพ

อัตลักษณ์ของสถานศึกษา

แต่งกายสะอาด มารยาทงาม น้ำใจดี

เอกลักษณ์ของโรงเรียน

การจัดการเรียนรวม

จำนวนนักเรียน ปิงปประมาณ พ.ศ. 2562

โรงเรียนบ้านบ่อหินได้เปิดทำการเรียนการสอน ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวนทั้งหมด 6 ห้องเรียน จำแนกได้ (ข้อมูลนักเรียน ณ วันที่ 10 มิถุนายน ปีการศึกษา พ.ศ. 2562) ดังนี้

ตารางที่ 2.2 แสดงจำนวนนักเรียน

ชั้น	ชาย	หญิง	รวม	เด็กที่มีความต้องการพิเศษ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	18	17	35	1
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	22	17	39	12
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	20	16	36	9
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	16	18	34	13
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	10	16	26	12
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	20	11	31	16
รวม	106	95	201	63

ตารางที่ 2.3 ตารางแสดงการแยกตามประเภทของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

ประเภทของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	จำนวน	ร้อยละ
พิการออทิสติก	1	1.59
ออทิสติก	7	11.11
บกพร่องทางสติปัญญา	10	15.87
บกพร่องทางการเรียนรู้	45	71.43
รวม	63	100.00

จำนวนบุคลากร รวม 14 คน แยกเป็น

1. ผู้บริหาร	จำนวน 1 คน
2. ครูผู้สอน	จำนวน 7 คน
3. ครูพี่เลี้ยง	จำนวน 2 คน
4. ครูจากศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8	จำนวน 2 คน
5. ชุรการ	จำนวน 1 คน
6. อัตราร้าง	จำนวน 1 คน

ทิศทาง ในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

โรงเรียนบ้านบ่อหิน จัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษา พัฒนาบุคลากรและปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูป การศึกษาซึ่งได้กำหนดยุทธศาสตร์และเป้าหมายการดำเนินงานให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 โดยมีวิธีการบริหารจัดการดังนี้

1. วิธีการบริหารจัดการโรงเรียนบ้านบ่อหินแบ่งโครงสร้างการบริหารงานเป็น 4 กลุ่มงาน ได้แก่

- 1.1 การบริหารงานวิชาการ
- 1.2 การบริหารแผน และงบประมาณ
- 1.3 การบริหารงานบุคคล
- 1.4 การบริหารงานทั่วไป

2. หลักการบริหารโรงเรียนมีดังนี้

2.1 การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach : WSA) หมายถึง การ ดำเนินการเพื่อจัดตั้ง ปรับปรุงและ/หรือเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดผลที่คาดหวังตามเป้าหมายในเรื่องใด

เรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องโดยดำเนินการอย่างครอบคลุมทุกองค์ประกอบของโรงเรียนในทุกขั้นตอนของกระบวนการและอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ จึงเน้นการดำเนินงานตามแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (WSA) เพื่อให้เกิดการพัฒนาปรับปรุง เปลี่ยนแปลงในทุกองค์ประกอบ โดยยึดเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักในการพัฒนา มีการให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา เพื่อเด็กพิเศษเรียนร่วมเป็นกรณีพิเศษ

2.2 การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานไว้ 4 ประการ ดังนี้

1) หลักการมีส่วนร่วม (Participation or Collaboration or Involvement) เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนเสียได้มีส่วนร่วมในการบริหาร ตัดสินใจและร่วมจัดการศึกษาทั้งครูและบุคลากร ผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน ตัวแทนศิษย์เก่าและตัวแทนนักเรียน การที่บุคคลมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจะเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและจะรับผิดชอบในการจัดการศึกษามากขึ้น

2) หลักการบริหารตนเอง (Self - Management) มีการสร้างระบบการบริหารด้วยตนเองตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับจากหน่วยงานต้นสังกัด สร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อ การดำเนินงานของครูและบุคลากรในองค์กร ด้วยวิธีการที่หลากหลายให้ผลการปฏิบัติมีคุณภาพสูงขึ้น

3) หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล (Check and Balance) มีการจัดระบบการทำงาน ของครูและบุคลากร โดยการควบคุมมาตรฐาน สามารถตรวจสอบ ถ่วงดุลซึ่งกันและกัน เพื่อให้มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นไปตามกำหนดและเป็นไปตามนโยบายของชาติ

4) บริหารงานตามวงจรการทำงานแบบ PDCA (Plan, Do, Check, Action) มีการกำกับ ติดตามและประเมินผลการทำงานเป็นระยะ ๆ โดยผู้ได้รับมอบหมายเป็นผู้รับผิดชอบ และดำเนินการ รายงานผล ทั้งนี้โดยเน้นการสร้างตระหนักรู้และความจิตสำนึก (Awareness) ที่ดีต่อการพัฒนาสถานศึกษาแก่บุคลากร โดยกำหนด คำขวัญ ประชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และ เป้าหมายการพัฒนาโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีการกระจายงาน แบ่งภารกิจต่าง ๆ ให้ครูและบุคลากรรับผิดชอบตามความรู้ความสามารถและความพึงพอใจ มีการตรวจสอบ ถ่วงดุลหรือ ปฏิบัติงานแทนกันได้ในกรณีที่จำเป็น มีการวางระบบประสานงานกันให้เป็นไปโดยอัตโนมัติมีการ วิเคราะห์ ทบทวนผลการปฏิบัติงานเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาเป็นระยะ

การบริหารจัดการเรียนรวม

การบริหารโรงเรียนบ้านบ่อหิน ด้านการจัดการเรียนรวม ซึ่งเป็นงานที่โรงเรียนให้ความสำคัญในระดับสูงตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียนกำหนดไว้ ดังนั้นจึงมีการบริหารตามแนวคิด

หลักการและทฤษฎีสำคัญของการบริหารซึ่งสามารถประมวลเป็นอักษรย่อคือ “ESO-SEAT” ซึ่งหมายถึง

E : Executive หมายถึง การเป็นนักบริหาร การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ หรือการบริหารที่มีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษา เพราะฉะนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องทบทวนบทบาทและพัฒนาสมรรถนะดังนี้ เป็นผู้กำหนดทิศทางการบริหาร (Direction Setter) มีความสามารถกระตุ้นคน (Leader Catalyst) ต้องเป็นนักวางแผน (Planner) ต้องเป็นผู้มีความสามารถในการตัดสินใจ (Decision Maker) ต้องมีความสามารถในการจัดองค์กร (Organizer) ต้องเป็นผู้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (Change Manager) ต้องเป็นผู้ให้ความร่วมมือ (Coordinator) ต้องเป็นผู้ติดต่อสื่อสารที่ดี (Communication) ต้องเป็นผู้แก้ปัญหาขัดแย้งในองค์กรได้ (Conflict Manager) ต้องสามารถบริหารปัญหาต่าง ๆ ได้ (Problem Manager) ต้องรู้จักวิเคราะห์และจัดระบบงาน (System Manager) ต้องมีความสามารถในการด้านวิชาการทั้งการเรียนและการสอน (Instructional Manager) ต้องมีความสามารถบริหารงานบุคคล (Personnel Manager) ต้องมีความสามารถบริหารทรัพยากร (Resource Manager) ต้องมีความสามารถในการประเมินผลงาน (Appraiser) ต้องมีความสามารถในการประชาสัมพันธ์ (Public Relater) ต้องสามารถเป็นผู้นำในสังคมได้ (Ceremonial Head)

S : Synergy หมายถึง การใช้พลังอำนาจอันเกิดจากการที่สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนที่มีความเก่ง เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในบางเรื่อง แล้วนำเอาความโดดเด่นเหล่านั้นมาผสมผสานกันกับทีมงาน แล้วส่งผลให้งานโดยรวมของทีมงานยิ่งก้าวหน้าไปอย่างมากและบรรลุตามเป้าหมายในที่สุด

O : Organizational Commitment หมายถึง ทศนคติที่สะท้อนความเกี่ยวข้องระหว่างบุคคลกับองค์กร ซึ่งเขายินดีที่จะมีส่วนร่วมเป็นสมาชิก และไม่เต็มใจที่จะจากองค์กรไปโดยนักวิชาการได้อธิบายความผูกพันระหว่างบุคคลและองค์กรจาก 2 มุมมอง คือ

1) ความผูกพันอย่างต่อเนื่อง (Continuance Commitment) หรือที่เรียกว่า Side-Bets Orientation พนักงานมีแนวโน้มจะอยู่กับองค์กร เนื่องจากเขาไม่สามารถจะออกไปได้ ตัวอย่างเช่นเขาอาจจะสูญเสียเวลา แรงพยายาม ประโยชน์ที่จะได้รับ ถ้าเขาออกจากองค์กรไป

2) ความสอดคล้องของเป้าหมายระหว่างบุคคลและองค์กร (Individual – Organizational Goal – Congruence Orientation) หรือที่เรียกว่า มโนทัศน์ที่บุคคลพร้อมที่จะยอมรับ (Affective Commit – Mint) และปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายของตนและองค์กร ซึ่งมีความสอดคล้องกันโดยบุคคลจะยังคงปฏิบัติงานร่วมกับองค์กรเนื่องจากปัจจัยสำคัญ 3 ประการ ได้แก่

- 2.1) มีความเชื่อในเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร
- 2.2) มีความพร้อมที่จะทุ่มเททำงานในนามขององค์กรและ
- 2.3) ความตั้งใจจะคงความเป็นสมาชิกขององค์กร

S : Students หมายถึง (นักเรียน) นักเรียนปกติมีความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เกิดความตระหนักมีความเอื้ออาทร ช่วยเหลือเด็กพิเศษในห้องเรียน ในโรงเรียน เป็นการสร้างคุณธรรมและจริยธรรมให้กับนักเรียนปกติ เป็นที่พึงพอใจของนักเรียนปกติและเด็กพิเศษ ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง โดยการมีการดำเนินการดังนี้

1) เตรียมความพร้อมของนักเรียนที่มีความบกพร่อง

- 1.1) ด้านร่างกาย การเตรียมตัวเด็ก การทำความสะอาดร่างกาย เช่น ฝน ฝนมือ ฝนเท้า ฝนหน้า ฝนหลัง เสื้อผ้าที่สวมใส่
- 1.2) ด้านวิชาการ มีการทดสอบการพัฒนาตนเอง การช่วยเหลือตนเอง เช่น การแต่งกาย การรับประทานอาหาร
- 1.3) ด้านอารมณ์และสังคม การอยู่ร่วมกันในสังคมและการใช้อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันของนักเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียนมีความสามารถดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

2) เตรียมความพร้อมนักเรียนทั่วไป

- 2.1) จัดประชุมนักเรียนทั่วไปให้มีความรู้ความเข้าใจ เกิดการยอมรับความบกพร่องของนักเรียนพิการหรือเด็กพิเศษ รู้จักช่วยเหลือและปฏิบัติต่อนักเรียนพิการอย่างถูกต้อง
- 2.2) จัดอบรมนักเรียนทั่วไป

E : Environment หมายถึง (สิ่งแวดล้อม) เพื่อให้ชุมชนเข้าใจการจัดการศึกษาพิเศษเรียนร่วมกับเด็ก ทั่วไปมากขึ้น โดยดำเนินการดังนี้

- 1) สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ การจัดสภาพแวดล้อมที่ข้อจำกัดน้อยที่สุดมีห้องน้ำ ห้องส้วมสำหรับเด็กพิการ
 - 2) บุคคลสำคัญในชีวิตเด็กแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมประจำโรงเรียน เพื่อกำหนดนโยบาย แนวทางการดำเนินงาน
- บทบาทของบุคลากร รูปแบบการจัดการเรียนร่วม
- 1) เข้าพบครู พูดคุยกับครูประจำชั้นและครูทุกคน ในการประชุมวิชาการและการประชุมประจำเดือน
 - 2) พบผู้ปกครองนักเรียนพิการ สร้างความเข้าใจ แนวทางแก้ไขปัญหานักเรียนพิการเป็นรายบุคคล

A : Activities หมายถึง (ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน) นักเรียนพิการทุกคนมีแผนการจัดการศึกษา (IEP) ครูทุกคนในโรงเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีโอกาสเข้ารับการอบรม

การจัดการเรียนการสอนที่นำศิลปะมาผสมผสานกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยไม่เน้นเนื้อหาแต่เน้นทักษะทางศิลปะ เพื่อให้ให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุขและพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

T : Tools หมายถึง (เครื่องมือ) หลักการ SBM ซึ่งประกอบด้วยหลักคุณภาพ หลักการริเริ่ม หลักการกระจายอำนาจ และระบบบริหารจัดการตนเองโดยเฉพาะหลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม (Participation or Collaboration or Involvement) เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมในการบริหาร ตัดสินใจและร่วมจัดการศึกษา ทั้งครู ผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน ตัวแทนศิษย์เก่าและตัวแทนนักเรียน การที่บุคคลมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจะเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและจะรับผิดชอบในการจัดการศึกษามากขึ้น (โรงเรียนบ้านบ่อหิน, 2562, น. 1-16)

โรงเรียนบ้านบ่อหินเป็นอีกโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนรวม ซึ่งมีการกำหนดนโยบายรวมทั้งการกำหนดขอบเขตงานด้านการจัดการเรียนรวม อย่างไรก็ตามในด้านการจัดการเรียนรวมมีข้อกำหนดในการดำเนินงานที่มากกว่าโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนปกติ จึงต้องมีการทบทวน การตรวจสอบสภาพการดำเนินงานจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันว่านโยบายที่มีการกำหนดไว้ สามารถนำสู่การปฏิบัติได้มากน้อยเพียงใด และเกิดผลสัมฤทธิ์หรือไม่ จึงเป็นประเด็นสำคัญที่โรงเรียนบ้านบ่อหินต้องนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรวมต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลาวัญย์ ปักโกทะสัง (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนรวมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุขมนตรี เขต 1 พบว่า โดยเป็นการสอบถามความคิดเห็นของครูวิชาการและครูผู้สอน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 1) ด้านการพัฒนาบุคลากร รองลงมา คือด้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการจัดปัจจัยสนับสนุน 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูวิชาการและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกันพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 3) ครูวิชาการและครูผู้สอนได้แสดงความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนรวมที่มีจำนวนมากที่สุดในแต่ละด้าน ได้แก่ ควรจัดครูผู้สอนเข้ารับการอบรมอย่างต่อเนื่องทุกครั้งที่มีการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวม ควรมีการจัดสื่อให้หลากหลายและจัดให้มีการประเมินผลการใช้สื่อทุกครั้ง

เพื่อให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอนยิ่งขึ้นควรมีการนิเทศอย่างต่อเนื่อง และนิเทศติดตามสภาพจริงและควรจัดงบประมาณให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้

จกมล สุริยะคำวงศ์ (2558, น. 67-70) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลในโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย พบว่า 1. ปัญหาการดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลในโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย มีอยู่ในขั้นที่ 2 คือ การลงมือปฏิบัติการดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เรียงจากมากไปน้อย คือ 1) ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนศึกษาเฉพาะบุคคล 2) โรงเรียนได้รับสื่อสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอ 3) คอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการทำงานมีปัญหา 2. แนวทางการดำเนินงานการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ในโรงเรียนต้นแบบเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเป็นบทบาทหน้าที่โดยตรงของคณะกรรมการพัฒนาการดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้มีประสิทธิภาพ ด้วยตนเองโดยวิธีการที่หลากหลาย

พัชรดา นิลสุข (2558) ศึกษาเรื่อง การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม พบว่า 1) ด้านนักเรียนการบริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมากทุกข้อเมื่อพิจารณาข้อที่อยู่ในลำดับแรกคือ โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนทั่วไปให้มีความรู้ ความเข้าใจเกิดการยอมรับ สามารถให้ความช่วยเหลือและปฏิบัติต่อเด็กพิการหรือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างถูกต้อง ร่องลงมาคือ โรงเรียนมีการเตรียมทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถช่วยเหลือตนเองได้มากที่สุดและอยู่ร่วมกับนักเรียนทั่วไปได้อย่างปกติสุขลำดับสุดท้ายคือ โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ด้านการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน 2) ด้านสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมากทุกข้อเมื่อพิจารณาข้อที่อยู่ในลำดับแรกคือ ครูทั่วไปและครูการศึกษาพิเศษ เป็นที่ปรึกษาซึ่งกันและกัน ให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม โดยการท างานร่วมกันเป็นทีม ร่องลงมาคือ โรงเรียนมีการปรับสภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร ได้แก่ ตัวอาคาร ทางเข้า ทางข้าม ดันไม้ เป็นต้น ให้มีความเหมาะสมกับนักเรียน และลำดับสุดท้ายคือ โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม แก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง 3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากทุกข้อเมื่อพิจารณาข้อที่อยู่ในลำดับแรกคือ มีการประกันคุณภาพการศึกษา โดยผ่านการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก ร่องลงมาคือ โรงเรียนมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) และลำดับสุดท้ายคือ โรงเรียนรับนักเรียนเข้าเรียน คัดแยกนักเรียนตามความต้องการจำเป็นพิเศษ และส่งต่อนักเรียนเข้ารับการศึกษิตตาม

ความสามารถและความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล 4) ด้านเครื่องมือการบริหาร โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมด้านสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมากทุกข้อเมื่อพิจารณาข้อที่อยู่ในลำดับแรกคือ โรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการองค์กรตามกฎหมายกระทรวง เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมาคือ โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณเป็นการเฉพาะเพื่อการจัดการเรียนร่วมและลำดับสุดท้ายคือ โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายวิสัยทัศน์และพันธกิจ เพื่อกำหนดทิศทางในการปฏิบัติงานและการให้บริการที่ชัดเจน

อรทัย แสงชัย (2559, น. 255-256) ศึกษาเรื่อง การจัดการการเรียนรวมของโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม จังหวัดนนทบุรี พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนี้ 1. มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน โดยรวม มีการดำเนินงานในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 2.52 และนักเรียนที่เป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะต้องได้รับการจัดทำแผนศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ทุกคนแต่ครูยังเห็นว่าการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) เป็นการเพิ่มภาระงานของครูผู้สอน 2. มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อมีการดำเนินงานในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.34 และครูผู้สอนมีการจัดทำสื่อ และพยายามหากิจกรรมที่หลากหลายมาช่วยในการจัดการเรียนการสอน และครูผู้สอนยังมีการจัดทำวิจัยชั้นเรียน เพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกปี แต่มีการเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในโรงเรียนเท่านั้น 3. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการเรียนรวม โดยรวม มีการดำเนินงานในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 2.50 และผู้อำนวยการบริหารจัดการเรียนรวมตามโครงสร้าง SEAT (Student: นักเรียนพิการ Environment: สภาพแวดล้อม Activity: กิจกรรมการเรียนการสอนภายในและภายนอกห้องเรียน Tool: เครื่องมือ) ตามกฎกระทรวง เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก 4. มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยรวม มีการดำเนินงานในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.38 และโรงเรียนมีการจัดทำแผนงาน/โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรวม ครูผู้สอนมีการใช้แหล่งเรียนรู้มาช่วยในการจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ แต่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรวมให้แก่ผู้เกี่ยวข้องหรือเครือข่าย ยังทำได้น้อย 5. การจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนรวม โดยรวมมีการดำเนินงานในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.48 และได้มีการประชุมเพื่อวางแผนจัดทำโครงการดำเนินการจัดการเรียนรวมร่วมกัน และได้ดำเนินกิจกรรมตามแผน/โครงการที่วางไว้

ชมนัญญ์ แยมนาม (2560, น. 76-78) ศึกษาเรื่อง การศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียนจัดการเรียนร่วมระดับประถมศึกษาในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารทั้ง 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนี้ 1) ด้านนักเรียนโดยรวมอยู่ใน

ระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ โรงเรียนจัดปฐมนิเทศให้นักเรียนปกติและนักเรียนพิการเรียนร่วมเพื่อสร้างเจตคติที่ดีและความเข้าใจร่วมกัน รองลงมาคือ โรงเรียนประชุมวางแผนร่วมกับผู้ปกครองเพื่อเตรียมความพร้อมนักเรียนปกติและนักเรียนพิการ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ โรงเรียนมีการให้ความรู้เกี่ยวกับประเภทของนักเรียนพิการเพื่อสร้างความเข้าใจในการเรียนร่วม 2) ด้านสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ โรงเรียนทำการปรับสภาพห้องเรียนให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วม รองลงมาคือ โรงเรียนมีการตรวจสอบ ซ่อมแซมสื่อเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก ส่วนข้อเฉลี่ยต่ำสุดคือ โรงเรียนมีห้องน้ำสำหรับนักเรียนบกพร่องทางร่างกายที่ต้องใช้เก้าอี้รถเข็น 3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนพิการเรียนร่วมเมื่อมีการวัดผลระหว่างเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ รองลงมาคือ ครูรายงานผลความก้าวหน้าของนักเรียนพิการเรียนร่วมให้กับผู้บริหารและผู้ปกครองทราบเป็นระยะ ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ฝ่ายบริหารจัดการครูเข้าสอนในชั้นเรียนร่วมตรงตามความสามารถของครูผู้สอน 4) ด้านเครื่องมือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ สอดคล้องกับการจัดการเรียนร่วม โดยคำนึงถึงศักยภาพผู้เรียนแต่ละบุคคล รองลงมาคือ โรงเรียนมีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ สอดคล้องกับการจัดการเรียนร่วมโดยคำนึงถึงศักยภาพผู้เรียนแต่ละบุคคล ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ฝ่ายบริหารจัดการครูเข้าสอนในชั้นเรียนร่วมตรงตามความสามารถของครูผู้สอน

ศานติกรศรี วงศ์เขียว (2560, น. 234-235) ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรวมของโรงเรียนเรียนรวมสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า

ด้านที่ 1 มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน 1) ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำ สร้างเจตคติและสร้างความเข้าใจในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการให้ผู้เกี่ยวข้องและสร้างขวัญและกำลังใจ 2) พัฒนาตนเองและครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ 3) ผู้ปกครองต้องยอมรับลูกเป็นเด็กพิการเพื่อสร้างความร่วมมือกับโรงเรียน และ 4) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องเข้ามามีบทบาทติดตาม

ด้านที่ 2 มาตรฐานด้านการเรียนการสอน 1) ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการต้องสร้างเจตคติที่ดีในการปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม 2) ผู้บริหารต้องส่งเสริมการอบรมพัฒนาครูด้านการเรียนการสอน การสร้างและการใช้สื่อวัตกรรมและการวัดประเมินผลในการจัดการศึกษา แบบเรียนรวม 3) ผู้บริหารและครูต้องส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนปกติมีจิตอาสาช่วยเหลือนักเรียนพิการ 4) สร้างขวัญกำลังใจและการให้รางวัลต้องให้จากรากฐานของการทำงานอย่างแท้จริง 5) ผู้บริหารต้องส่งเสริมการทำวิจัยกรณีศึกษาเกี่ยวกับนักเรียนพิการเรียนรวม โดยวิจัยต้องส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา 6) ผู้บริหารและครูต้องมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายในการจัดการศึกษาและ 7) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานหลัก ที่เข้าไป

ส่งเสริมสนับสนุนและนิเทศการศึกษาด้านที่ 3 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม 1) ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์มีแนวปฏิบัติและนโยบายที่ชัดเจน และมีจิตใจเอื้ออาทรต่อเด็กพิการสร้างทัศนคติให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม 2) การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบโดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของเครือข่ายอย่างหลากหลายและโรงเรียนต้องมีหน่วยบริการทางวิชาการ (Student Support Services Unit: SSSU) 3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรกำหนดโครงสร้างงานเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ มีศึกษานิเทศก์ที่วุฒิทางการศึกษาพิเศษมีการนิเทศติดตามและประเมินผล สร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้บริหารและการเชิดชูเกียรติครู และ 4) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องจัดสรรอัตรากำลังเกี่ยวกับศึกษานิเทศก์และครูที่มีวุฒิการศึกษาพิเศษให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการสอบคัดเลือกเข้าสู่ตำแหน่งและการอบรมเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารควมมีเรื่องการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอีกทั้งหลักสูตรสาขาการบริหารการศึกษาในระดับอุดมศึกษาควรมีวิชาการศึกษาพิเศษด้านที่ 4 มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 1) ผู้บริหารต้องสร้างเครือข่ายชุมชนเครือข่ายโรงเรียนเรียนรวมและเครือข่ายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจัดตั้งศูนย์บริการทางวิชาการ (Student Support Services Unit: SSSU) 2) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างหลากหลายเช่น เวทีทางวิชาการทางสื่อสังคมออนไลน์มากขึ้น เช่น เฟสบุ๊ก (Facebook) และไลน์ (Line) เป็นต้น 3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและศูนย์การศึกษาพิเศษควรจัดเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างหลากหลาย

อำนาจ จันทระ (2560) ศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคปัจจัยความสำเร็จ และปัจจัยเสี่ยงในการจัดการเรียนรวมโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า ด้านปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนรวมโรงเรียนขนาดเล็ก เกิดจากปัญหาด้านสิทธิประโยชน์ หลังจากจัดการเรียนรวมโรงเรียน และการจัดองค์กร โครงสร้างการบริหารงานไม่เป็นระบบ ครูโรงเรียนมารวม เป็นกังวลในการทำงานร่วมกับครูโรงเรียนหลัก นักการภารโรงโรงเรียนไม่มั่นใจในตำแหน่งของตนกลัวถูกย้ายไปที่อื่นคณะกรรมการสถานศึกษาไม่มั่นใจในการบริหารจัดการว่าทั้งสามโรงเรียนจะรวมกันได้นาน ผู้บริหารโรงเรียนมารวมขาดความพร้อมในการประเมินภายนอกเป็นเอกเทศ ภายหลังจากประเมินภายนอกพร้อมกับ โรงเรียนหลักเสร็จสิ้นก็แยกนักเรียนไปจัดการเรียนการสอนเอกเทศตามเดิม ไม่ได้คำนึงถึงประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้แก่นักเรียนในการนำนักเรียนมาเรียนรวม ด้านปัจจัยความสำเร็จในการจัดการเรียนรวม ประกอบด้วย ลักษณะผู้บริหารโรงเรียนและครู โรงเรียนหลักและโรงเรียนมารวมตระหนัก และมีความเชื่อ ความเข้าใจตรงกันถึงเหตุผลความจำเป็น ประโยชน์ ในการเรียนรวมโรงเรียนขนาดเล็ก มีความมุ่งมั่นในการจัดการเรียนรวมโรงเรียนขนาดเล็ก ภาวะผู้นำของ ผู้บริหาร โรงเรียน ความสามารถในการนำองค์กร ผู้บริหาร ครู

และบุคลากรทางการศึกษามีจิตสาธารณะ มุ่งมั่น มีจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงาน ทำงานเป็นทีม ร่วมคิด ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมิณผล ร่วมปรับปรุงพัฒนาเพื่อ คุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

ชนิดาภา โสหา (2561, น. 48-49) ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า 1) การศึกษาสภาพปัจจุบันการจัดการ ศึกษาแบบเรียนรวมของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้าน คุณภาพผู้เรียนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนส่วนสภาพปัญหาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านการสร้างสังคม แห่งการเรียนรู้ ด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ ด้าน คุณภาพผู้เรียน 2) รูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียน รวมของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของ รูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 ระบบกลไกของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 4 วิธีดำเนินงานของรูปแบบ องค์ ประกอบที่ 5 การประเมินรูปแบบ องค์ประกอบที่ 6 เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบผลการประเมิน ความเหมาะสมและความเป็น ไปได้ของรูปแบบ การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของสถานศึกษามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

ณรงค์รักษ์ เคนไชยวงศ์ (2561, น. 184-185) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การจัดการเรียนรวมอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า กลยุทธ์การจัดการเรียนรวมอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย กลยุทธ์ที่ 1 การจัดการเรียนการสอน มี 5 กิจกรรม คือ 1.1) การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนพิการเฉพาะบุคคล 1.2) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 1.3) การสอนเสริมนักเรียนพิการ 1.4) การจัดกิจกรรมเสริมนักเรียนพิการ 1.5) การวัดและประเมินผลนักเรียนพิการ กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนานุเคราะห์ มี 3 กิจกรรม ได้แก่ 2.1) การสร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรวม 2.2) การสร้างเจตคติเชิงบวกในการจัดการเรียนรวมแก่ครู 2.3) การพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรวมแก่ครู กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนานักเรียนมี 2 กิจกรรม คือ 3.1) การเตรียมความพร้อมของนักเรียน 3.2) การส่งเสริมความสามารถพิเศษของนักเรียนพิการ กลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาเครื่องมือ มี 2 กิจกรรม คือ 4.1) การพัฒนาเครื่องมืออุปกรณ์และนวัตกรรมสำหรับนักเรียนพิการ 4.2) การให้บริการนักเรียนพิการ กลยุทธ์ที่ 5 การพัฒนาสภาพแวดล้อม มี 2 กิจกรรม คือ 5.1) การพัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 5.2) การพัฒนาบุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมของนักเรียนพิการ กลยุทธ์ที่ 6 การบริหารจัดการ มี 6 กิจกรรม คือ 6.1) การกำหนดนโยบายและวางแผนการจัดการเรียนรวม 6.2) การประชาสัมพันธ์การจัดการ

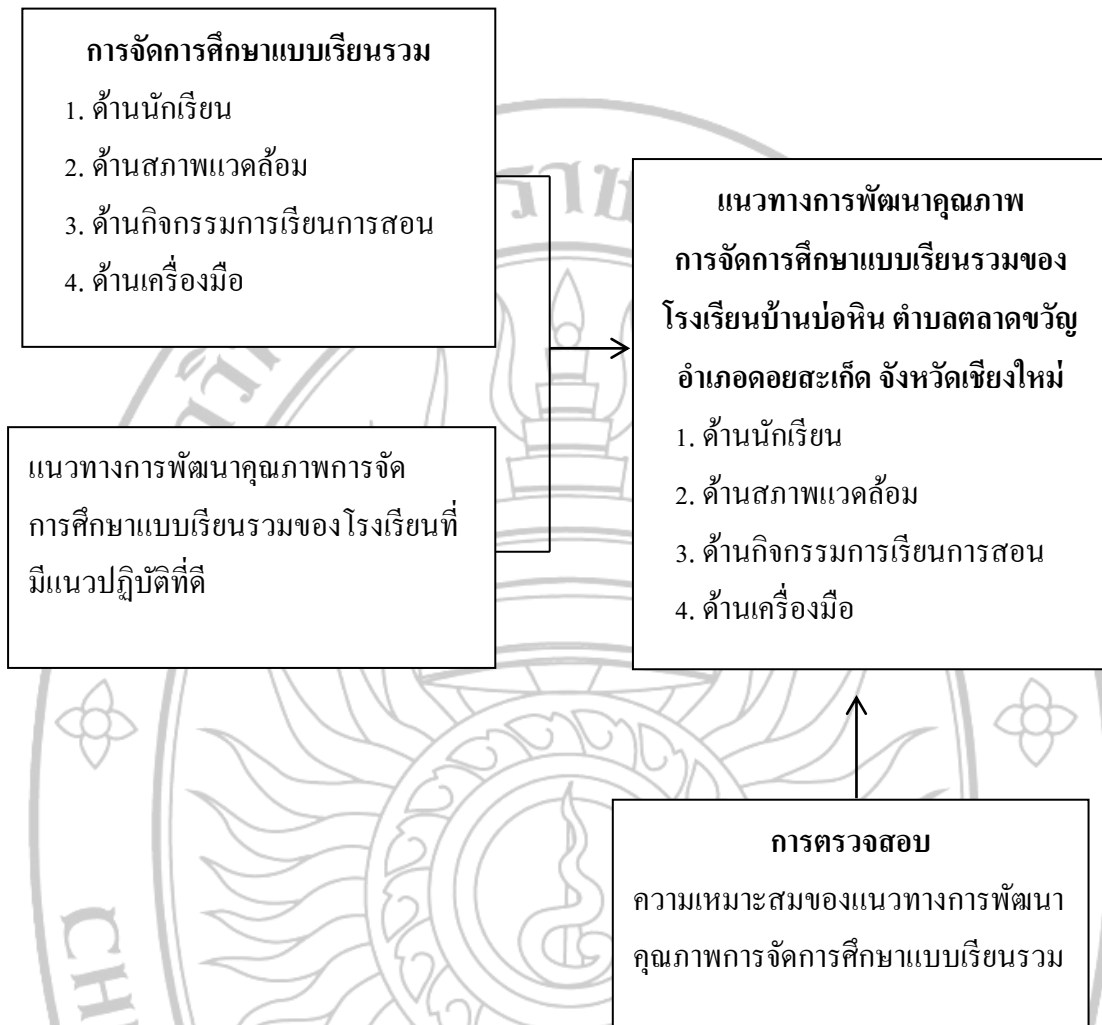
เรียนรวม 6.3) การสร้างเครือข่ายการเรียนรวม 6.4) การจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดการเรียนรวม 6.5) การคัดกรองนักเรียน 6.6) การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรวม

วันทนี บงเสน (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม พบว่า ผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวมอยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายกลุ่มบุคลากร โดยครูการศึกษาพิเศษมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้สอนชั้นเรียนรวม ส่วนครูประจำชั้นมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่าอยู่ในระดับมากทุกประเด็น โดยประเด็นคุณภาพของการจัดการเรียนรวมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือประเด็นคุณภาพของการพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ส่วนประเด็นคุณภาพของการให้บริการเพื่อพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ผลเปรียบเทียบผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม มีดังนี้ 1) ผลการดำเนินงานในภาพรวม ครูการศึกษาพิเศษ และผู้อำนวยการโรงเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับครูประจำชั้นและครูผู้สอนชั้นเรียนรวม 2) ผลการดำเนินงานในรายประเด็น พบว่าประเด็นคุณภาพของการให้บริการเพื่อพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ครูการศึกษาพิเศษ และผู้อำนวยการโรงเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับครูประจำชั้น และครูผู้สอนชั้นเรียนรวม ข้อเสนอแนะการดำเนินงานโครงการโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม มี 5 ข้อ ได้แก่ โรงเรียนควรจัดระบบและกระบวนการให้ความช่วยเหลือเด็กให้ตรงตามความต้องการของนักเรียน จัดให้มีนักวิชาการ หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะมาช่วยโรงเรียน ควรเน้นพัฒนาทักษะชีวิตมากกว่าวิชาการ สร้างเจตคติความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้ผู้ปกครองและโรงเรียนต้องสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน

นงนภา วงศ์วารี (2562, น. 1100-1106). การบริหารการเรียนรวมสำหรับเด็กออทิสติกของโรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร พบว่า แนวทางการบริหารการเรียนรวมสำหรับเด็กออทิสติกของโรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร ได้แก่ ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารการเรียนรวมสำหรับเด็กออทิสติกโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมาก ลำดับแรก ด้านผู้บริหาร รองลงมา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านบุคลากร และด้านสภาพแวดล้อม ลำดับสุดท้าย ด้านเครือข่าย 2) ครูที่มีประสบการณ์การอบรมเกี่ยวกับเด็กออทิสติกมีความ คิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการเรียนรวม โดยครูที่มีประสบการณ์การอบรมตั้งแต่ 1 ครั้งขึ้นไปมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการเรียนรวมสูงกว่าครูที่ไม่เคยผ่านการอบรม และครูที่มีประสบการณ์การอบรมเกี่ยวกับการเรียนรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการเรียนรวมเกี่ยวกับเด็กออทิสติก โดยครูที่มีประสบการณ์การอบรม 1-3 ครั้ง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการเรียนรวม ด้านผู้บริหารสูงกว่าครูที่ไม่เคยผ่านการอบรม และครูที่มีประสบการณ์การอบรมตั้งแต่ 4 ครั้งขึ้นไปมีความคิดเห็น เกี่ยวกับการบริหาร

การเรียนรู้รวม ด้านผู้บริหารและด้านการจัดการเรียนการสอนสูงกว่าครูที่ไม่เคยผ่านการอบรม และ 3) แนวทางการบริหารการเรียนรู้รวมสำหรับเด็กออทิสติก ประกอบด้วย นโยบายการสร้างสรรค์สภาพสังคม แวดล้อมเชิงบวก ประกอบด้วย เสริมสร้างจิตวิทยาเชิงบวก เสริมสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมเชิงบวก และนโยบายการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้สู่การยกระดับการเรียนรู้ ประกอบด้วย จัดระบบพี่เลี้ยงแบบกลุ่ม แลกเปลี่ยนประสบการณ์ตรงเพื่อการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้รวมมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งมีการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนหลาย ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจึงต้องตระหนักถึงการสร้างและพัฒนาการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้ที่มีความต้องการพิเศษสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ แต่อย่างไรก็ตามสถานศึกษาต้องมีการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรู้รวมให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด โรงเรียนที่มีการจัดการแบบเรียนรู้รวมต้องมีแนวทางการดำเนินที่ชัดเจนเพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถปฏิบัติงานได้ในทิศทางเดียวกันทั้งระบบ มีการติดตามและประเมินผลด้วยตนเองและจากหน่วยงานภายนอกอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำหลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสู่การจัดทำกรอบการวิจัย เป็นไปตามขอบเขตเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรู้รวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอคลองสะแก จังหวัดเชียงใหม่

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้ มีจำนวนทั้งสิ้น 75 คน ประกอบด้วย

1. บุคลากรของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 14 คน คือ ผู้บริหาร จำนวน 1 คน ครูผู้สอนจำนวน 7 คน ครูพี่เลี้ยง จำนวน 2 คน ครูจากศูนย์ฯ เขต 8 จำนวน 2 คน ธุรการ จำนวน 1 คน อัตราจ้าง จำนวน 1 คน
2. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ จำนวน 63 คน
3. กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. เลือกแบบเจาะจงบุคลากรของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 14 คน
2. กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 54 คน โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 % ค่าความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งตามระดับชั้นจากนั้นจัดเรียงรายชื่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และใช้ตารางเลขสุ่ม ทำการสุ่มจนครบจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

$$54.42 = \frac{63 \text{ คน}}{1 + 63 \text{ คน} \times (0.05)^2}$$

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 54 คน

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

ระดับชั้น	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
ประถมศึกษาปีที่ 1	1	1
ประถมศึกษาปีที่ 2	12	10
ประถมศึกษาปีที่ 3	9	8
ประถมศึกษาปีที่ 4	13	11
ประถมศึกษาปีที่ 5	12	10
ประถมศึกษาปีที่ 6	16	14
รวม	63	54

3. เลือกแบบเจาะจง กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 คน มีเกณฑ์การคัดเลือก คือ เป็นผู้วางนโยบายการศึกษาแบบการจัดการเรียนรวมและไม่เน้นรวมผู้อำนวยการ โรงเรียน บ้านบ่อหินและครูที่ทำหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรวม เด็กที่มีความต้องการพิเศษ การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษและการบริหารจัดการเรียนรวม
2. ทำหนังสือขออนุญาตเพื่อขอเข้าเก็บข้อมูลการวิจัยไปยังโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
3. สร้างเครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหินของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
4. นำแบบสอบถามไปจัดเก็บข้อมูล
5. นำผลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือและวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยเพศ ระดับการศึกษา อายุ ความสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านนักเรียน 2) ด้านสภาพแวดล้อม 3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และ 4) ด้านเครื่องมือ ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติเป็นจริงในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติเป็นจริงในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติเป็นจริงในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติเป็นจริงในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติเป็นจริงในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ปัญหาการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ มีลักษณะคำถามแบบปลายเปิด

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ มีดังนี้

1. ศึกษาจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม เกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

2. การสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

3. นำแบบสอบถาม เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความสอดคล้อง ความถูกต้อง ทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถาม ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้แบบประเมินค่าความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

R = คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์ในการพิจารณาข้อคำถามใดมีค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.60 แสดงว่าข้อคำถามนั้นมีความเที่ยงตรง ถ้าข้อคำถามใดมีค่า IOC น้อยกว่า 0.60 จะต้องตัดทิ้งหรือปรับปรุงใหม่หรือมีจำนวนผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นชอบ 2 ใน 3 ของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด มีข้อคำถามที่ใช้ได้จำนวน 38 ข้อ โดยมีค่า IOC อยู่ในช่วง 6.67-1.00

5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและให้ความเห็นชอบก่อนนำไปใช้

6. นำแบบสอบถามที่ได้มาจัดพิมพ์ แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลการวิจัย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จัดเก็บข้อมูลในโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอคลองสะแก จังหวัดเชียงใหม่

2. ผู้วิจัยจัดเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้แจ้งวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย ขั้นตอนของการตอบแบบสอบถาม

3. ตรวจสอบข้อมูลแบบสอบถามของผู้ตอบแบบสอบถามว่ามีการตอบโดยสมบูรณ์ทุกข้อและจัดทำรหัสไว้ทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอคลองสะแก จังหวัดเชียงใหม่ มีดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 ใช้การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

แปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามแนวทางของ บุญชม ศรีสะอาด (2557, น. 4) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติ/เป็นจริงอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติ/เป็นจริงอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติ/เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติ/เป็นจริงอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติ/เป็นจริงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบปลายเปิดนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและสังเคราะห์ สรุปข้อมูลวิเคราะห์เชิงเนื้อหาบรรยาย เพื่อนำเสนอต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมจากโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี

กลุ่มเป้าหมาย

โรงเรียนที่มีแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมที่มีแนวปฏิบัติที่ดีผ่านการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3 โรงเรียน

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรวม เด็กที่มีความต้องการพิเศษ การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษและการบริหารจัดการเรียนรวม แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
2. ศึกษาข้อมูลโรงเรียนที่มีผลงานด้านการจัดการเรียนรวมที่มีแนวปฏิบัติที่ดี จำนวน 3 โรงเรียน ที่ผ่านการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ทำหนังสือขออนุญาตเพื่อขอเข้าเก็บข้อมูลการวิจัยไปยังโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรวมที่มีแนวปฏิบัติที่ดี จำนวน 3 โรงเรียน
4. สร้างเครื่องมือการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
5. นำแบบสัมภาษณ์ไปจัดเก็บข้อมูล
6. นำแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการจัดทำร่างแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหินของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

เครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสัมภาษณ์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมมีทั้งหมด 4 ด้าน ประกอบด้วย

1.1 ด้านนักเรียน

1.2 ด้านสภาพแวดล้อม

1.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

1.4 ด้านเครื่องมือ

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม มีลักษณะคำถามเป็นปลายเปิด

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม มีดังนี้

1. ศึกษาจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
2. การสร้างแบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
3. นำแบบและแบบสัมภาษณ์ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความสอดคล้อง ความถูกต้อง ทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม
4. นำแบบสัมภาษณ์ ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้แบบประเมินค่าความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

R = คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์ในการพิจารณาข้อคำถามใดมีค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.60 แสดงว่าข้อคำถามนั้นมีความเที่ยงตรง ถ้าข้อคำถามใดมีค่า IOC น้อยกว่า 0.60 จะต้องตัดทิ้งหรือปรับปรุงใหม่หรือมีจำนวนผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นชอบ 2 ใน 3 ของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด มีข้อคำถามที่ใช้ได้จำนวน 26 ข้อ โดยมีค่า IOC อยู่ในช่วง 6.67-1.00

5. นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและให้ความเห็นชอบก่อนนำไปใช้

6. นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาจัดพิมพ์ แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลการวิจัย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จัดเก็บข้อมูลในโรงเรียนที่มีแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดี ผ่านการ

ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3 โรงเรียน

2. ผู้วิจัยสัมภาษณ์และจัดเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้แจ้งวัตถุประสงค์ในการวิจัยขั้นตอนของการสัมภาษณ์

3. ตรวจสอบความครบถ้วนของการตอบข้อคำถามและความชัดเจนตามข้อคำถาม หากมีประเด็นที่ไม่ชัดเจน ให้มีการจัดเก็บเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ของงานวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมจากโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์และนำข้อมูลมาสรุปวิเคราะห์เชิงเนื้อหาบรรยายใน 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านนักเรียน
2. ด้านสภาพแวดล้อม
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
4. ด้านเครื่องมือ

ขั้นตอนที่ 3 การจัดทำและตรวจสอบแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอคลองสะเท็ด จังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 ท่าน ประธานกรรมการสถานศึกษา จำนวน 1 ท่าน และศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 ท่าน

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

จัดทำร่างแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม จำนวน 4 ด้าน คือ

1. ร่างแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านนักเรียน
2. ร่างแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านสภาพแวดล้อม
3. ร่างแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านกิจกรรม

การเรียนการสอน

4. ร่างแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านเครื่องมือ

เครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบประเมินความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านนักเรียน 2) ด้านสภาพแวดล้อม 3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน 4) ด้านเครื่องมือ ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็นอื่น ๆ มีลักษณะคำถามเป็นปลายเปิด

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. นำข้อมูลจากการวิเคราะห์สังเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ และการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการจัดการเรียนรวม มาจัดทำร่างแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

2. นำร่างแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำร่างแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีการปรับปรุงเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินตามแบบประเมินความเหมาะสมของแนวทาง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ประเมินตามแบบประเมิน

2. ผู้วิจัยจัดเก็บข้อมูลด้วยตนเองและสรุปผลตามแบบประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิในด้านความเหมาะสม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 ประเมินความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านนักเรียน 2) ด้านสภาพแวดล้อม 3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและ 4) ด้านเครื่องมือ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามแนวทางของ บุญชม ศรีสะอาด (2557, น. 4) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบปลายเปิดนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและ
สังเคราะห์ สรุปข้อมูลวิเคราะห์เชิงเนื้อหาบรรยาย เพื่อนำเสนอต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่องแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมจากโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี

ตอนที่ 3 จัดทำและตรวจสอบแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหินของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงเพศ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศชาย	32	42.67
เพศหญิง	43	57.33
รวม	75	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 57.33 รองลงมาคือ เพศชาย จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 42.67

ตารางที่ 4.2 แสดงอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

ช่วงอายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
21-30 ปี	14	18.67
31-40 ปี	28	37.34
40-50 ปี	16	21.33
51-60 ปี	13	17.33
60 ปีขึ้นไป	4	5.33
รวม	75	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปี มากที่สุด จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 37.33 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 40-50 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 21.33 และน้อยที่สุด คือ ช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.33

ตารางที่ 4.3 แสดงระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	5	6.67
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)	13	17.33
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6)/ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	13	17.33
อนุปริญญาตรี/ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	18	24.00
ปริญญาตรี	24	32.00
สูงกว่าปริญญาตรี	2	2.67
รวม	75	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 32.00 รองลงมา คือ ระดับอนุปริญญาตรี/ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 24.00 และน้อยที่สุด คือ สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.67

ตารางที่ 4.4 แสดงอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เกษตรกร	22	29.33
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	14	18.67
รับจ้างทั่วไป	15	20.00
พนักงานเอกชน	6	8.00
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3	4.00
พนักงานภาครัฐ/ข้าราชการ	15	20.00
รวม	75	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรมากที่สุด จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 29.33 รองลงมาคืออาชีพรับจ้างทั่วไป และพนักงานภาครัฐ/ข้าราชการ เท่ากัน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 และน้อยที่สุด คือพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00

ตารางที่ 4.5 แสดงความสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บิดา/มารดา	25	33.33
ปู่/ย่า/ตา/ยาย	19	25.33
ผู้ปกครอง (น้า/อา/ลุง/ป้า)	10	13.33
ครูผู้สอน/ ครูผู้ดูแลฯ	14	18.67
คณะกรรมการสถานศึกษา	7	9.34
รวม	75	100.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ คือ เป็นบิดา/มารดา มากที่สุด จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 รองลงมาคือ เป็น ปู่/ย่า/ตา/ยาย จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 25.33 และน้อยที่สุด คือคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 9.34

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านป่อหิน ตำบลตลาดขวัญ
อำเภอคอยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่

ตารางที่ 4.6 แสดงสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม 4 ด้าน

รายการ	ระดับการปฏิบัติ/ เป็นจริง n = 75		การ แปลผล	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านนักเรียน	3.69	0.427	มาก	1
การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านสภาพแวดล้อม	3.42	0.305	ปานกลาง	3
การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.36	0.300	ปานกลาง	4
การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านเครื่องมือ	3.67	0.268	มาก	2
รวมเฉลี่ย	3.54	0.243	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม 4 ด้าน มีการปฏิบัติเป็นจริง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.54$, S.D. = 0.243) โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านนักเรียนมีการปฏิบัติเป็นจริงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.69$, S.D. = 0.427) การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านเครื่องมือมีการปฏิบัติเป็นจริงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.67$, S.D. = 0.268) การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านสภาพแวดล้อมมีการปฏิบัติเป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.42$, S.D. = 0.305) และการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านกิจกรรมการเรียนการสอนมีการปฏิบัติเป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.36$, S.D. = 0.300)

ตารางที่ 4.7 แสดงสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ด้านนักเรียน

รายการ	ระดับการปฏิบัติ/ เป็นจริง n = 75		การ แปลผล	อันดับ
	$\bar{x}$	S.D.		
โรงเรียนมีการประเมินความพร้อมของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	3.77	0.847	มาก	7
โรงเรียนมีการจัดให้มีการช่วยเหลือดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	3.95	0.868	มาก	4
โรงเรียนมีการสร้างเจตคติที่ดีให้กับนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเพื่อให้มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน	3.63	1.100	มาก	8
โรงเรียนมีระบบการรับ การจัดเข้าชั้นเรียน หรือ การส่งต่อ	3.89	0.924	มาก	5
นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีความก้าวหน้าจากเดิมและมีพัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจตามหลักสูตร หรือตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	3.85	0.711	มาก	6
นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.15	0.738	มาก	2
นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถอยู่ร่วมกับนักเรียนปกติได้อย่างมีความสุข	4.11	0.879	มาก	3
นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัยหรือตามศักยภาพของผู้เรียน	2.75	0.902	ปานกลาง	9
นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นอย่างดี	4.20	0.805	มาก	1

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ/ เป็นจริง		การ แปลผล	อันดับ
	n = 75			
	$\bar{x}$	S.D.		
นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีการเรียนรู้และ รู้จักวิธีการป้องกันตนเองมิให้ถูกล่อลวง ข่มเหง หรือการถูกรังแก	2.64	0.782	ปานกลาง	10
รวมเฉลี่ย	3.69	0.427	มาก	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านนักเรียน (Student: S) มีการปฏิบัติเป็นจริงโดยรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{x} = 3.69$, S.D. = 0.427) เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด 3 อันดับ พบว่า นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = 0.805) รองลงมา คือ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.738) และน้อยที่สุด คือ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีการเรียนรู้และรู้จักวิธีการป้องกันตนเองมิให้ถูกล่อลวง ข่มเหง หรือการถูกรังแก ($\bar{x} = 2.64$, S.D. = 0.738)

ตารางที่ 4.8 แสดงสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ด้านสภาพแวดล้อม

รายการ	ระดับการปฏิบัติ/ เป็นจริง		การ แปลผล	อันดับ
	n = 75			
	$\bar{x}$	S.D.		
โรงเรียนมีการชี้แจงผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการและการดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	4.25	0.944	มาก	1
โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เช่น สวนหย่อมสนามเด็กเล่น ฯลฯ	3.80	0.944	มาก	2

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ/ เป็นจริง		การ แปลผล	อันดับ
	n = 75			
	$\bar{x}$	S.D.		
โรงเรียนมีการประสานงานและปฏิบัติงานร่วมกับ บุคคล ชุมชน องค์กรอื่น ๆ อย่างสม่ำเสมอ	3.05	0.655	ปานกลาง	7
โรงเรียนมีการจัดสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษตามความเหมาะสม	3.01	0.626	ปานกลาง	9
โรงเรียนจัดให้มีครูดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างเหมาะสม	3.36	0.816	ปานกลาง	5
โรงเรียนมีการสร้างความมั่นใจแก่ผู้ปกครองในการดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างต่อเนื่อง	3.07	0.704	ปานกลาง	6
โรงเรียนมีการปรับสภาพห้องเรียนให้มีความเหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	3.04	0.706	ปานกลาง	8
ผู้บริหารให้ความสำคัญในการจัดการเรียนรวมระหว่างเด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.60	0.697	มาก	4
ผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสนับสนุน ส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ	3.61	0.769	มาก	3
รวมเฉลี่ย	3.42	0.305	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านสภาพแวดล้อม (Environment : E) มีการปฏิบัติ/ เป็นจริงโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 3.42, S.D. = 0.305) เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด 3 อันดับ พบว่า โรงเรียนมีการชี้แจงผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการและการดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}$ = 4.25, S.D. = 0.944) รองลงมาคือ โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เช่น สวนหย่อม สนามเด็กเล่น ($\bar{x}$ = 3.42, S.D. = 0.305) และน้อยที่สุด

คือ โรงเรียนมีการจัดสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษตามความเหมาะสม ($\bar{x} = 3.01$, S.D. = 0.626)

ตารางที่ 4.9 แสดงสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

รายการ	ระดับการปฏิบัติ/ เป็นจริง		การแปลผล	อันดับ
	n = 75			
	$\bar{x}$	S.D.		
โรงเรียนมีกระบวนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	3.72	0.798	มาก	3
โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.75	0.699	ปานกลาง	9
โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นหรือร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง	2.51	0.665	ปานกลาง	10
โรงเรียนมีการใช้เครื่องมือและวิธีการประเมินผลที่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอนและศักยภาพของนักเรียน	3.68	0.872	มาก	4
โรงเรียนมีการรายงานผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้ผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง	4.00	0.822	มาก	1
โรงเรียนมีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้ปกครองนักเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องเพื่อจะได้นำไปใช้ในการพัฒนาตนเอง	3.89	0.863	มาก	2
ครูมีการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในกรณีที่ไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดหรือต้องการความช่วยเหลือด้านการเรียนเป็นพิเศษ	3.12	0.753	ปานกลาง	8

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ/ เป็นจริง		การ แปลผล	อันดับ
	n = 75			
	$\bar{x}$	S.D.		
นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิด ได้ปฏิบัติจริงด้วยวิธีการและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้องตามศักยภาพ	3.13	0.741	ปานกลาง	7
นักเรียน มีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้	3.21	0.703	ปานกลาง	6
นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ มีทักษะ สามารถนำเสนอผลงานแสดงความคิดเห็นได้ด้วยตนเอง	3.63	0.941	มาก	5
รวมเฉลี่ย	3.36	0.300	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (Activity: A) มีการปฏิบัติเป็นจริงโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.36$, S.D. = 0.300) เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด 3 อันดับ พบว่า โรงเรียนมีการรายงานผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้ผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = 0.822) รองลงมาคือ โรงเรียนมีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้ปกครองนักเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องเพื่อจะได้นำไปใช้ในการพัฒนาตนเอง ($\bar{x} = 3.89$, S.D. = 0.863) และน้อยที่สุดคือ โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นหรือร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง ($\bar{x} = 2.51$, S.D. = 0.665)

ตารางที่ 4.10 แสดงสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ด้านเครื่องมือ

รายการ	ระดับการปฏิบัติ/ เป็นจริง		การแปลผล	อันดับ
	n = 75			
	$\bar{x}$	S.D.		
นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม	4.27	0.741	มาก	3
นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีที่โรงเรียนจัดหาให้สำหรับบริการได้อย่างสะดวก	2.73	0.553	ปานกลาง	8
โรงเรียนมีการให้ความช่วยเหลือด้านการศึกษาแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	4.24	0.786	มาก	4
โรงเรียนมีการจัดทำหนังสือ หรือตำราที่ใช้ในการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษรายบุคคล	3.84	0.901	มาก	6
โรงเรียนมีการจัดสอนเสริม หรือทำกิจกรรมบำบัดแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	2.39	0.590	น้อย	9
โรงเรียนมีการสื่อสารหรือแจ้งข่าวสารให้ผู้ปกครองทราบในเรื่องที่เกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างสม่ำเสมอ	3.84	0.806	มาก	5
นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถเข้าถึงอุปกรณ์ช่วยในการได้ยิน/ อุปกรณ์ช่วยการเขียน/ อุปกรณ์ช่วยการอ่าน	2.83	0.685	ปานกลาง	7
โรงเรียนจัดให้มีการดูแลและการส่งต่อที่ดีในกรณีที่นักเรียนมีอาการเจ็บป่วยหรือภาวะผิดปกติ	4.33	0.777	มาก	2
นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถเลื่อนระดับชั้นได้ในระดับที่เหมาะสม	4.52	0.623	มากที่สุด	1
รวมเฉลี่ย	3.67	0.268	มาก	

จากตารางที่ 4.10 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ด้านเครื่องมือ (Tool: T) มีการปฏิบัติเป็นจริงโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.268) เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด 3 อันดับ พบว่า นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถเลื่อนระดับชั้นได้ในระดับที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.623) รองลงมาคือ โรงเรียนจัดให้มีการดูแลและการส่งต่อที่ดีในกรณีที่นักเรียนมีอาการเจ็บป่วยหรือภาวะผิดปกติ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.777) และน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีการจัดสอนเสริม หรือทำกิจกรรมบำบัดแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ($\bar{X} = 2.39$, S.D. = 0.590)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด ปัญหาการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า

1. โรงเรียนมีเครื่องมือ หรืออุปกรณ์การเรียนการสอนเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่น้อยและบางครั้งไม่รองรับกับสภาพของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมากนัก เช่น โปรแกรมการเรียนรู้สำหรับเด็กออทิสติก เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
2. ครูผู้สอน หรือผู้ดูแลเด็กพิเศษมีการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับวิธีการป้องกันตนเองเมื่อถูกข่มขู่หรือถูกรังแกจากคนอื่นน้อยมาก เช่น เทคนิคการป้องกันตนเองเมื่อถูกกระทำ ความรุนแรง การควบคุมอารมณ์เมื่อถูกกระทำ การขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน
3. โรงเรียนไม่มีการสอนเสริมให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทำให้บางครั้งเด็กขาดความสนใจและมีพัฒนาการช้า เช่น บางครั้งเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความจำสั้น เวลาเรียนรู้ต้องผ่านกระบวนการทำซ้ำเพื่อให้เกิดความเข้าใจ หรือการใช้สื่อที่มีความน่าสนใจในการช่วยสอนเสริม
4. ห้องน้ำยังไม่มีความเหมาะสมกับสภาพของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เช่น ไม่มีราวจับในห้องน้ำ ทางลาด แสงสว่าง ห้องน้ำที่เป็นชักโครก

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมจากโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี

ด้านนักเรียน สรุปได้ดังนี้

1. กระบวนการ หรือวิธีการในการคัดกรองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ มีการดำเนินงานตามระบบการคัดกรองนักเรียนจากแบบคัดกรองคนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2556 โดยใช้แบบคัดกรองเฉพาะบุคคลที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา 9 ประเภท ดำเนินการครูประจำชั้น จากนั้นมีการคัดกรองขั้นที่สอง โดยครูการศึกษาพิเศษ หรือผู้ที่รับผิดชอบด้านการศึกษาพิเศษในโรงเรียน
2. กระบวนการ วิธีการเตรียมความพร้อมนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

1) การปรับปรุงพื้นฐานการเรียนรู้ก่อนการเปิดเรียนตามปกติให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

2) คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างนักเรียนแต่ละคน เน้นการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาดตรงกับสภาพปัญหา

3) เตรียมความพร้อมโดยจัดให้มีห้องชั้นเรียนพิเศษ ห้องศูนย์บริการทางการศึกษาพิเศษ (Student Support Service: SSS) และห้องกิจกรรมบำบัด

3. แนวทางการบริหารจัดการในการพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความประพฤติ ความคิด เจตคติที่ดี

1) จัดการเรียนการสอนโดยการประกบตัวต่อตัว กับนักเรียนที่มีความเสี่ยงในเรื่องของความประพฤติ

2) ครูประจำชั้นใช้เทคนิค วิธีการต่าง ๆ โดยมีครูแนะแนว ครูการศึกษาพิเศษเป็นที่ปรึกษา สนับสนุน องค์ความรู้ เครื่องมือและเทคนิคการดำเนินกิจกรรมให้สอดคล้องกับลักษณะปัญหาของนักเรียนตามความเหมาะสม บางกรณีอาจจำเป็นต้องจัดให้มีการประชุม เพื่อขอความเห็นในการช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายกรณี

3) มีการวางแผนงานพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการจัดทำแผนพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการศึกษา และความต้องการของผู้เรียน ชุมชน มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจร PDCA มีการบริหารงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีการพัฒนางานวิชาการอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมพัฒนา ทั้งความรู้ในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมให้ครูได้รับการอบรมไม่น้อยกว่าปีละ 20 ชั่วโมง คณะกรรมการสถานศึกษามีการได้มาถูกต้องตามระเบียบ จำนวน 9 คน มีการประชุมตามระเบียบ 2 เดือนต่อครั้ง มีการจัดการดูแลสภาพแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด ปลอดภัย มีต้นไม้ ร่มรื่น สวยงาม มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในอาคารให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ปลอดภัย และถูกสุขลักษณะ

4. วิธีการประเมินความรู้ ความสามารถทักษะนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

1) จัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) จัดกิจกรรมตามแผนจัดทำเพื่อการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับแผน (IEP)

2) ประเมินความรู้ ความสามารถและทักษะตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

3) ใช้ระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560)

5. แนวทาง การบริหารจัดการในการสนับสนุนหรือส่งเสริมให้นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้ทำกิจกรรมร่วมกัน

- 1) ส่งเสริมในเรื่องของการกล้าแสดงออกและการเล่นกีฬา
- 2) สร้างบรรยากาศแห่งความร่วมมือร่วมใจ โดยจัดกิจกรรมให้เกิดการปฏิสัมพันธ์กับกลุ่ม สนับสนุนให้ผู้เรียนได้เล่น ทำงานและเรียนรู้จากกลุ่มเพื่อน ครูคอยปรับปรุงการใช้ภาษามารยาทและพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เพื่อให้เด็กสามารถทำงานกับกลุ่มเพื่อน ได้อย่างดี
- 3) จัดกิจกรรมแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน มีการกำหนดเป็นนโยบายส่งเสริมผู้เรียนให้มีสุนทรียภาพ ด้านศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ จัดทำโครงการส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง

6. ปัญหาหรืออุปสรรคในการพัฒนาผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษและท่านมีวิธีการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรค

- 1) ปัญหาเรื่องการขาดสมาธิในการเรียน แก้ไขโดยการนำสิ่งเร้าหรือสิ่งที่นักเรียนชอบมากระตุ้นเพื่อให้นักเรียนมีความต้องการที่จะเรียนมากขึ้น
- 2) สักยภาพ/ความสามารถที่แตกต่างกันของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ แก้ไขปัญหาโดยสร้างบรรยากาศที่ไม่กดดัน โดยลดกิจกรรมที่ต้องมีการแข่งขัน เพื่อให้เกิดผลแพ้ ชนะ หรือการเป็นที่หนึ่งเหนือผู้อื่น ให้ทุกคนมีโอกาสได้แสดงออกเท่าเทียมกันและได้รับการยกย่องเหมือนกัน
- 3) ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นชาติดพันธุ์ เชื้อชาติไทยใหญ่ไม่มีความรู้การใช้ภาษาไทย ทำให้มีปัญหาต่อการสื่อสารระหว่าง ครู นักเรียน ผู้ปกครอง การแก้ไขปัญหาคือให้ผู้ปกครองที่สามารถพูดไทยได้เป็นตัวกลางในการสื่อสาร
- 4) ผู้ปกครองไม่มีเวลาปรับพฤติกรรมนักเรียนระหว่างโรงเรียนและบ้านไปในทิศทางเดียวกัน วิธีการแก้ไขปัญหาคือ การสร้างความเข้าใจให้กับผู้ปกครองมากขึ้นและแจ้งผลสะท้อนเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างสม่ำเสมอ

ด้านสภาพแวดล้อม สรุปได้ดังนี้

1. การจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการใช้ชีวิตอยู่ภายในโรงเรียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

- 1) มีการจัดห้องเรียนคู่ขนานและห้องการศึกษาพิเศษ
- 2) สร้างบรรยากาศห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน รวมทั้งสร้างระเบียบวินัยในห้องเรียน เพื่อรักษาสภาพบรรยากาศในห้องเรียน ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น นักเรียนเกิดความร่วมมือในกิจกรรมการเรียนรู้ จัดสื่อการสอนที่เหมาะสม และสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ทางลาด ห้องน้ำคนพิการ

3) จัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน ได้แก่ ปรับทางเดินระหว่างอาคารเรียนให้มีความสะดวก สะอาดและปลอดภัย จากสิ่งกีดขวางและยานพาหนะที่ขับผ่านขณะอยู่ในโรงเรียน ปูกระเบื้องทางเดินภายในอาคารเรียน การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน ได้แก่ ใส่เหล็กคัตหน้าระเบียง เพื่อป้องกันการออกนอกตึกอาคารขณะครูไม่อยู่ สวิตช์ไฟและปุ่มต่าง ๆ ภายในห้องเรียนมีป้ายเตือนอันตราย จัดมุมเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ เช่น มุมอ่านหนังสือ มุมพักผ่อน มุม ICT

2. การดำเนินการชี้แจงผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลนักเรียนที่มีความพิเศษ

มีการชี้แจงผู้ปกครอง ได้แก่

- 1) ชี้แจงในเรื่องการเรียนและการทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้กับผู้ปกครองได้ทราบในช่วงของการประชุมผู้ปกครอง
- 2) ครูประจำชั้นของนักเรียนเป็นผู้แจ้ง เนื่องจากมีประสบการณ์ในการสอนและการติดตาม ในการสังเกตปัญหาต่าง ๆ
- 3) มีการชี้แจงเกี่ยวกับผู้ดูแลเด็กที่มีความต้องการพิเศษ งบประมาณในการจัดจ้างครูดูแลฯ และการระดมทุน

3. คณะกรรมการที่ดำเนินการในการจัดการเรียนรวมและการทำหน้าที่

- 1) มีประกอบด้วย หัวหน้าฝ่ายการศึกษาพิเศษ รองหัวหน้าฝ่ายการศึกษาพิเศษ ครูพี่เลี้ยงเด็กพิการ
- 2) มีประกอบด้วย ครูประจำชั้น, ครูการศึกษาพิเศษ, ครูฝ่ายวิชาการ
- 3) มีโดยมีผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นประธาน ซึ่งมีหัวหน้างานการศึกษาพิเศษ กรรมการ และ เลขานุการ

4. วิธีการประสานงานหรือการส่งต่อกับบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มีการประสานงานและส่งต่อ ได้แก่

- 1) ประสานงานกับศูนย์การศึกษาพิเศษ และสถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์
- 2) การส่งต่อนักเรียนเข้ารับการตรวจวัดประเมินระดับสติปัญญา
- 3) การส่งต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่งต่อเข้าศึกษาในระดับที่สูงขึ้น

5. การประชาสัมพันธ์เผยแพร่เรื่องการจัดเรียนรวม

มีการประชาสัมพันธ์ ได้แก่

- 1) ประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการนำเด็กเข้าร่วมการแข่งขันกีฬากับทางสมาคมกีฬาสเปเชียลโอลิมปิกแห่งประเทศไทย

2) การประชาสัมพันธ์ในช่วงประชุมผู้ปกครอง

3) การจัดบุทประชาสัมพันธ์เผยแพร่เรื่องการจัดเรียนรวม การจัดแสดงกิจกรรมแสดงผลงานวิชาการและการนำเสนอภาพลักษณ์งานการศึกษาพิเศษร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ

6. ปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดสภาพแวดล้อมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และมีวิธีการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรค

พบปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดสภาพแวดล้อม คือ

1) ทางลาด ไม่มีทุกอาคารเรียน แก้ไขโดยจัดการสอนในห้องเรียนพิเศษ
2) ครูบางท่านยังขาดการวัดและประเมินผลระหว่างภาคเรียน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ในทุกหน่วยการเรียนรู้ที่ครูสอน การทำผลงานวิจัยในชั้นเรียนยังไม่ครบถ้วนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน สรุปได้ดังนี้

1. การวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

1) ส่งครูเข้าร่วมการอบรมเพื่อพัฒนาในเรื่องของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ต่อไป

2) มีการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) โดยครูประจำชั้น ครูประจำวิชาและครูการศึกษาพิเศษ วางแผนการสอนร่วมกัน โดยมีการสื่อสารขอความร่วมมือกับผู้ปกครองเพื่อให้สามารถพัฒนานักเรียนไปในทิศทางเดียวกัน

3) จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ปีละ 2 ครั้ง ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

2. การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ให้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

1) จัดให้ตรงตามความเหมาะสมกับการเรียนของนักเรียน

2) มีการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ที่มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) โดยจะนำแผนที่วางไว้มาจัดสอนเสริม ในคาบเรียนเสริมวิชาการ

3. โรงเรียนของท่านใช้เทคนิคการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมอย่างไรบ้าง

1) จัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิด วิเคราะห์ แสดงความคิดเห็นต่าง ๆ และกล้าแสดงออก

2) จัดกิจกรรมการทำงานเป็นทีม หรือกิจกรรมกลุ่ม ให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ทักษะตามความสนใจและความถนัด ในบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

3) โรงเรียนมีโครงการที่ช่วยน้อง น้องช่วยพี่ ทำกิจกรรมและมีกิจกรรมลดเวลาเรียน
เพิ่มเวลา

4. การตรวจสอบและประเมินความรู้ความเข้าใจผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ

1) มีการตรวจสอบและประเมินความรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
(IEP)

2) ใช้ระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
เรียนร่วมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช
2560)

5. แนวทางการบริหารจัดการอย่างไรเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความต้องการ
พิเศษมีผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการที่ดีขึ้น

1) มีการสอนเสริมนอกเวลาเรียน

2) ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิด และการลงมือปฏิบัติจริง

6. ปัญหาหรืออุปสรรคด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเรียนรวมและมีวิธีการ
แก้ไขปัญหาหรืออุปสรรค

1) ปัญหาเรื่องการขาดสมาธิในการเรียน แก้ไขโดยการนำสิ่งเร้าหรือสิ่งที่นักเรียน
ชอบมากระตุ้นเพื่อให้นักเรียนมีความต้องการที่จะเรียนมากขึ้น

2) ปัญหาการประสานงานกับผู้ปกครอง ความเข้าใจและความร่วมมือในการ
พัฒนาผู้เรียน แก้ไขโดยการประชุม/อบรมให้ความรู้ สร้างความเข้าใจ

ด้านเครื่องมือ สรุปได้ดังนี้

1. ระบบการบริหารจัดการแบบเรียนรวม

1.1 การจัดการข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

1) คัดกรองนักเรียนพิการเรียนรวมตามประเภทความพิการ 9 ประเภท ได้แก่

(1) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น (2) การได้ยิน (3) ทางสติปัญญา (4) ทางร่างกายหรือการ
เคลื่อนไหวหรือสุขภาพ (5) ทางการเรียนรู้ (6) ทางการพูด และภาษา (7) ทางพฤติกรรมหรืออารมณ์
(8) ออทิสติก (9) พิการซ้ำซ้อน

2) การบันทึข้อมูลผ่านระบบ IEP ออนไลน์

3) การบันทึกข้อมูลผ่านระบบ SET

1.2 การจัดการข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร และแผนการพัฒนาคณาจารย์

1) จัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาคณาจารย์ประจำปี

2) การบันทึกข้อมูลผ่านระบบบริหารจัดการข้อมูลโรงเรียนเรียนรวม (SET)

1.3 การจัดการข้อมูลเครือข่าย

1) การบันทึกข้อมูลผ่านระบบบริหารจัดการข้อมูลโรงเรียนเรียนรวม (SET)

2) โรงเรียนได้ประสานงานกับหน่วยงานและสถาบันต่าง ๆ เพื่อความร่วมมือในการพัฒนาการเรียนรวมในโรงเรียน โดยเป็นโรงเรียนต้นแบบเรียนรวม ทำงานประสานกับโรงเรียนที่จัดการเรียนรวม

3) โรงเรียนประสานงานส่งต่อการเข้ารับการตรวจของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ รวมทั้งขอคำแนะนำจากบุคลากรทางการแพทย์

2. การกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานหรือการให้บริการแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีการกำหนดแนวทาง คือ

1) การจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสำหรับนักเรียนพิเศษเรียนรวม

2) มีการกำหนดเป้าหมายระยะยาว 1 ปี จัดทำรายงานผลปีละ 2 ครั้ง อนุมัติส่งต่อผู้เรียนจบการศึกษาแต่ละระดับ หรือย้ายสถานศึกษา ให้สถานศึกษานำส่งแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล รายงานผลการประเมิน การดำเนินการตามแผน แผนประวัติ และเพิ่มสะสมผลการเรียนของผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลจัดการศึกษาต่อไป

3. เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ อะไรบ้าง

1) คอมพิวเตอร์

2) โรงเรียนมีสื่อการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยมีห้องศูนย์บริการทางการศึกษาพิเศษ (Student Support Service: SSS)

4. สื่อการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

1) คอมพิวเตอร์ สื่อสำเร็จรูปและสื่อประดิษฐ์

2) สื่อการเรียนการสอนสำหรับฝึกทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็ก, สื่อฝึกทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน สื่อเสริมวิชาการ (ภาษาไทย, คณิตศาสตร์) ห้องเสริมวิชาการ, ห้องหุ่นงาน

3) สื่อการเรียนการสอนที่ครูจัดทำขึ้นตามสาระการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ

5. การช่วยเหลือทางด้านการศึกษาแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

1) จัดการสอนเสริมนอกเวลาเรียน

2) จัดสอนเสริมวิชาการ (ภาษาไทย, คณิตศาสตร์)

3) จัดกิจกรรมฝึกทักษะอาชีพ (การเพาะเห็ด ปลูกพืชไร้ดิน การประกอบอาหาร)

4) จัดกิจกรรมตามความสนใจ (ดนตรีไทย นาฏศิลป์ ดุริยางค์ กีฬา คอมพิวเตอร์

ศิลปะ)

5) จัดให้มีพี่เลี้ยงเด็กพิการช่วยเหลือการจัดการเรียนการสอนภายในชั้นเรียนทุกห้องเรียน

6. การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก

มีการประสานกับหน่วยงานภายนอก เกี่ยวกับเรื่องดังนี้

- 1) การตรวจวัดระดับสติปัญญาของนักเรียน
- 2) การอบรมให้ความรู้แก่นักเรียน
- 3) ด้านการรักษาพยาบาล
- 4) การส่งต่อการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น

7. การประสานส่งต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษกับหน่วยงานอื่น

- 1) การตรวจวัดระดับสติปัญญาของนักเรียนและวินิจฉัยภาวะโรคสมาธิสั้น
- 2) ส่งต่อนักเรียนเข้าศึกษาระดับมัธยมศึกษาใน โรงเรียนเฉพาะทางและโรงเรียนเรียนร่วม ศูนย์การศึกษาพิเศษภายในจังหวัด

- 3) ส่งต่อโรงพยาบาลภายในจังหวัด กรณีเจ็บป่วยขณะอยู่ในโรงเรียน

8. ปัญหาหรืออุปสรรคด้านเครื่องมือการศึกษาแบบเรียนรวม และวิธีการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรค

- 1) สื่ออุปกรณ์การเรียนไม่เพียงพอและขาดสื่อที่เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ แก้ไขโดยการผลิตสื่อการเรียนขึ้นมาเอง
- 2) ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล ในด้านการออกแบบเครื่องมือวัดประเมินผล เช่น แบบทดสอบหรือใบงาน ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ตามประเภทความพิการทั้ง 9 ประเภท

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดทำและตรวจสอบแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอคลองสะเทิน จังหวัดเชียงใหม่

ผู้วิจัยได้จัดทำร่างแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม จำนวน 4 ด้าน คือ 1) ร่างแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านนักเรียน 2) ร่างแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านสภาพแวดล้อม 3) ร่างแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และ 4) ร่างแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านเครื่องมือ แล้วจึงนำร่างแนวทางการพัฒนา

คุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบ และจัดทำเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ผลการตรวจสอบ พบว่า

1. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์ สามารถจัดหมวดหมู่ได้ดังนี้

1.1 ด้านนักเรียน

1.1.1) การส่งเสริมเจตคติและทัศนคติที่ดีระหว่างนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เนื่องจากการจัดการศึกษาเป็นแบบเรียนรวมเต็มเวลา ดังนั้นนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจะต้องใช้ชีวิตร่วมกันในช่วงเวลาไปโรงเรียน จึงเป็นเรื่องสำคัญที่โรงเรียนและครูต้องคำนึงถึงเป็นอย่างยิ่ง โดยมีแนวทางกิจกรรมคือ

- 1) การจัดกิจกรรมทำงานเป็นทีมระหว่างนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
- 2) การจับคู่ระหว่างนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษโดยมอบหมายให้ดูแลซึ่งกันและกันทั้งเรื่องการเรียนรู้ การทำกิจกรรม การใช้ชีวิตภายในโรงเรียน
- 3) โรงเรียนจัดให้มีการอบรมให้ความรู้ หรือการสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

1.1.2) การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเพิ่มขึ้น โดยมีแนวทางกิจกรรมคือ

- 1) การจัดการเรียนการสอนจะต้องมีการสอนซ้ำหลายครั้ง เพื่อสร้างการเรียนรู้ การจดจำ
- 2) การจัดการเรียนการสอนรายบุคคล
- 3) การจัดให้มีชั้นเรียนพิเศษเฉพาะสำหรับการเรียนการสอนการใช้เทคโนโลยีที่ถูกต้องปลอดภัย

1.1.3) การสอนทักษะการป้องกันตนเองไม่ให้ถูกล่อลวง ทักษะการป้องกันตนเองเมื่อถูกรังแกแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญเพื่อสร้างความปลอดภัยในระดับหนึ่งให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

1.2 ด้านสภาพแวดล้อม

- 1) ปรับปรุงอาคารเรียน ห้องเรียน และห้องน้ำให้มีความเหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เนื่องจากสภาพแวดล้อมเหล่านี้ส่งผลต่อความปลอดภัยของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยมีแนวทางกิจกรรมคือ

1.1) การสร้างทางลาดที่ได้มาตรฐาน การทำราวจับตามทางเดิน

1.2) การปรับปรุงห้องน้ำให้เหมาะสม มีแสงสว่างที่เพียงพอและสอดคล้องกับร่างกายของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เช่น มีลักษณะเป็นชักโครกและห้องน้ำที่มีขนาดกว้างกว่าปกติ มีประตูเปิดปิดที่สะดวก ปลอดภัย

1.3) ปรับปรุงห้องเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้โดยให้นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันออกแบบและดำเนินการด้วยตนเอง

2) การจัดสื่อเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มทักษะและการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

3) การจัดครูดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างเหมาะสม ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอน การสร้างการเรียนรู้ให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ดังนั้นครูจะต้องมีทักษะ องค์ความรู้ในการจัดการ การดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องมีการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง

4) การสร้างความมั่นใจแก่ผู้ปกครองในการดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เนื่องจากนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษต้องได้รับการดูแลมากกว่าปกติ ดังนั้น ผู้ปกครองจะมีความกังวล โรงเรียนจึงต้องสร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครอง โดยกำหนดแผนการดำเนินงานในการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างชัดเจน คือ

4.1) มีการให้ข้อมูลแก่ผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง

4.2) เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เสนอแนวคิด ข้อเสนอแนะการพัฒนาแก่โรงเรียนได้อย่างสม่ำเสมอ

5) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับบุคคล หน่วยงานภายนอก เนื่องจากการมีส่วนร่วมมีส่วนสำคัญในการพัฒนาเนื่องจากการระดมทรัพยากรภายนอกเพื่อปรับปรุงการดำเนินการ การจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมด้านอื่น ๆ คือ

5.1) การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

5.2) การเพิ่มพูนความรู้แก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

5.3) การมีส่วนร่วมในด้านสุขภาพ ไม่ว่าจะเป็นการตรวจสภาพร่างกาย จิตใจ สติปัญญา เพื่อร่วมกันพัฒนาอย่างเหมาะสม การมีส่วนร่วมในการส่งต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับที่สูงขึ้น

1.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

1) การส่งเสริมการเรียนรู้จากชุมชนในหลักสูตรท้องถิ่น นอกจากการใช้หลักสูตรท้องถิ่นจะมีกำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้แล้ว หลักสูตรท้องถิ่นจะสร้างการเรียนรู้โดยแหล่ง

เรียนรู้จากสถานที่จริง สภาพแวดล้อมจริงที่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอาศัยอยู่ ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างเข้าใจ มีความคุ้นชิน โดยมีแนวทางการกิจกรรม คือ

1.1) การจัดทำแผนการเรียนการสอนหลักสูตรท้องถิ่นระหว่างโรงเรียน ครู ผู้ปกครองนักเรียน และชุมชน

1.2) เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม

1.3) เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ รวมทั้งประเมินการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน

2) จัดกิจกรรมเรียนซ่อมเสริมให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เนื่องจากนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอาจมีการเรียนรู้ที่ช้า บางรายวิชาไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด ดังนั้นโรงเรียนและครูควรมีการจัดกิจกรรมเรียนซ่อมเสริม โดยมีแนวทางการกิจกรรม คือ

2.1) ประเมินความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความสนใจของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษรายบุคคล เพื่อจัดกิจกรรมเรียนซ่อมเสริมให้สอดคล้องกับนักเรียน

2.2) จัดกิจกรรมในลักษณะเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริงและมีการประเมินผลเป็นระยะ เพื่อปรับกระบวนการหรือวิธีการที่เหมาะสม

3) สร้างการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยมอบหมายให้การทำกิจกรรมร่วมกันเป็นทีมมากขึ้น

1.4 ด้านเครื่องมือ

1) การจัดบริการเทคโนโลยีที่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถเข้าถึงได้ง่าย จัดให้มีห้องสำหรับบริการ โดยเฉพาะและจัดให้มีครูดูแลอย่างใกล้ชิด

2) จัดการสอนเสริมหรือกิจกรรมบำบัดให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

3) จัดอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น อุปกรณ์ช่วยฟัง อุปกรณ์ในการช่วยอ่าน ฯลฯ ให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทุกคน รวมทั้งประสานกับหน่วยงานภายนอกเพื่อให้ความช่วยเหลือในส่วนที่ไม่สามารถจัดหาให้ได้

3.2 ตรวจสอบแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอออยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ มีดังนี้

ตารางที่ 4.11 แสดงความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

รายการ	ระดับความ เหมาะสม		การ แปลผล	อันดับ
	n = 3			
	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านนักเรียน	4.89	0.192	มากที่สุด	2
ด้านสภาพแวดล้อม	4.93	0.115	มากที่สุด	1
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	4.78	0.192	มากที่สุด	3
ด้านเครื่องมือ	4.67	0.333	มากที่สุด	4
รวมเฉลี่ย	4.82	0.088	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.11 พบว่า แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม 4 ด้าน มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.088) เมื่อเรียงจากค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด พบว่าด้านสภาพแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.115) รองลงมา คือ ด้านนักเรียน ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.192) ลำดับต่อมา คือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.192) และน้อยสุด คือ ด้านเครื่องมือ ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.333)

ตารางที่ 4.12 แสดงความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
ด้านนักเรียน

รายการ	ระดับความ เหมาะสม		การ แปลผล	อันดับ
	n = 3			
	$\bar{x}$	S.D.		
1) การส่งเสริมเจตคติและทัศนคติที่ดีระหว่าง นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	5.00	0.00	มากที่สุด	1
2) การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใน การสื่อสารให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพิ่มขึ้น	5.00	0.00	มากที่สุด	1
3) การสอนทักษะการป้องกันตนเองไม่ให้ถูก ล่อลวง ทักษะการป้องกันตนเองเมื่อถูกรังแกแ่ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	4.67	0.577	มากที่สุด	2
รวมเฉลี่ย	4.82	0.088	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.12 พบว่า แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้าน
นักเรียน มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.89$, S.D. = 0.192) เมื่อพิจารณาราย
ข้อโดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด 3 อันดับ พบว่า การส่งเสริมเจตคติและทัศนคติ
ที่ดีระหว่างนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศในการสื่อสารให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเพิ่มขึ้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน ($\bar{x} =$
5.00, S.D. = 0.000) รองลงมา คือ การสอนทักษะการป้องกันตนเองไม่ให้ถูกล่อลวง ทักษะการป้องกัน
ตนเอง เมื่อถูกรังแกแ่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = 0.577)

ตารางที่ 4.13 แสดงความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
ด้านสภาพแวดล้อม

รายการ	ระดับความ เหมาะสม		การ แปลผล	อันดับ
	n = 3			
	$\bar{x}$	S.D.		
1) ปรับปรุงอาคารเรียน ห้องเรียนและห้องน้ำให้มีความเหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	5.00	0.000	มากที่สุด	1
2) การจัดสื่อเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มทักษะและการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	5.00	0.000	มากที่สุด	1
3) การจัดครูดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างเหมาะสม	5.00	0.000	มากที่สุด	1
4) การสร้างความมั่นใจแก่ผู้ปกครองในการดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	4.677	0.577	มากที่สุด	2
5) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับบุคคล หน่วยงานภายนอก	5.00	0.000	มากที่สุด	1
รวมเฉลี่ย	4.93	0.115	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.13 พบว่า แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านสภาพแวดล้อม มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.93$, S.D. = 0.115) เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด 3 อันดับ พบว่า ปรับปรุงอาคารเรียน ห้องเรียน และห้องน้ำให้มีความเหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ, การจัดสื่อเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มทักษะและการเรียนรู้ให้แก่เรียนที่มีความต้องการพิเศษ, การจัดครูดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างเหมาะสม, ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับบุคคล หน่วยงานภายนอก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 5.00$, S.D. = 0.000) รองลงมาคือการสร้างความมั่นใจแก่ผู้ปกครองในการดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ($\bar{x} = 4.677$, S.D. = 0.577)

ตารางที่ 4.14 แสดงความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

รายการ	ระดับความ เหมาะสม		การ แปลผล	อันดับ
	n = 3			
	$\bar{x}$	S.D.		
1) การส่งเสริมการเรียนรู้จากชุมชนในหลักสูตรท้องถิ่น	5.00	0.00	มากที่สุด	1
2) จัดกิจกรรมเรียนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	4.67	0.577	มากที่สุด	2
3) สร้างการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	4.67	0.577	มากที่สุด	2
รวมเฉลี่ย	4.78	0.192	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.14 พบว่า คุณภาพแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.78, S.D. = 0.192) เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด 3 อันดับ พบว่า การส่งเสริมการเรียนรู้จากชุมชนในหลักสูตรท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}$ = 5.00, S.D. = 0.000) รองลงมา คือ จัดกิจกรรมเรียนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและสร้างการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ($\bar{x}$ = 4.67, S.D. = 0.577)

ตารางที่ 4.15 แสดงความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
ด้านเครื่องมือ

รายการ	ระดับความ เหมาะสม		การ แปลผล	อันดับ
	n = 3			
	$\bar{x}$	S.D.		
1) การจัดบริการเทคโนโลยีที่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถเข้าถึงได้ง่าย จัดให้มีห้องสำหรับบริการโดยเฉพาะและจัดให้มีครูดูแลอย่างใกล้ชิด	4.67	0.577	มากที่สุด	1
2) จัดการสอนเสริมหรือกิจกรรมบำบัดให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	4.67	0.577	มากที่สุด	1
3) จัดอุปกรณ์ที่จำเป็นให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทุกคน รวมทั้งประสานกับหน่วยงานภายนอกเพื่อให้ความช่วยเหลือในส่วนที่ไม่สามารถจัดหาให้ได้	4.67	0.577	มากที่สุด	1
รวมเฉลี่ย	4.67	0.333	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.15 พบว่า แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านเครื่องมือ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = 0.333) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่าทุกข้อมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = 0.577)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ได้สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

สภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

สภาพการจัดการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ตามโครงสร้างซีท (SEAT) โดยรวม มีการปฏิบัติ/เป็นจริง โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านนักเรียนมีการปฏิบัติ/เป็นจริงอยู่ในระดับด้านเครื่องมือมีการปฏิบัติ/เป็นจริงอยู่ในระดับ การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านสภาพแวดล้อมมีการปฏิบัติ/เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง และด้านกิจกรรมการเรียนการสอนมีการปฏิบัติ/เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

1. เครื่องมือ เทคโนโลยียังไม่สามารถรองรับกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้เท่าที่ควร
2. มีกิจกรรมการสอนการป้องกันตนเองหรือการขอความช่วยเหลือในระดับน้อย
3. ไม่มีการสอนเสริมให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
4. สภาพแวดล้อมบางแห่งยังไม่มีความเหมาะสมกับสภาพของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมจากโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติดี (Best Practice) ด้านการจัดการเรียนรวม

ด้านนักเรียนโรงเรียนมีระบบการคัดกรองตามแบบคัดกรองคนพิการ โดยครูที่มีหน้าที่โดยตรง ก่อนเข้าเรียนมีการปรับพื้นฐานสร้างความเข้าใจและมีการจัดห้องเรียนชั้นพิเศษ การจัดศูนย์บริการทางการศึกษา และห้องกิจกรรมบำบัด ในการจัดการเรียนการสอนมีการสอนแบบตัวต่อตัวและมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) พร้อมทั้งการประเมินความรู้ที่หลากหลายและสอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) มีการส่งเสริมให้มีการทำกิจกรรมร่วมกัน ปัญหาอุปสรรค คือ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีความแตกต่างกัน จึงต้องมีการใช้การกระตุ้นให้นักเรียนสนใจผ่านรูปแบบกิจกรรม

ด้านสภาพแวดล้อม โรงเรียนมีการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ มีการจัดทำห้องเรียนคู่ขนาน ห้องการศึกษาพิเศษ ปรับปรุงสถานที่ เช่น ทางลาด ทางเชื่อม ให้สะดวก ปลอดภัย มีการชี้แจงผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ปัญหาที่พบ คือ ทางลาดไม่สามารถสร้างให้กับทุกอาคารเรียนได้ จึงได้ห้องเรียนพิเศษในการแก้ไขปัญหาแทน

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ที่เหมาะสมกับนักเรียน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการคิด วิเคราะห์ แสดงความคิดเห็นต่าง ๆ มีการใช้กิจกรรมต่าง ๆ ในการพัฒนา ใช้การสอนเสริมนอกเวลาเรียนโดยเน้นกระบวนการคิดและการลงมือปฏิบัติจริง มีการตรวจสอบและประเมินความรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ตามระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รวมทั้งมีการพัฒนาครูในการเรื่องของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) อย่างต่อเนื่อง ปัญหาที่พบคือ การประสานงานกับผู้ปกครองที่มีความเข้าใจไม่ตรงกัน แก้ไขโดยการประชุม / อบรมให้ความรู้ สร้างความเข้าใจ

ด้านเครื่องมือ โรงเรียนมีเครื่องมือในการบริหารจัดการ คือ ระบบแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ออนไลน์และระบบสารสนเทศด้านการศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์ (SET) สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน คือ คอมพิวเตอร์ สื่อเฉพาะของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งมีทั้งสื่อที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐ และสื่อประดิษฐ์ที่ครูผู้สอนจัดทำขึ้นมา มีการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกในส่วนของการประเมินสุขภาพกาย จิต การรักษาพยาบาล การให้ความรู้ การส่งต่อ ปัญหาที่พบ คือ สื่อไม่เพียงพอสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งมีความแตกต่างกัน แก้ไขโดยครูจัดทำสื่อที่เหมาะสมใช้สำหรับการเรียนการสอนด้วยตนเอง

จัดทำและตรวจสอบแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอคลองสะแก จังหวัดเชียงใหม่

ด้านนักเรียน มีแนวทาง คือ 1) การส่งเสริมเจตคติและทัศนคติที่ดี 2) การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร 3) การสอนทักษะการป้องกันตนเอง

ด้านสภาพแวดล้อม มีแนวทาง คือ 1) ปรับปรุงอาคารเรียน ห้องเรียน และห้องน้ำให้มีความเหมาะสม 2) การจัดสื่อเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มทักษะและการเรียนรู้ 3) การจัดครูดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างเหมาะสม 4) การสร้างความมั่นใจแก่ผู้ปกครอง 5) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับบุคคล หน่วยงานภายนอก

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีแนวทาง คือ 1) การส่งเสริมการเรียนรู้จากชุมชน 2) จัดกิจกรรมเรียนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ 3) สร้างการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

ด้านเครื่องมือ มีแนวทาง คือ 1) การเข้าถึงเทคโนโลยีได้ง่าย 2) จัดการสอนเสริมหรือกิจกรรมบำบัด 3) จัดอุปกรณ์ที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน

โดยรวมแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อเรียงจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านนักเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านเครื่องมือ

อภิปรายผล

ผลการวิจัย เรื่อง การศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้นำข้อค้นพบที่เป็นประเด็นน่าสนใจ ควรแก่การนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

จัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านนักเรียน (Student -S) โรงเรียนบ้านบ่อหินมีการปฏิบัติเป็นจริงโดยรวมในระดับที่มาก อย่างไรก็ตามก็ยังพบว่า นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีการเรียนรู้และรู้จักวิธีการป้องกันตนเองมิให้ถูกล่อลวง ข่มเหง หรือการถูกรังแก ยังมีระดับคะแนนการปฏิบัติเป็นจริง อยู่ในระดับปานกลางและยังพบอีกว่า ปัญหาการจัดการเรียนรวมด้านนักเรียน คือครูผู้สอนหรือผู้ดูแลเด็กพิเศษมีการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับวิธีการป้องกันตนเองเมื่อถูกข่มขู่หรือถูกรังแกจากคนอื่นน้อยมาก ซึ่งจากผลการศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่ดี ได้พบว่า มีการจัดการเรียนการสอนแบบตัวต่อตัวและมีการจัดการเรื่องพฤติกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะสม ชัดเจน รวมทั้ง มีการจัดอบรมแก่ครูผู้รับผิดชอบรวมทั้งมีการประชุมครูแบบกลุ่มย่อยเพื่อปรับแผนในการพัฒนานักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการสร้างการเรียนรู้ในการป้องกันตนเองมิให้ถูกล่อลวง หรือการถูกรังแก สอดคล้องกับการศึกษาของ พงษ์พานิช (2558) ที่พบว่า การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมด้านนักเรียน มีการเตรียมทักษะ

ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถช่วยเหลือตนเองได้มากที่สุดและอยู่ร่วมกับนักเรียนทั่วไปได้อย่างปกติสุข และสอดคล้องกับสานตึกศรี วงศ์เขียว (2560) ที่พบว่า ผู้บริหารต้องส่งเสริมการอบรมพัฒนาครูด้านการเรียนการสอนการสร้างและการใช้สื่อนวัตกรรมและการวัดประเมินผลในการจัดการศึกษา แบบเรียนรวม เพื่อเป็นส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนการป้องกันตนเองให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างถูกต้อง นอกจากนี้โรงเรียนบ้านบ่อหินควมมีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารและการเข้าถึงของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้มากขึ้น เนื่องจาก ปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทอย่างมาก ดังนั้นโรงเรียนต้องมีการจัดให้มีการใช้ การเข้าถึงเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ การสร้างการเรียนรู้ผ่านการคิดและการปฏิบัติจริง การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และมีสื่อ เทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ หากโรงเรียนบ้านบ่อหินสามารถปรับปรุง หรือพัฒนากระบวนการด้านนักเรียนดังกล่าวข้างต้นแล้ว จะช่วยให้การประกันคุณภาพการศึกษามีมาตรฐานมากขึ้นและยังสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ด้านคุณภาพของผู้เรียน

การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ด้านสภาพแวดล้อม (Environment: E) มีการปฏิบัติ/เป็นจริง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตามยังพบว่า โรงเรียนมีการจัดสื่อเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนรวมทั้งการทำงานร่วมกับการปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน องค์กรอื่น ๆ อย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับปานกลาง และปัญหาที่พบอีกประการหนึ่งคือ ห้องน้ำยังไม่มีความเหมาะสมกับสภาพของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ คือไม่เป็นโลชักโครก ไม่มีราวจับในห้องน้ำ แสงสว่างที่ไม่เพียงพอ รวมทั้งทางลาดที่เข้าห้องน้ำ ซึ่งจากผลการศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่ดี ได้พบว่า โรงเรียนมีการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ มีการจัดทำห้องเรียนคู่ขนาน ห้องการศึกษาพิเศษ ปรับปรุงสถานที่ เช่น ทางลาด ทางเชื่อม ให้สะดวก ปลอดภัย การจัดสภาพแวดล้อมที่ดี ที่ถูกต้องเหมาะสมกับสภาพของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ จะช่วยให้คุณภาพของการใช้ชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนดีขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ นงครักษ์ เคนไชยวงศ์ (2561) ที่พบว่า กลยุทธ์การจัดการเรียนรวมอย่างมีประสิทธิภาพด้านสภาพแวดล้อม คือ การพัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และการพัฒนาบุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมของนักเรียน ในการปฏิบัติงานร่วมกับองค์กรภายนอกเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะโรงเรียนมีข้อจำกัดในด้านงบประมาณ เครื่องมือ รวมทั้งกระบวนการวิธีการในการดูแลนักเรียนในบางเรื่อง เช่น การประเมินเรื่องสุขภาพ สติปัญญา ดังนั้นโรงเรียนบ้านบ่อหินจะต้องมีการประสานความร่วมมือกับองค์กรหน่วยงาน ชุมชน รวมทั้งผู้ปกครองนักเรียนในการแสวงหาความร่วมมือในการพัฒนาการจัดการ

เรียนรวมให้ เป็นไปตามข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการขั้นพื้นฐาน (2560) ที่ได้กำหนดมาตรฐานการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรวมไว้ว่า สถานศึกษาต้องมีการดำเนินงานโดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและมีเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้มีคุณภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศานติกรศรี วงศ์เขียว (2560) ที่พบว่า รูปแบบการบริหารส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรวม ผู้ปกครองต้องร่วมมือกับโรงเรียน เพื่อสร้างการเรียนรู้และการพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทั้งในโรงเรียนและขณะที่อยู่บ้าน รวมทั้งยังสอดคล้องกับการศึกษาของวันทนีย์ บางเสน (2561) ที่พบว่า โรงเรียนต้องสร้างเจตคติความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับผู้ปกครอง และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ด้านสภาพแวดล้อมดังกล่าวข้างต้นมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการศึกษา ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ

การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (Activity: A) มีการปฏิบัติ/เป็นจริงโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตามพบว่า โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นหรือร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากแหล่งชุมชน มีระดับการปฏิบัติเป็นจริงอยู่ในระดับปานกลางโดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนยังไม่ได้มุ่งเน้นให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนรวม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนเท่าที่ควร อันจะส่งผลต่อการประเมินคุณภาพการศึกษาในอนาคต ดังนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่โรงเรียนบ้านบ่อหินต้องมีการส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งมีการใช้หลักสูตรท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศานติกรศรี วงศ์เขียว (2560) และณรงค์รักษ์ เคนไชยวงศ์ (2561) ที่พบว่า ผู้บริหารต้องสร้างเครือข่ายชุมชนเครือข่ายโรงเรียนเรียนรวมและเครือข่ายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับมาตรฐานการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรวม (2560) ที่กำหนดให้โรงเรียนต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นหรือร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังพบว่าโรงเรียนบ้านบ่อหินมีปัญหา คือ ไม่มีการสอนเสริมให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทำให้บางครั้งเด็กขาดความสนใจ และมีพัฒนาการช้า เช่น บางครั้งเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความจำสั้นเวลาเรียนรู้ต้องผ่านกระบวนการทำซ้ำเพื่อให้เกิดความเข้าใจ หรือการใช้สื่อที่มีความน่าสนใจในการช่วยสอนเสริม จากการศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่ดี พบว่ามีการสอนเสริมนอกเวลาเรียน และส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดและการลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งจะช่วยให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น สอดคล้องกับมาตรฐานการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรวม (2560) การจัดการศึกษาแบบเรียน

รวม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ดังกล่าวข้างต้นมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการศึกษาด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ด้านเครื่องมือ (Tool: T) การปฏิบัติเป็นจริงอยู่ในโดยรวมอยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตามพบว่า โรงเรียนมีการจัดสอนเสริม หรือทำกิจกรรมบำบัดแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในระดับน้อย จากการศึกษาการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่ดี พบว่า มีการช่วยเหลือด้านการศึกษาแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ได้แก่ การสอนเสริมนอกเวลาเรียน การจัดกิจกรรมฝึกอาชีพ การสอนเสริมวิชาการ การจัดกิจกรรมตามความสนใจ รวมทั้งจัดให้มีพี่เลี้ยงเด็กพิการช่วยเหลือการเรียนการสอนในทุกชั้นเรียน นอกจากนี้โรงเรียนบ้านบ่อหินยังประสบปัญหาในเรื่องของ การเข้าถึงเทคโนโลยีที่โรงเรียนจัดหาให้สำหรับบริการแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ทั้งนี้โรงเรียนต้องมีการพัฒนาทั้งเครื่องมือ เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับสภาพของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ รวมถึงสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าใช้บริการ สอดคล้องกับแนวคิดของ รัตนา ดวงแก้ว (มปป.) ที่กล่าวว่า หลักสูตร สื่อการสอนและเทคโนโลยีเป็นองค์ประกอบสำคัญที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับการศึกษาของ นงค์รักษ์ เคนไชวงศ์ (2561) ที่พบว่า กลยุทธ์การจัดการเรียนรวมอย่างมีประสิทธิภาพส่วนหนึ่งคือ การสอนเสริมให้นักเรียนพิการ และการจัดกรรมเสริมให้กับนักเรียนพิการ การจัดอุปกรณ์ที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน เช่น เครื่องช่วยฟัง ทั้งนี้ให้พิจารณาจัดอุปกรณ์ที่เหมาะสมและจำเป็นโดยเร่งด่วน การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ด้านเครื่องมือ ดังกล่าวข้างต้นมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ

2. การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอคลองสะแก จังหวัดเชียงใหม่

การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม หมายถึง การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรวม จำนวน 3 ด้าน ได้แก่

2.1 คุณภาพของผู้เรียน

ผลการวิจัยทำให้เห็นว่า การจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านบ่อหินได้มีการส่งเสริมเจตคติและทัศนคติที่ดีระหว่างนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เนื่องจากการจัดการศึกษาเป็นแบบเรียนรวมเต็มเวลา ทำให้นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจะใช้ชีวิตร่วมกันในช่วงเวลาไปโรงเรียน จึงเป็นเรื่องสำคัญที่โรงเรียนและครูต้องคำนึงถึงเป็นอย่างยิ่ง โดยมีแนวทางกิจกรรมคือ การจัดกิจกรรมทำงานเป็นทีมระหว่างนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การจับคู่ระหว่างนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษโดยมอบหมายให้ดูแลซึ่งกันและกันทั้งเรื่องการเรียนรู้ การทำกิจกรรม การใช้ชีวิตภายในโรงเรียน และโรงเรียนจัดให้

มีการอบรมให้ความรู้ หรือการสร้างความรู้เข้าใจให้แก่เด็กนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ การที่โรงเรียนได้จัดให้นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีกิจกรรมร่วมกันเป็นอย่างดี แสดงให้เห็นถึงการมุ่งเน้นในด้านการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพผู้เรียนตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยโรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมที่สร้างกระบวนการมีส่วนร่วม ให้กับเด็กนักเรียนทุกคน เป็นการสร้างเจตคติ ทศนคติที่ดีให้กับนักเรียนสามารถอยู่ร่วมกัน และคอยช่วยเหลือกันทั้งในชั้นเรียน ก่อให้เกิดผลดีทั้งนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่จะสามารถเรียนรู้ร่วมกับเด็กปกติ เกิดประสบการณ์ที่ดี สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานงานศึกษากรุงเทพมหานคร (2554 , น. 22-23) ที่กล่าวว่า การทำกิจกรรมร่วมกันเด็ก ที่มีความต้องการพิเศษมีโอกาสที่จะได้รับประสบการณ์ของการทำงานและการแข่งขันกับผู้อื่น ส่วนเด็กปกตินั้นจะทำให้พวกเขาได้เรียนรู้ว่ามีคนหลากหลายประเภทในสังคม และคนบางกลุ่มควรได้รับการช่วยเหลือหรือได้รับการยอมรับจากคนปกติเฉกเช่นเดียวกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ สถาบันราชานุกูล (2557, น. 263 – 264) ที่กล่าวว่า การส่งเสริมให้เด็กปกติมีการยอมรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จะทำให้เรียนรู้ว่าในสังคมอาจมีคนที่มีความต้องการพิเศษประเภทต่าง ๆ ที่มีความแตกต่างแต่ก็อยู่ร่วมกับสังคมได้ อย่างไรก็ตามที่ดีในด้านการปฏิบัติของโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี พบว่า โรงเรียนมีระบบคัดกรองที่ดี มีการปรับพื้นฐานสร้างความเข้าใจ มีการจัดชั้นเรียนพิเศษ หรือแม้แต่ศูนย์บริการทางการศึกษา รวมทั้งแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) โดยโรงเรียนบ้านบ่อหินสามารถนำไปพัฒนาในด้านนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศานติ กรสีวงษ์เขียว (2560, น. 234-235) ที่พบว่า ผู้บริหารต้องมีการจัดตั้งศูนย์บริการทางวิชาการขึ้นภายในโรงเรียน และจากการศึกษาได้มีแนวทางการพัฒนา คือ การส่งเสริมเจตคติและทัศนคติที่ดี เพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนปกติได้มีการทำกิจกรรมร่วมกัน เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน คือ ผู้เรียนมีความประพฤติด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดี (สำนักงานคณะกรรมการขั้นพื้นฐาน, 2560 , น. 7-10) การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร ปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทอย่างมาก ดังนั้น โรงเรียนต้องมีการจัดให้มีการใช้ การเข้าถึงเทคโนโลยีที่เหมาะสม รวมทั้งการสอนทักษะการป้องกันตนเอง เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2561) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ การสร้างการเรียนรู้ผ่านการคิดและการปฏิบัติจริง การนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและมีสื่อเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้

2.2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

ผลการวิจัยทำให้เห็นว่า โรงเรียนบ้านบ่อหินมีการสร้างความมั่นใจแก่ผู้ปกครอง ในการดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เนื่องจากนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษต้องได้รับการ

ดูแลมากกว่าปกติ ดังนั้น ผู้ปกครองจะมีความกังวล โรงเรียนจึงต้องสร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครอง โดยกำหนดแผนการดำเนินงานในการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างชัดเจน คือ มีการให้ข้อมูลแก่ผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เสนอแนวคิด ข้อเสนอแนะการพัฒนาแก่โรงเรียนได้อย่างสม่ำเสมอ การที่โรงเรียนได้แจ้งผู้ปกครองได้รับทราบเกี่ยวกับการดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งผู้ปกครองเป็นผู้มีส่วนสำคัญในการดูแลและพัฒนาศักยภาพเด็กให้มีคุณภาพด้วยเช่นกัน สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (2560, น. 7-10) ที่ได้กำหนดมาตรฐานการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรวมไว้ว่า สถานศึกษาต้องมีการดำเนินงานโดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและมีเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้มีคุณภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สานติกรศรี วงศ์เขียว (2560, น. 234-235) ที่พบว่า รูปแบบการบริหารส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรวม ผู้ปกครองต้องร่วมมือกับโรงเรียน เพื่อสร้างการเรียนรู้และการพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทั้งในโรงเรียนและขณะที่อยู่บ้าน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการที่เร็วขึ้น และยังสามารถช่วยเหลือตนเองได้และมีแนวทางการพัฒนา คือ การปรับปรุงอาคารเรียน ห้องเรียนและห้องน้ำให้มีความเหมาะสม การจัดสื่อเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มทักษะและการเรียนรู้ การจัดครูดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างเหมาะสม การสร้างความมั่นใจแก่ผู้ปกครอง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับบุคคล หน่วยงานภายนอก สอดคล้องกับการศึกษาของ นงศ์รักษ์ เคนไชยวงศ์ (2561, น. 184-185) ที่พบว่า กลยุทธ์การจัดการเรียนรวมอย่างมีประสิทธิภาพด้านสภาพแวดล้อม คือ การพัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และการพัฒนาบุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมของนักเรียน รวมทั้งสอดคล้องกับการศึกษาของวันทนี บงเสน (2561) ที่พบว่า โรงเรียนต้องสร้างเจตคติความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับผู้ปกครอง และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน

2.3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ผลการวิจัยทำให้เห็นว่า โรงเรียนบ้านบ่อหินมีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถเลื่อนระดับชั้นได้ในระดับที่เหมาะสม เครื่องมือในการจัดการเรียนการสอน สื่อ เทคโนโลยีต่าง ๆ การเข้าถึงเครื่องมือเหล่านี้ได้อย่างเท่าเทียม โดยโรงเรียนได้คำนึงถึงการใช้และประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ รัตนา ดวงแก้ว (มปป., น. 5-9) ที่กล่าวว่าหลักสูตรสื่อการสอนและเทคโนโลยี เป็นองค์ประกอบสำคัญที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้ครูผู้สอนก็เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสร้างพัฒนาการให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และจากผลการวิจัยยัง พบว่าโรงเรียนได้ให้ความสำคัญกับการเลื่อนระดับชั้นของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ แสดงให้เห็นถึงโรงเรียนได้มีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย สอดคล้องกับกับมาตรฐานการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรวม ของสำนักงานคณะกรรมการ

ขั้นพื้นฐาน (2560, น. 7-10) ที่ให้สถานศึกษามีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายสอดคล้องกับผู้เรียนเฉพาะบุคคล การดำเนินงานของโรงเรียนบ้านบ่อหินได้มีการปฏิบัติเป็นไปในทิศทางเดียวกับโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดีด้วยเช่นกัน แต่อย่างไรก็ตาม ได้มีแนวทางพัฒนา คือ การเข้าถึงเทคโนโลยีให้ง่ายขึ้น ถึงแม้โรงเรียนจะมีเทคโนโลยีให้บริการแต่ในด้านการเข้าถึงนั้นยังมีข้อจำกัด ทำให้กลายเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ได้ การจัดการสอนเสริมหรือกิจกรรมบำบัด สอดคล้องกับการศึกษาของนงคริย์ เคนไชยวงศ์ (2561, น. 184-185) ที่พบว่ากลยุทธ์การจัดการเรียนรวมอย่างมีประสิทธิภาพส่วนหนึ่งคือ การสอนเสริมให้นักเรียนพิการและการจัดกรรมเสริมให้กับนักเรียนพิการ การจัดอุปกรณ์ที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน เช่น เครื่องช่วยฟัง ทั้งนี้ให้พิจารณาจัดอุปกรณ์ที่เหมาะสมและจำเป็นโดยเร่งด่วน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากการวิจัยโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอคลองสะแก จังหวัดเชียงใหม่ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดทำแผนการพัฒนาการเรียนรวม ได้แก่ ด้านนักเรียน (Student: S) มีการจัดการสอนในเรื่องการป้องกันตนเองจากภัยประเภทต่าง ๆ ให้กับนักเรียนทุกคน การจัดให้มีครูดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษโดยเฉพาะ ด้านสภาพแวดล้อม (Environment: E) ควรมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยเฉพาะห้องน้ำที่ต้องจัดให้มีความสอดคล้องกับสภาพร่างกาย และความปลอดภัยในการใช้งาน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (Activity: A) ควรส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนให้มากขึ้น โดยเฉพาะหลักสูตรท้องถิ่น รวมทั้งประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อเข้ามามีส่วนร่วม เช่น การเป็นวิทยากรให้ความรู้ การตรวจร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ ให้กับนักเรียน และร่วมวางแผนในการพัฒนานักเรียนรายบุคคล ด้านเครื่องมือ (Tool: T) ควรมีการจัดให้มีเทคโนโลยีที่สอดคล้องกับสภาพร่างกาย โดยอาจแสวงหาความร่วมมือกับองค์กร หรือหน่วยงานภายนอกเข้ามาสนับสนุน การจัดให้มีกิจกรรมสอนเสริมแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลของการนำแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรวมโรงเรียนบ้านบ่อหินหลังจากมีการทดลองใช้ และประเมินผลสัมฤทธิ์ของแนวทางการพัฒนา
2. ควรศึกษาทัศนคติของนักเรียนปกติที่มีต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและแนวทางการพัฒนาให้นักเรียนปกติมีทัศนคติเชิงบวกต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560) แผนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560-2564).
 กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- จกมล สุริยคำวงศ์. (2558). แนวทางการดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลในโรงเรียน
 ต้นแบบการเรียนรู้รวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย.
 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูล
 สงคราม).
- ชมบุญ เข้มนาม. (2560). การศึกษารูปแบบการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนจัดการเรียน
 ร่วมระดับประถมศึกษาในพื้นที่กรุงเทพและปริมณฑล. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต,
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ชนิดาภา โสหา. (2561). การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของสถานศึกษา สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. *ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*,
 12(2), 43-53.
- ณัชร สุกสมุทร์. (2554) การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างชีวิต กรณีศึกษา : โรงเรียน
 วัดอุทัยธาราม สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา. สถาบันราชานุกูล กรมสุขภาพจิต.
 กรุงเทพฯ : กรมสุขภาพจิต.
- นงนภา วงศ์วารี. (2562). การบริหารการเรียนรวมสำหรับเด็กออทิสติกของโรงเรียนเอกชน
 กรุงเทพมหานคร. *ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย นเรศวร*, 19(2), 230-244.
- นงคริย์ เคนไชยวงศ์. (2561). กลยุทธ์การจัดการเรียนรวมอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียน
 มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *Veridian E-Journal*,
มหาวิทยาลัยศิลปากร, 12(4), 1093-1111.
- เบญญา ชลธารันนท์. (2546). คู่มือการบริหารการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างชีวิต. กรุงเทพฯ:
 เพทายการพิมพ์.
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ. (2552). กำหนดหลักเกณฑ์ของคณิศรทางการศึกษา พ.ศ. 2552.
 เล่มที่ 126 ตอนพิเศษ 80 ง, 45-47.
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ. (2561). ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้น
 พื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ.

- พจน์ สืบประสงศ์. (2552). การบริหารจัดการเรียนร่วมตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนแกนนำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. *วิชาการ มหาวิทยาลัยปทุมธานี*, 6(1), 63-76.
- พัชรดา นิลสุข. (2558). การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- ภูฟ้า เสวกพันธ์. (2555). การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ : Inclusive Education Management Theory and Practice. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัชนิกร ทองสุคดี. (2550). เอกสารประกอบการสอน วิชาสารสนเทศเพื่อการสอนสังคมศึกษา. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รัตนา ดวงแก้ว. (มปป.). เอกสารประกอบการสอน การพัฒนาคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ราชกิจจานุเบกษา พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551. (2551). เล่ม 125 ตอนที่ 28 ก, 1-13.
- ราชกิจจานุเบกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. (2542) . เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก , 1-28.
- ราชกิจจานุเบกษา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2560) เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก, 1-90.
- โรงเรียนบ้านบ่อหิน. (2562). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2562. เชียงใหม่: โรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่.
- ลาวันย์ ปักโกทะสัง. (2557). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).
- วันทนิษฐ์ บางเสน. (2561). การศึกษาผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิลาวัลย์ วงศ์คุณโรจน์. (2550). การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กพิเศษกับเด็กปกติของครูประจำชั้นและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ).
- ศานติกร ศีวงศ์เขียว. (2560). รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ*, 19(2), 230-244.

- ศิริวรรณ ห้องศิลป์. (2550). การศึกษาความต้องการของครูในการนิเทศงานวิชาการของโรงเรียน
ร่วมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี).
- ศิริรัตน์ อุพารดินนท์. (2560). เด็กพิเศษ. (สื่อการสอน). สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี.
- สมชาย ลิ้มประจันต์. (2554). กระบวนการบริหารงานของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสุพรรณบุรี. (วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี).
- สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร. (2554). การเตรียมความพร้อมการจัดการเรียนร่วมใน
โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). แนวทางการ
ประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้รวมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา.
กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). แบบนิเทศ ติดตามและประเมินผล การ
ดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ปีงบประมาณ 2560.
- อรรถัย แสนชัย. (2559). การจัดการเรียนรวมของโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม จังหวัดนนทบุรี.
มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น, 10(2), 251-260.
- อำนาจ จันทระจำ. (2560). การศึกษาสภาพการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค ปัจจัยความสำเร็จและ
ปัจจัยเสี่ยงในการจัดการเรียนรวมโรงเรียนขนาดเล็ก. วิจัยและพัฒนา วโดยลงกรณ์ใน
พระบรมราชูปถัมภ์, *มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา*. 12(1), 87-94.
- UNICEF. (2000). Defining quality in education. Retrieved from
[http:// www.unicef.org/education/files/QualityEducation.PDF](http://www.unicef.org/education/files/QualityEducation.PDF)

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล นางสาวดวงกมล อิริยา

วัน เดือน ปี เกิด 22 มกราคม 2533

ที่อยู่ปัจจุบัน 86 หมู่ 1 ตำบลสันปูเลย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

อีเมลล์แอดเดรส Duangkamol_tam@hotmail.com

ประวัติการศึกษา พ.ศ. 2555 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษาและแนะแนว
มหาวิทยาลัยพายัพ

ประสบการณ์การทำงาน พ.ศ. 2561 เจ้าหน้าที่ธุรการ
หน่วยงาน โรงเรียนบ้านป่าขุย
ที่อยู่ 329 หมู่ 3 ตำบลสันปูเลย
อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC)
แบบสอบถาม สภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน และ
แบบสัมภาษณ์ การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	หน่วยงาน
1. นางสาวกรรณ วรรณภพ	ผู้อำนวยการโรงเรียน บ้านบ่อหิน	โรงเรียนบ้านบ่อหิน สพป. เชียงใหม่ เขต 1
2. นางพิมพ์ใจ ยานะ	ผู้อำนวยการโรงเรียน บ้านป่าขุย	โรงเรียนบ้านป่าขุย สพป. เชียงใหม่ เขต 1
3. ดร.ศิริพงษ์ นวลแก้ว	ศึกษานิเทศก์	สพป.เชียงใหม่ เขต 1

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้ทรงวุฒิตรวจสอบร่างแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของ
โรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อ- นามสกุล	ตำแหน่ง	หน่วยงาน
1. นางสาวกรณัฏฐ์ วรรณภพ	ผู้อำนวยการโรงเรียน บ้านบ่อหิน	โรงเรียนบ้านบ่อหิน สพป. เชียงใหม่ เขต 1
2. ดร.ศิริพงษ์ นวลแก้ว	ศึกษานิเทศก์	สพป.เชียงใหม่ เขต 1
3. นายประเสริฐ แก้วคำดี	ประธานกรรมการ สถานศึกษา	

ภาคผนวก ค

รายชื่อโรงเรียนที่มีแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
ที่มีแนวปฏิบัติที่ดี

1. โรงเรียนวัดชะจาว ตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
2. โรงเรียนบ้านริมใต้ ตำบลริมใต้ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
3. โรงเรียนวัดช้างเคียน ตำบลช้างเผือก อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ
อำเภอคอยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่
สำหรับผู้ปกครองนักเรียน และบุคลากรของโรงเรียนบ้านบ่อหิน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 สภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอคอยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่
 - ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดปัญหาการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอคอยสะ เกิด จังหวัดเชียงใหม่
2. โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงเพื่อข้อมูลที่สมบูรณ์ จะทำให้ผลวิจัยเชื่อถือได้และมีประโยชน์ต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา
3. ข้อมูลที่ท่านตอบจะไม่มีผลต่อหน้าที่การงานของท่านและตัวท่านแต่ประการใด ผู้วิจัยจะถือเป็นความลับและจะนำผลออกมาใช้สำหรับงานวิชาการเท่านั้น

ขอขอบพระคุณอย่างสูงในความอนุเคราะห์ของท่าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

☐ เพศชาย

☐ เพศหญิง

2. อายุ

☐ ต่ำกว่า 20 ปี

☐ 21-30 ปี

☐ 31-40 ปี

☐ 40-50 ปี

☐ 51-60 ปี

☐ 60 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

☐ ไม่ได้รับการศึกษา

☐ ประถมศึกษา

☐ มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)

☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6)/ ปวช.

☐ อนุปริญญาตรี/ ปวส.

☐ ปริญญาตรี

☐ สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

☐ เกษตรกร

☐ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

☐ รับจ้างทั่วไป

☐ พนักงานเอกชน

☐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ

☐ พนักงานภาครัฐ/ข้าราชการ

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. ความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

☐ บิดา / มารดา

☐ ปู่ / ย่า / ตา / ยาย

☐ ผู้ปกครอง (น้า/อา/ลุง/ป้า)

☐ ครูผู้สอน/ ครูผู้ดูแลฯ

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการประเมินที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงตามประเด็นของแต่ละรายการว่าอยู่ในระดับใด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติเป็นจริงในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติเป็นจริงในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติเป็นจริงในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติเป็นจริงในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติเป็นจริงในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	ระดับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านนักเรียน						
1.	โรงเรียนมีการประเมินความพร้อมของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ					
2.	โรงเรียนมีการจัดให้มีการช่วยเหลือดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ					
3.	โรงเรียนมีการสร้างเจตคติที่ดีให้กับนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเพื่อให้มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน					
4.	โรงเรียนมีระบบการรับ การจัดเข้าชั้นเรียน หรือการส่งต่อ					
5.	นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีความก้าวหน้าจากเดิมและมีพัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจตามหลักสูตร หรือตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)					
6.	นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ					

ข้อ	เรื่อง	ระดับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
7.	นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถอยู่ร่วมกับนักเรียนปกติได้อย่างมีความสุข					
8.	นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัยหรือตามศักยภาพของผู้เรียน					
9.	นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นอย่างดี					
10.	นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีการเรียนรู้และรู้จักวิธีการป้องกันตนเองมิให้ถูกล่อลวง ข่มเหง หรือ การถูกรังแก					
ด้านสภาพแวดล้อม						
11.	โรงเรียนมีการชี้แจงผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการและการดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ					
12.	โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เช่น สวนหย่อม สนามเด็กเล่น ฯลฯ					
13.	โรงเรียนมีการประสานงาน และปฏิบัติงานร่วมกับบุคคล ชุมชน องค์กรอื่น ๆ อย่างสม่ำเสมอ					
14.	โรงเรียนมีการจัดสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษตามความเหมาะสม					
15.	โรงเรียนจัดให้มีครูดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างเหมาะสม					

ข้อ	เรื่อง	ระดับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
16.	โรงเรียนมีการสร้างความมั่นใจแก่ผู้ปกครองในการดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างต่อเนื่อง					
17.	โรงเรียนมีการปรับสภาพห้องเรียนให้มีความเหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ					
18.	ผู้บริหารให้ความสำคัญในการจัดการเรียนรวมระหว่างเด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการพิเศษ					
19.	ผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสนับสนุน ส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ					
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน						
20.	โรงเรียนมีกระบวนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)					
21.	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น					
22.	โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นหรือร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง					
23.	โรงเรียนมีการใช้เครื่องมือและวิธีการประเมินผลที่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอนและศักยภาพของนักเรียน					
24.	โรงเรียนมีการรายงานผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้ผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง					

ข้อ	เรื่อง	ระดับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
25.	โรงเรียนมีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้ปกครองนักเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องเพื่อจะได้นำไปใช้ในการพัฒนาตนเอง					
26.	ครูมีการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในกรณีที่ไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดหรือต้องการความช่วยเหลือด้านการเรียนเป็นพิเศษ					
27.	นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิด ได้ปฏิบัติจริงด้วยวิธีการและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้องตามศักยภาพ					
28.	นักเรียน มีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้					
29.	นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ มีทักษะสามารถนำเสนอผลงาน แสดงความคิดเห็นได้ด้วยตนเอง					
ด้านเครื่องมือ						
30.	นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม					
31.	นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีที่โรงเรียนจัดหาให้สำหรับบริการได้อย่างสะดวก					
32.	โรงเรียน มีการให้ความช่วยเหลือด้านการศึกษาแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ					

ข้อ	เรื่อง	ระดับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
33.	โรงเรียนมีการจัดทำหนังสือ หรือตำราที่ใช้ในการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษรายบุคคล					
34.	โรงเรียน มีการจัดสอนเสริม หรือทำกิจกรรมบำบัดแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ					
35.	โรงเรียนมีการสื่อสารหรือแจ้งข่าวสารให้ผู้ปกครองทราบในเรื่องที่เกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างสม่ำเสมอ					
36.	นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถเข้าถึงอุปกรณ์ช่วยในการได้ยิน/ อุปกรณ์ช่วยการเขียน/อุปกรณ์ช่วยการอ่าน					
37.	โรงเรียนจัดให้มีการดูแลและการส่งต่อที่ดีในกรณีที่นักเรียนมีอาการเจ็บป่วยหรือภาวะผิดปกติ					
38.	นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถเลื่อนระดับชั้นได้ในระดับที่เหมาะสม					

ตอนที่ 3 ปัญหาการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนบ้านป่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ มีหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ

แบบสัมภาษณ์การวิจัย

ของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
ที่มีแนวปฏิบัติที่ดี

เรื่องการศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านป้อหิน ตำบล
ตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

สถานที่สัมภาษณ์

.....

วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์

เวลาสัมภาษณ์ น. ถึงเวลา น.

ตอนที่ 1 การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ด้านนักเรียน

1. โรงเรียนของท่านมีกระบวนการ หรือวิธีการในการคัดกรองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
อย่างไรบ้าง

.....
.....

2. โรงเรียนของท่านมีกระบวนการ วิธีการเตรียมความพร้อมนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
อย่างไรบ้าง

.....
.....

3. โรงเรียนของท่านมีแนวทาง การบริหารจัดการในการพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้มี
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความประพฤติ ความคิด เจตคติที่ดีอย่างไรบ้าง

.....
.....

4. โรงเรียนของท่านมีวิธีการประเมินความรู้ ความสามารถ ทักษะนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างไรบ้าง

.....

.....

5. โรงเรียนของท่านมีแนวทาง การบริหารจัดการในการสนับสนุนหรือส่งเสริมให้นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้ทำกิจกรรมร่วมกัน อย่างไรบ้าง

.....

.....

6. ท่านพบปัญหา หรือ อุปสรรคในการพัฒนาผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษหรือไม่ อย่างไร และท่านมีวิธีการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคดังกล่าวอย่างไรบ้าง

.....

.....

ด้านสภาพแวดล้อม

1. โรงเรียนของท่านมีการจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างไรบ้าง

.....

.....

2. โรงเรียนของท่านมีการดำเนินการชี้แจงผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลนักเรียนที่มีความพิเศษหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3. โรงเรียนของท่านมีคณะกรรมการที่ดำเนินการในการจัดการเรียนรวมหรือไม่ หากมีประกอบด้วยใครบ้าง และทำหน้าที่อย่างไรบ้าง

.....

.....

4. โรงเรียนของท่านมีวิธีการประสานงานหรือการส่งต่อกับบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านใดบ้าง และมีวิธีการอย่างไร

.....

.....

5. โรงเรียนของท่านมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่เรื่องการจัดเรียนรวมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

6. ท่านพบปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดสภาพแวดล้อมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษหรือไม่ อย่างไรและท่านมีวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างไรบ้าง

.....

.....

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

1. โรงเรียนของท่านมีการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ อย่างไรบ้าง

.....

.....

2. โรงเรียนของท่านมีการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IP) ให้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างไรบ้าง

.....

.....

3. โรงเรียนของท่านใช้เทคนิคการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมอย่างไรบ้าง

.....

.....

4. โรงเรียนของท่านมีการตรวจสอบและประเมินความรู้ความเข้าใจผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษด้วยวิธีใดบ้าง

.....

.....

5. โรงเรียนของท่านมีแนวทาง การบริหารจัดการอย่างไรเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการที่ดีขึ้น

.....

.....

6. ท่านพบปัญหา หรือ อุปสรรคด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเรียนรวมหรือไม่
อย่างไร และท่านมีวิธีการแก้ไขปัญหาคืออุปสรรคดังกล่าวอย่างไรบ้าง

.....

ด้านเครื่องมือ

1. โรงเรียนของท่านมีระบบการบริหารจัดการแบบเรียนรวมอย่างไรบ้าง

1.1 การจัดการข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

.....

1.2 การจัดการข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร และแผนการพัฒนามูลากร

.....

1.3 การจัดการข้อมูลเครือข่าย

.....

2. โรงเรียนของท่านมีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานหรือการให้บริการแก่นักเรียนที่มีความ
ต้องการพิเศษหรือไม่ อย่างไร

.....

3. โรงเรียนของท่านมีเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
อะไรบ้าง

.....

4. โรงเรียนของท่านมีสื่อการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ อะไรบ้าง

.....

5. โรงเรียนของท่านมีการช่วยเหลือทางด้านการศึกษาแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างไรบ้าง

.....

6. โรงเรียนของท่านมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกหรือไม่ ด้านใดบ้าง อย่างไร

.....

.....

7. โรงเรียนของท่านมีการประสานส่งต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษกับหน่วยงานอื่นด้านใดบ้าง อย่างไร

.....

.....

8. ท่านพบปัญหาหรืออุปสรรคด้านเครื่องมือการศึกษาแบบเรียนรวมหรือไม่ อย่างไรและท่านมีวิธีการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคดังกล่าวอย่างไรบ้าง

.....

.....

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ฉ

แบบประเมินผลคุณภาพ

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ
อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพของแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ขอความอนุเคราะห์ท่านพิจารณาประเด็นการประเมินว่า คุณภาพของแนวทางในแต่ละด้าน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนน โดยมีความหมาย ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	แนวทางมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	แนวทางมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	แนวทางมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	แนวทางมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	แนวทางมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ในกรณีที่ท่านเห็นว่ามิใช่ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ขอความกรุณายกเพิ่มเพิ่มเติมในตอนท้ายทางผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ และเสียสละเวลาอันมีค่าของท่านเพื่อพิจารณา ตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะเป็นประโยชน์และนำไปสู่กระบวนการที่เหมาะสม ต่อไป

ดวงกมล อิริยา

นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

1. คุณภาพแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านนักเรียน						
ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1) การส่งเสริมเจตคติและทัศนคติที่ดีระหว่างนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ						
2) การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเพิ่มขึ้น						
3) การสอนทักษะการป้องกันตนเองไม่ให้ถูกล่อลวงทักษะการป้องกันตนเองเมื่อถูกรังแกแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ						
2. คุณภาพแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านสภาพแวดล้อม						
ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1) ปรับปรุงอาคารเรียน ห้องเรียน และห้องน้ำให้มีความเหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ						
2) การจัดสื่อเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มทักษะและการเรียนรู้ให้แก่เด็กนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ						
3) การจัดครูดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างเหมาะสม						
4) การสร้างความมั่นใจแก่ผู้ปกครองในการดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ						
5) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับบุคคล หน่วยงาน ภายนอก						
3. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านกิจกรรมการเรียนการสอน						
ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1) การส่งเสริมการเรียนรู้จากชุมชนในหลักสูตรท้องถิ่น						

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
2) จัดกิจกรรมเรียนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ						
3) สร้างการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ						

ข้อคิดเห็นอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ประเมิน

ภาคผนวก ข

สรุปการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ
ในวิธีการหาดัชนีความสอดคล้อง (Index Of Congruence: IOC)

แบบสอบถาม

การศึกษาสภาพการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ

อำเภอคลองสะแก จังหวัดเชียงใหม่

สำหรับผู้ปกครองนักเรียนและบุคลากรของโรงเรียนบ้านบ่อหิน

ข้อ	รายการ	การพิจารณาของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ความ หมาย
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
ด้านนักเรียน							
1.	โรงเรียนมีการประเมินความพร้อมของ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
2.	โรงเรียนมีการจัดให้มีการช่วยเหลือ ดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
3.	โรงเรียนมีการสร้างเจตคติที่ดีให้กับ นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความ ต้องการพิเศษเพื่อให้มีสัมพันธภาพที่ดี ต่อกัน	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4.	โรงเรียนมีระบบการรับ การจัดเข้าชั้น เรียน หรือการส่งต่อ	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
5.	นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมี ความก้าวหน้าจากเดิมและมีพัฒนาการ ด้านความรู้ความเข้าใจตามหลักสูตร หรือตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะ บุคคล (IEP)	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ความหมาย
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
6.	นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
7.	นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถอยู่ร่วมกับนักเรียนปกติได้อย่างมีความสุข	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
8.	นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัยหรือตามศักยภาพของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
9.	นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นอย่างดี	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
10.	นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีการเรียนรู้และรู้จักวิธีการป้องกันตนเองมิให้ถูกล่อลวง ข่มเหง หรือ การถูกรังแก	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
ด้านสภาพแวดล้อม							
11.	โรงเรียนมีการชี้แจงผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการและการดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
12.	โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เช่น สวนหย่อม สนามเด็กเล่น ฯลฯ	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
13.	โรงเรียนมีการประสานงาน และปฏิบัติงานร่วมกับบุคคล ชุมชน องค์กร อื่น ๆ อย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ความหมาย
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
14.	โรงเรียนมีการจัดสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษตามความเหมาะสม	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
15.	โรงเรียนจัดให้มีครูดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างเหมาะสม	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
16.	โรงเรียนมีการสร้างความมั่นใจแก่ผู้ปกครองในการดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
17.	โรงเรียนมีการปรับสภาพห้องเรียนให้มีความเหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
18.	ผู้บริหารให้ความสำคัญในการจัดการเรียนรวมระหว่างเด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
19.	ผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ สนับสนุน ส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน							
20.	โรงเรียนมีกระบวนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
21.	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ความหมาย
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
22.	โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น หรือร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
23.	โรงเรียนมีการใช้เครื่องมือและวิธีการ ประเมินผลที่เหมาะสมกับกิจกรรมการ เรียนการสอนและศักยภาพของนักเรียน	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
24.	โรงเรียนมีการรายงานผลการ ดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียน รวมให้ผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
25.	โรงเรียนมีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ ผู้ปกครอง นักเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องเพื่อ จะได้นำไปใช้ในการพัฒนาตนเอง	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
26.	ครูมีการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่มี ความต้องการพิเศษในกรณีที่ไม่ผ่าน เกณฑ์ที่กำหนด หรือต้องการความ ช่วยเหลือด้านการเรียนเป็นพิเศษ	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
27.	นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เรียนรู้ โดยผ่านกระบวนการคิด ได้ปฏิบัติจริง ด้วยวิธีการและแหล่งเรียนรู้ที่ หลากหลายสอดคล้องตามศักยภาพ	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
28.	นักเรียน มีส่วนร่วมในการจัด บรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการ เรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ความหมาย
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
29.	นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ มีทักษะสามารถนำเสนอผลงาน แสดงความคิดเห็นได้ด้วยตนเอง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ด้านเครื่องมือ							
30.	นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
31.	นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีที่โรงเรียนจัดหาให้สำหรับบริการได้อย่างสะดวก	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
32.	โรงเรียนมีการให้ความช่วยเหลือด้านการศึกษแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
33.	โรงเรียนมีการจัดทำหนังสือ หรือตำราที่ใช้ในการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษรายบุคคล	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
34.	โรงเรียนมีการจัดสอนเสริม หรือทำกิจกรรมบำบัดแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
35.	โรงเรียนมีการสื่อสารหรือแจ้งข่าวสารให้ผู้ปกครองทราบในเรื่องที่เกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ความหมาย
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
36.	นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถเข้าถึงอุปกรณ์ช่วยในการได้ยิน/อุปกรณ์ช่วยการเขียน/อุปกรณ์ช่วยการอ่าน	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
37.	โรงเรียนจัดให้มีการดูแลและการส่งต่อที่ดีในกรณีที่นักเรียนมีอาการเจ็บป่วยหรือภาวะผิดปกติ	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
38.	นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถเลื่อนระดับชั้นได้ในระดับที่เหมาะสม	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

ตอนที่ 3 ปัญหาการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ มีหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

สรุปการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ
ในวิธีการหาดัชนีความสอดคล้อง (Index Of Congruence: IOC)

แบบสัมภาษณ์การวิจัย

การศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน

ตำบลตลาดขวัญ อำเภอคลองสะแก จังหวัดเชียงใหม่

ของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ที่มีแนวปฏิบัติที่ดี

ข้อ	รายการ	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ความหมาย
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
ด้านนักเรียน							
1.	โรงเรียนของท่านมีกระบวนการ หรือวิธีการในการคัดกรองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างไรบ้าง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
2.	โรงเรียนของท่านมีกระบวนการ วิธีการเตรียมความพร้อมนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ อย่างไรบ้าง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
3.	โรงเรียนของท่านมีแนวทาง การบริหารจัดการในการพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความประพฤติ ความคิดเจตคติที่ดีอย่างไรบ้าง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4.	โรงเรียนของท่านมีวิธีการประเมินความรู้ ความสามารถ ทักษะนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างไรบ้าง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ความหมาย
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
5.	โรงเรียนของท่านมีแนวทาง การบริหารจัดการในการสนับสนุนหรือส่งเสริมให้นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้ทำกิจกรรมร่วมกันอย่างไรบ้าง	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
6.	ท่านพบปัญหา หรือ อุปสรรคในการพัฒนาผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษหรือไม่ อย่างไรและท่านมีวิธีการแก้ไข ปัญหาหรืออุปสรรคดังกล่าวอย่างไรบ้าง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ด้านสภาพแวดล้อม							
1.	โรงเรียนของท่านมีการจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการใช้ชีวิตอยู่ภายในโรงเรียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างไรบ้าง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
2.	โรงเรียนของท่านมีการดำเนินการชี้แจงผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลนักเรียนที่มีความพิเศษหรือไม่ อย่างไร	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
3.	โรงเรียนของท่านมีคณะกรรมการที่ดำเนินการในการจัดการเรียนรวมหรือไม่ หากมี ประกอบด้วยใครบ้าง และทำหน้าที่อย่างไรบ้าง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4.	โรงเรียนของท่านมีวิธีการประสานงานหรือการส่งต่อบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านใดบ้างและมีวิธีการอย่างไร	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

5.	โรงเรียนของท่านมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่เรื่องการจัดเรียนรวมหรือไม่อย่างไร	0	1	1	3	0.67	ใช้ได้
6.	ท่านพบปัญหา หรือ อุปสรรคในการจัดสภาพแวดล้อมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษหรือไม่ อย่างไร และท่านมีวิธีการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคดังกล่าวอย่างไรบ้าง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน							
1.	โรงเรียนของท่านมีการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ อย่างไรบ้าง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
2.	โรงเรียนของท่านมีการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ให้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างไรบ้าง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
3.	โรงเรียนของท่านใช้เทคนิคการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมอย่างไรบ้าง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4.	โรงเรียนของท่านมีการตรวจสอบและประเมินความรู้ความเข้าใจผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ ด้วยวิธีใดบ้าง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
5.	โรงเรียนของท่านมีแนวทาง การบริหารจัดการอย่างไรเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการที่ดีขึ้น	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
6.	ท่านพบปัญหา หรือ อุปสรรคด้านการ	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเรียนรวมหรือไม่ อย่างไร และท่านมีวิธีการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคดังกล่าวอย่างไรบ้าง						
ด้านเครื่องมือ							
1.	โรงเรียนของท่านมีระบบการบริหารจัดการแบบเรียนรวมอย่างไรบ้าง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
1.1	การจัดการข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
1.2	การจัดการข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร และแผนการพัฒนาคณาจารย์	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
1.3	การจัดการข้อมูลเครือข่าย	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
2.	โรงเรียนของท่านมีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานหรือการให้บริการแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษหรือไม่ อย่างไร	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
3	โรงเรียนของท่านมีเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ อะไรบ้าง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อ	รายการ	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ความหมาย
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
4.	โรงเรียนของท่านมีสื่อการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ อะไรบ้าง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
5.	โรงเรียนของท่านมีการช่วยเหลือทางด้านการศึกษาแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างไรบ้าง	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
6.	โรงเรียนของท่านมีการประสานความ	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

	ร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกหรือไม่ ด้านใดบ้าง อย่างไร						
7.	โรงเรียนของท่านมีการประสานส่งต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษกับหน่วยงานอื่นด้านใดบ้าง อย่างไร	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
8.	ท่านพบปัญหา หรือ อุปสรรคด้านเครื่องมือการศึกษาแบบเรียนรวมหรือไม่ อย่างไร และท่านมีวิธีการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคดังกล่าวอย่างไรบ้าง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ฅ

ผลการประเมินคุณภาพ

แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน
ตำบลตลาดขวัญ อำเภอคลองสะแก จังหวัดเชียงใหม่

1. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านนักเรียน

	การส่งเสริมเจตคติและทัศนคติที่ดีระหว่างนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเพิ่มขึ้น	การสอนทักษะการป้องกันตนเองไม่ให้ถูกล่อลวง ทักษะการป้องกันตนเองเมื่อถูกรังแกแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
N Valid	3	3	3
Missing	0	0	0
Mean	5.00	5.00	4.67
Std. Deviation	.000	.000	.577

2. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านสภาพแวดล้อม

	ปรับปรุงอาคารเรียน ห้องเรียน และห้องน้ำให้มีความเหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	การจัดสื่อเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มทักษะและการเรียนรู้ให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	การจัดครูดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างเหมาะสม	การสร้างความมั่นใจแก่ผู้ปกครองในการดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับบุคคลหน่วยงานภายนอก
N Valid	3	3	3	3	3
Missing	0	0	0	0	0
Mean	5.00	5.00	5.00	4.67	5.00
Std. Deviation	.000	.000	.000	.577	.000

3. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

	การส่งเสริมการเรียนรู้จาก ชุมชนในหลักสูตรท้องถิ่น	จัดกิจกรรมเรียนซ่อมเสริม ให้แก่นักเรียนที่มีความ ต้องการพิเศษ	สร้างการเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างนักเรียนปกติและ นักเรียนที่มีความต้องการ พิเศษ
N Valid	3	3	3
Missing	0	0	0
Mean	5.00	4.67	4.67
Std. Deviation	.000	.577	.577

4. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านเครื่องมือ

	การจัดบริการเทคโนโลยีที่ นักเรียนที่มีความต้องการ พิเศษสามารถเข้าถึงได้ง่าย จัด ให้มีห้องสำหรับบริการ โดยเฉพาะและจัดให้มีครูดูแล อย่างใกล้ชิด	จัดการสอนเสริมหรือ กิจกรรมบำบัดให้กับนักเรียน ที่มีความต้องการพิเศษ	จัดอุปกรณ์ที่จำเป็นให้กับ นักเรียนที่มีความต้องการ พิเศษทุกคน รวมทั้งประสาน กับหน่วยงานภายนอกเพื่อให้ ความช่วยเหลือในส่วนที่ไม่ สามารถจัดหาให้ได้
N Valid	3	3	3
Missing	0	0	0
Mean	4.67	4.67	4.67
Std. Deviation	.577	.577	.577

5. คุณภาพแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

	ด้านนักเรียน	ด้าน สภาพแวดล้อม	ด้านกิจกรรม การเรียนการสอน	ด้านเครื่องมือ	รวมเฉลี่ย
N Valid	3	3	3	3	3
Missing	0	0	0	0	0
Mean	4.89	4.93	4.78	4.67	4.82
Std. Deviation	.192	.115	.192	.333	.088

ภาคผนวก ญ

แบบสัมภาษณ์การวิจัย

ของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
ที่มีแนวปฏิบัติที่ดี

สถานที่สัมภาษณ์โรงเรียนวัดชะขาว ตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์ 9 มกราคม 2563

เวลาสัมภาษณ์ 10.00 น. ถึงเวลา 11.30 น.

ตอนที่ 1 การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ด้านนักเรียน

1. โรงเรียนของท่านมีกระบวนการ หรือวิธีการในการคัดกรองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
อย่างไรบ้าง

- ทำการคัดกรองนักเรียนจากแบบคัดกรองคนพิการทางการศึกษา 2556

2. โรงเรียนของท่านมีกระบวนการ วิธีการเตรียมความพร้อมนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
อย่างไรบ้าง

- เตรียมความพร้อมโดยการมาเรียนปรับพื้นฐานการเรียนรู้ก่อนการเปิดเรียนตามปกติ

3. โรงเรียนของท่านมีแนวทาง การบริหารจัดการในการพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้มี
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความประพฤติ ความคิด เจตคติที่ดีอย่างไรบ้าง

- จัดการเรียนการสอนโดยการประกบตัวต่อตัว กับนักเรียนที่มีความเสี่ยงในเรื่องของความ
ประพฤติ

4. โรงเรียนของท่านมีวิธีการประเมินความรู้ ความสามารถ ทักษะนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
อย่างไรบ้าง

- ผ่านแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

5. โรงเรียนของท่านมีแนวทาง การบริหารจัดการในการสนับสนุนหรือส่งเสริมให้นักเรียนปกติและ
นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้ทำกิจกรรมร่วมกัน อย่างไรบ้าง

- ส่งเสริมในเรื่องของการกล้าแสดงออก และการเล่นกีฬา

6. ท่านพบปัญหา หรือ อุปสรรคในการพัฒนาผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษหรือไม่ อย่างไร และท่านมีวิธีการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคดังกล่าวอย่างไรบ้าง

- พบ ปัญหาเรื่องการขาดสมาธิในการเรียน แก้ไขโดยการนำสิ่งเร้าหรือสิ่งที่นักเรียนชอบมากระตุ้นเพื่อให้นักเรียนมีความต้องการที่จะเรียนมากขึ้น

ด้านสภาพแวดล้อม

1. โรงเรียนของท่านมีการจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการใช้ชีวิตอยู่ภายในโรงเรียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างไรบ้าง

- มีการจัดห้องเรียนกลุ่มงาน และ ห้องการศึกษาพิเศษ

2. โรงเรียนของท่านมีการดำเนินการชี้แจงผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลนักเรียนที่มีความพิเศษหรือไม่ อย่างไร

- มี ชี้แจงในเรื่องการเรียนและการทำกิจกรรมต่างๆ ให้กับผู้ปกครองได้ทราบในช่วงของการประชุมผู้ปกครอง

3. โรงเรียนของท่านมีคณะกรรมการที่ดำเนินการในการจัดการเรียนรวมหรือไม่ หากมี ประกอบด้วยใครบ้าง และทำหน้าที่อย่างไรบ้าง

- มี ประกอบด้วย

1. หัวหน้าฝ่ายการศึกษาพิเศษ

2. รองหัวหน้าฝ่ายการศึกษาพิเศษ

3. ครูพี่เลี้ยงเด็กพิการ

4. โรงเรียนของท่านมีวิธีการประสานงานหรือการส่งต่อกับบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านใดบ้าง และมีวิธีการอย่างไร

- ประสานงานกับศูนย์การศึกษาพิเศษ เขต 8 และสถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์

5. โรงเรียนของท่านมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่เรื่องการจัดเรียนรวมหรือไม่ อย่างไร

- ประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการนำเด็กเข้าร่วมการแข่งขันกีฬากับทางสมาคมกีฬาสเปเชียลโอลิมปิกแห่งประเทศไทย

6. ท่านพบปัญหา หรือ อุปสรรคในการจัดสภาพแวดล้อมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษหรือไม่ อย่างไร และท่านมีวิธีการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคดังกล่าวอย่างไรบ้าง

- สื่ออุปกรณ์การเรียนไม่เพียงพอต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ แก้ไขโดยการผลิตสื่อการเรียนขึ้นมาเอง

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

1. โรงเรียนของท่านมีการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ อย่างไรบ้าง

- ส่งครูเข้าร่วมการอบรมเพื่อพัฒนาในเรื่องของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ต่อไป

2. โรงเรียนของท่านมีการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ให้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างไรบ้าง

- จัดให้ตรงตามความเหมาะสมกับการเรียนของนักเรียน

3. โรงเรียนของท่านใช้เทคนิคการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่สร้าง โอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม อย่างไรบ้าง

- จัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิด วิเคราะห์ แสดงความคิดเห็นต่างๆ และกล้าแสดงออก

4. โรงเรียนของท่านมีการตรวจสอบและประเมินความรู้ความเข้าใจผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ ด้วยวิธีใดบ้าง

- ผ่านแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

5. โรงเรียนของท่านมีแนวทาง การบริหารจัดการอย่างไรเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการที่ดีขึ้น

- มีการสอนเสริมนอกเวลาเรียน

6. ท่านพบปัญหา หรือ อุปสรรคด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเรียนรวมหรือไม่ อย่างไร และท่านมีวิธีการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคดังกล่าวอย่างไรบ้าง

- ปัญหาเรื่องการขาดสมาธิในการเรียน แก้ไขโดยการนำสิ่งเร้าหรือสิ่งที่นักเรียนชอบมา กระตุ้นเพื่อให้นักเรียนมีความต้องการที่จะเรียนมากขึ้น
ด้านเครื่องมือ

1. โรงเรียนของท่านมีระบบการบริหารจัดการแบบเรียนรวมอย่างไรบ้าง

1.1 การจัดการข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

- การกรอกข้อมูลผ่านระบบ IEP ออนไลน์

1.2 การจัดการข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร และแผนการพัฒนาบุคลากร

- การกรอกข้อมูลผ่านระบบบริหารจัดการข้อมูลโรงเรียนเรียนรวม (SET)

1.3 การจัดการข้อมูลเครือข่าย

- การกรอกข้อมูลผ่านระบบบริหารจัดการข้อมูลโรงเรียนเรียนรวม (SET)

2. โรงเรียนของท่านมีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานหรือการให้บริการแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษหรือไม่ อย่างไร

- มี เพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับความรู้และประสบการณ์ในการนำไปใช้
ในชีวิตประจำวัน

3. โรงเรียนของท่านมีเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
อะไรบ้าง

- คอมพิวเตอร์

4. โรงเรียนของท่านมีสื่อการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอะไรบ้าง

- คอมพิวเตอร์ สื่อสำเร็จรูป และ สื่อประดิษฐ์

5. โรงเรียนของท่านมีการช่วยเหลือทางด้านการศึกษแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างไรบ้าง

- จัดการสอนเสริมนอกเวลาเรียน

6. โรงเรียนของท่านมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกหรือไม่ ด้านใดบ้าง อย่างไร

- การตรวจวัดระดับสติปัญญาของนักเรียน

7. โรงเรียนของท่านมีการประสานส่งต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษกับหน่วยงานอื่นด้าน
ใดบ้าง อย่างไร

- การตรวจวัดระดับสติปัญญาของนักเรียน

8. ท่านพบปัญหา หรือ อุปสรรคด้านเครื่องมือการศึกษาแบบเรียนรวมหรือไม่ อย่างไร และท่านมี
วิธีการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคดังกล่าวอย่างไรบ้าง

- สื่ออุปกรณ์การเรียนไม่เพียงพอต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ แก้ไขโดยการผลิตสื่อ
การเรียนขึ้นมาเอง

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

สถานที่สัมภาษณ์โรงเรียนบ้านริมใต้ ตำบลริมใต้ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่.....

วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์10 มกราคม 2563.....

เวลาสัมภาษณ์09.30.....น. ถึงเวลา11.20.....น.

ตอนที่ 1 การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ด้านนักเรียน

1. โรงเรียนของท่านมีกระบวนการ หรือวิธีการในการคัดกรองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างไรบ้าง

- การคัดกรองขั้นแรก ครูประจำชั้นคัดกรองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษแยกจากเด็กปกติ โดยใช้หลักการสังเกต
- การคัดกรองขั้นที่สอง โดยครูการศึกษาพิเศษ หรือผู้ที่รับผิดชอบด้านการศึกษาพิเศษในโรงเรียน

2. โรงเรียนของท่านมีกระบวนการ วิธีการเตรียมความพร้อมนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างไรบ้าง

- คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างนักเรียนแต่ละคน เน้นการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาดตรงกับสภาพปัญหา

3. โรงเรียนของท่านมีแนวทาง การบริหารจัดการในการพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความประพฤติ ความคิด เจตคติที่ดีอย่างไรบ้าง

- ครูประจำชั้นใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ โดยมีครูแนะแนว ครูการศึกษาพิเศษ เป็นที่ปรึกษา สนับสนุน องค์ความรู้ เครื่องมือและเทคนิคการดำเนินกิจกรรมให้สอดคล้องกับลักษณะปัญหาของนักเรียนตามความเหมาะสม บางกรณีอาจจำเป็นต้องจัดให้มีการประชุม เพื่อขอความเห็นในการช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายกรณี

4. โรงเรียนของท่านมีวิธีการประเมินความรู้ ความสามารถ ทักษะนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างไรบ้าง

- ใช้ระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) โรงเรียนบ้านริมใต้

5. โรงเรียนของท่านมีแนวทาง การบริหารจัดการในการสนับสนุนหรือส่งเสริมให้นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้ทำกิจกรรมร่วมกัน อย่างไรบ้าง

- สร้างบรรยากาศแห่งความร่วมมือร่วมใจ โดยจัดกิจกรรมให้เกิดการปฏิสัมพันธ์กับกลุ่ม สนับสนุนให้ผู้เรียนได้เล่น ทำงานและเรียนรู้จากกลุ่มเพื่อน ครูคอยปรับปรุงการใช้ภาษา มารยาท และพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เพื่อให้เด็กสามารถทำงานกับกลุ่มเพื่อนได้อย่างดี

6. ท่านพบปัญหา หรือ อุปสรรคในการพัฒนาผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษหรือไม่ อย่างไร และ ท่านมีวิธีการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคดังกล่าวอย่างไรบ้าง

- ปัญหาที่พบ คือ ศักยภาพ/ความสามารถที่แตกต่างกัน แก้ไขปัญหาโดยสร้างบรรยากาศที่ไม่ กดดัน โดยลดกิจกรรมที่ต้องมีการแข่งขัน เพื่อให้เกิดผลแพ้ ชนะหรือการเป็นที่หนึ่งเหนือผู้อื่น ให้ ทุกคนมีโอกาสได้แสดงออกเท่าเทียมกันและได้รับการยกย่องเหมือนกัน

ด้านสภาพแวดล้อม

1. โรงเรียนของท่านมีการจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการใช้ชีวิตอยู่ภายใน โรงเรียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างไรบ้าง

- สร้างบรรยากาศห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน รวมทั้งสร้างระเบียบวินัยใน ห้องเรียน เพื่อรักษาสภาพบรรยากาศในห้องเรียน ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น นักเรียนเกิดความร่วมมือในกิจกรรมการเรียนรู้ จัดสื่อการสอนที่เหมาะสม และสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ทางลาด ห้องน้ำคนพิการ

2. โรงเรียนของท่านมีการดำเนินการชี้แจงผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลนักเรียนที่มีความพิเศษหรือไม่ อย่างไร

- ครูประจำชั้นของนักเรียนเป็นผู้แจ้ง เนื่องจากมีประสบการณ์ในการสอนและการติดตาม ในการสังเกตปัญหาต่างๆ

3. โรงเรียนของท่านมีคณะกรรมการที่ดำเนินการในการจัดการเรียนรวมหรือไม่ หากมี ประกอบด้วยใครบ้าง และทำหน้าที่อย่างไรบ้าง

- ครูประจำชั้น , ครูการศึกษาพิเศษ , ครูฝ่ายวิชาการ

4. โรงเรียนของท่านมีวิธีการประสานงานหรือการส่งต่อกับบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านใดบ้าง และมีวิธีการอย่างไร

- ส่งต่อนักเรียนเข้ารับการตรวจวัดประเมินระดับสติปัญญา

5. โรงเรียนของท่านมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่เรื่องการจัดเรียนรวมหรือไม่ อย่างไร

- การประชุมผู้ปกครอง , แผ่นพับ

6. ท่านพบปัญหา หรือ อุปสรรคในการจัดสภาพแวดล้อมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษหรือไม่ อย่างไร และท่านมีวิธีการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคดังกล่าวอย่างไรบ้าง

- ทางลาด ไม่มีทุกอาคารเรียน แก้ไขโดยจัดการสอนในห้องเรียนพิเศษ

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

1. โรงเรียนของท่านมีการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ อย่างไรบ้าง

- มีการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) โดยครูประจำชั้น ครูประจำวิชา และครูการศึกษาพิเศษ วางแผนการสอนร่วมกัน โดยมีการสื่อสารขอความร่วมมือกับผู้ปกครอง เพื่อให้สามารถพัฒนานักเรียนไปในทิศทางเดียวกัน

2. โรงเรียนของท่านมีการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ให้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างไรบ้าง

- มีการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ที่มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) โดยจะนำแผนที่วางไว้มาจัดสอนเสริม ในคาบเรียนเสริมวิชาการ

3. โรงเรียนของท่านใช้เทคนิคการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมอย่างไรบ้าง

- จัดกิจกรรมการทำงานเป็นทีม หรือกิจกรรมกลุ่ม ให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ทักษะตามความสนใจและความถนัด ในบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

4. โรงเรียนของท่านมีการตรวจสอบและประเมินความรู้ความเข้าใจผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ ด้วยวิธีใดบ้าง

- ใช้ระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) โรงเรียนบ้านริมใต้

5. โรงเรียนของท่านมีแนวทาง การบริหารจัดการอย่างไรเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการที่ดีขึ้น

- ให้นักเรียนเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิด โดยการลงมือปฏิบัติจริง

6. ท่านพบปัญหา หรือ อุปสรรคด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเรียนรวมหรือไม่ อย่างไร และท่านมีวิธีการแก้ไขปัญหาคืออุปสรรคดังกล่าวอย่างไรบ้าง

- ปัญหาการประสานงานกับผู้ปกครอง ความเข้าใจ และความร่วมมือในการพัฒนาผู้เรียน แก้ไขโดยการประชุม / อบรมให้ความรู้ สร้างความเข้าใจ
ด้านเครื่องมือ

1. โรงเรียนของท่านมีระบบการบริหารจัดการแบบเรียนรวมอย่างไรบ้าง

1.1 การจัดการข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

- ระบบสารสนเทศ งานการศึกษาพิเศษโรงเรียนบ้านริมใต้

- โปรแกรม IEP ONLINE

- โปรแกรมเซต

1.2 การจัดการข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร และแผนการพัฒนาคณากร

- ระบบสารสนเทศ งานการศึกษาพิเศษโรงเรียนบ้านริมใต้

1.3 การจัดการข้อมูลเครือข่าย

- ระบบสารสนเทศ งานการศึกษาพิเศษโรงเรียนบ้านริมใต้

2. โรงเรียนของท่านมีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานหรือการให้บริการแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษหรือไม่ อย่างไร

- มีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่มีความต้องการ

พิเศษ ในโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสำหรับนักเรียนพิเศษเรียนรวม

3. โรงเรียนของท่านมีเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอะไรบ้าง

- คอมพิวเตอร์

4. โรงเรียนของท่านมีสื่อการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอะไรบ้าง

- สื่อการเรียนการสอนสำหรับฝึกทักษะกล้ามเนื้อเล็ก , สื่อฝึกทักษะการใช้

ชีวิตประจำวัน สื่อเสริมวิชาการ(ภาษาไทย,คณิต) : ห้องเสริมวิชาการ ,ห้องภูวนาน

- สื่อการเรียนการสอนที่ครูจัดทำขึ้นตามสาระการเรียนรู้วิชาต่างๆ : ห้องเรียน

5. โรงเรียนของท่านมีการช่วยเหลือทางด้านการศึกษแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างไรบ้าง

- จัดสอนเสริมวิชาการ (ภาษาไทย , คณิตศาสตร์)

- จัดกิจกรรมฝึกทักษะอาชีพ (การเพาะเห็ด ปลูกพืชไร้ดิน การประกอบอาหาร)

- จัดกิจกรรมตามความสนใจ (ดนตรีไทย นาฏศิลป์ ดุริยางค์ กีฬาวิ่ง 31 ขา คอมพิวเตอร์

ศิลปะ)

6. โรงเรียนของท่านมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกหรือไม่ ด้านใดบ้าง อย่างไร

- มีหน่วยงานเครือข่าย เข้ามาจัดกิจกรรมร่วมกับนักเรียน และอบรมให้ความรู้

7. โรงเรียนของท่านมีการประสานส่งต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษกับหน่วยงานอื่นด้านใดบ้าง อย่างไร

- ส่งต่อนักเรียนเข้ารับการตรวจวัดประเมินระดับสติปัญญา และวินิจฉัยภาวะโรคสมาธิสั้น

- ส่งต่อนักเรียนเข้าศึกษาระดับมัธยมศึกษาใน โรงเรียนเฉพาะทาง และโรงเรียนเรียนรวม

8. ท่านพบปัญหา หรือ อุปสรรคด้านเครื่องมือการศึกษาแบบเรียนรวมหรือไม่ อย่างไร และท่านมีวิธีการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคดังกล่าวอย่างไรบ้าง

- ขาดสื่อการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียน แก้ปัญหาโดยผลิตและพัฒนาสื่อเพิ่มขึ้น

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

สถานที่สัมภาษณ์ โรงเรียนวัดช้างเคียน ตำบลช้างเผือก อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์ 11 มกราคม 2563.....

เวลาสัมภาษณ์ 10.00 น. ถึงเวลา 11.30..... น.

ตอนที่ 1 การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ด้านนักเรียน

1. โรงเรียนของท่านมีกระบวนการ หรือวิธีการในการคัดกรองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ อย่างไรบ้าง

- ในการคัดกรองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โรงเรียนวัดช้างเคียนได้คัดกรองตาม กระบวนการศึกษาธิการ โดยใช้แบบคัดกรองเฉพาะบุคคลที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา 9 ประเภท

2. โรงเรียนของท่านมีกระบวนการ วิธีการเตรียมความพร้อมนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ อย่างไรบ้าง

- โรงเรียนวัดช้างเคียนมีเตรียมความพร้อมให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยห้องชั้นเรียนพิเศษ ห้องศูนย์บริการทางการศึกษาพิเศษ student support service : sss และห้องกิจกรรมบำบัด เพื่อเตรียมความพร้อมนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

3. โรงเรียนของท่านมีแนวทาง การบริหารจัดการในการพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความประพฤติ ความคิด เจตคติที่ดีอย่างไรบ้าง

- สถานศึกษามีการวางแผนงานพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการจัดทำแผนพัฒนา ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการศึกษา และความต้องการของผู้เรียน ชุมชน มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจร PDCA มีการบริหารงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีการพัฒนางานวิชาการอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมพัฒนา ทั้งความรู้ในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา และพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้ครูได้รับการอบรมไม่น้อยกว่าปีละ 20 ชั่วโมง คณะกรรมการสถานศึกษามีการได้มาถูกต้องตามระเบียบจำนวน 9 คน มีการประชุมตามระเบียบ 2 เดือนต่อครั้ง มีการจัดการดูแลสภาพแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ เป็น

ระเบียบเรียบร้อย สะอาด ปลอดภัย มีต้นไม้ ร่มรื่น สวยงาม มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในอาคารให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ปลอดภัย และถูกสุขลักษณะ

4. โรงเรียนของท่านมีวิธีการประเมินความรู้ ความสามารถ ทักษะนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างไรบ้าง

- ครูทุกคนจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)
- จัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP)
- ครูจัดทำสื่อการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับแผน (IEP)
- ครูประเมินการวัดผลตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

5. โรงเรียนของท่านมีแนวทาง การบริหารจัดการในการสนับสนุนหรือส่งเสริมให้นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้ทำกิจกรรมร่วมกัน อย่างไรบ้าง

- ผู้เรียนมีสุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี ได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดจากครูประจำชั้น และสถานศึกษาได้จัดทำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างหลากหลาย ได้แก่ กิจกรรมอาหารกลางวัน กิจกรรมอาหารเสริม (นม) กิจกรรมแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน มีการกำหนดเป็นนโยบายส่งเสริมผู้เรียนให้มีสุนทรียภาพ ด้านศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ จัดทำโครงการส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนส่วนใหญ่มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ผ่านเกณฑ์การประเมินการเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ เป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน

6. ท่านพบปัญหา หรือ อุปสรรคในการพัฒนาผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษหรือไม่ อย่างไร และท่านมีวิธีการแก้ไขปัญหาคืออุปสรรคดังกล่าวอย่างไรบ้าง

- ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นคนต่างชาติ เชื้อชาติไทยใหญ่ ประกอบอาชีพรับจ้าง
- ผู้ปกครองไม่มีความรู้การใช้ภาษาไทย ทำให้มีปัญหาต่อการสื่อสารระหว่าง ครู นักเรียน ผู้ปกครอง
- ผู้ปกครองไม่มีเวลาปรับพฤติกรรมนักเรียนระหว่างโรงเรียนและบ้านไปในทิศทางเดียวกัน

ด้านสภาพแวดล้อม

1. โรงเรียนของท่านมีการจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการใช้ชีวิตอยู่ภายในโรงเรียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างไรบ้าง

- โรงเรียนได้จัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน ได้แก่ ปรับทางเดินระหว่างอาคาร เรียนต่างๆ ให้มีความสะดวก สะอาดและปลอดภัย จากสิ่งกีดขวางและยานพาหนะที่ขับผ่านขณะอยู่ในโรงเรียน ปูกระเบื้องทางเดินภายในอาคารเรียน การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน ได้แก่ ใต้เหล็กคัตหน้าระเบียง เพื่อป้องกันการออกนอกตึกอาคารขณะครูไม่อยู่ สวิตช์ไฟและปุ่มต่างๆ ภายใน

ห้องเรียนมีป้ายเตือนอันตราย จัดมุมเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ เช่น มุมอ่านหนังสือ มุมพักผ่อน มุม ICT

2. โรงเรียนของท่านมีการดำเนินการชี้แจงผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลนักเรียนที่มีความพิเศษหรือไม่ อย่างไร

- โรงเรียนวัดช้างเคียนมีระบบพี่เลี้ยงเด็กพิการ 1. โรงเรียนได้รับจัดสรรพี่เลี้ยงเด็กพิการจากเขตพื้นที่จำนวน 3 ตำแหน่ง 2.งบประมาณจากการระดมทุนในการจัดจ้างพี่เลี้ยงเด็กพิการโดยผู้ปกครอง จำนวน 9 ตำแหน่ง

3. โรงเรียนของท่านมีคณะกรรมการที่ดำเนินการในการจัดการเรียนรวมหรือไม่ หากมี ประกอบด้วยใครบ้าง และทำหน้าที่อย่างไรบ้าง

- มี โดยมีผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นประธาน ซึ่งมีหัวหน้างานการศึกษาพิเศษ กรรมการและเลขานุการ

4. โรงเรียนของท่านมีวิธีการประสานงานหรือการส่งต่อกับบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านใดบ้าง และมีวิธีการอย่างไร

- โรงเรียนวัดช้างเคียนได้ส่งต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ส่งต่อ 1.วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ 2. โรงเรียนนวมินทราชูทิศ พายัพ 3.วิทยาลัย เทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ เชียงใหม่

5. โรงเรียนของท่านมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่เรื่องการจัดเรียนรวมหรือไม่ อย่างไร

- โรงเรียนวัดช้างเคียนได้มีการจัดบุคลากรศึกษาพิเศษโดยสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษซึ่งทางศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 8 เป็นผู้ประสานงานติดต่อในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ เรื่องการจัดเรียนรวม โรงเรียนวัดช้างเคียน ร้อยละ 100 จัดกิจกรรมแสดงผลงานวิชาการและการนำเสนอภาพลักษณ์งานการศึกษาพิเศษร่วมกับหน่วยงานอื่นๆที่จัดขึ้น

6. ท่านพบปัญหา หรือ อุปสรรคในการจัดสภาพแวดล้อมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษหรือไม่ อย่างไร และท่านมีวิธีการแก้ไขปัญหาคืออุปสรรคดังกล่าวอย่างไรบ้าง

- ครูบางท่านยังขาดการวัดและประเมินผลระหว่างภาคเรียน ด้วยวิธีการที่หลากหลายในทุกหน่วยการเรียนรู้ที่ครูสอน การทำผลงานวิจัยในชั้นเรียนยังไม่ครบถ้วนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

1. โรงเรียนของท่านมีการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แก่นักเรียนที่มีความต้องการ พิเศษ อย่างไรบ้าง

- โรงเรียนวัดช้างเคียนได้จัดทำจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ปีละ 2 ครั้ง ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

2. โรงเรียนของท่านมีการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ให้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างไรบ้าง

- โรงเรียนวัดช้างเคียนได้จัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ร้อยละ 100 ของผู้เรียน

3. โรงเรียนของท่านใช้เทคนิคการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม อย่างไรบ้าง

- โรงเรียนมีโครงการพี่ช่วยน้อง น้องช่วยพี่ทำกิจกรรม โครงการตะกร้า 10 นาทีพี่สองน้อง และมีลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

4. โรงเรียนของท่านมีการตรวจสอบและประเมินความรู้ความเข้าใจผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษด้วยวิธีใดบ้าง

- โรงเรียนวัดช้างเคียนได้ประเมิน วัดผลประเมินผลตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ร้อยละ 100 ทุกคน

5. โรงเรียนของท่านมีแนวทาง การบริหารจัดการอย่างไรเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการที่ดีขึ้น

- โรงเรียนวัดช้างเคียนได้ประสบความสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียนวัดช้างเคียน เป็นโรงเรียนที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการ นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำเร็จตามที่ตั้งไว้

6. ท่านพบปัญหา หรือ อุปสรรคด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเรียนรวมหรือไม่ อย่างไร และท่านมีวิธีการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคดังกล่าวอย่างไรบ้าง

- งบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดการศึกษา

ด้านเครื่องมือ

1. โรงเรียนของท่านมีระบบการบริหารจัดการแบบเรียนรวมอย่างไรบ้าง

- โรงเรียนได้ดำเนินการตามขั้นตอนคือ คัดกรองนักเรียนพิการเรียนรวมตามประเภทความพิการ 9 ประเภท ได้แก่ 1) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น 2) การได้ยิน 3) ทางสติปัญญา 4) ทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ 5) ทางการเรียนรู้ 6) ทางการพูด และภาษา 7) ทางพฤติกรรม หรืออารมณ์ 8) ออทิสติก 9) พิกัดซ้อน

- โดยผู้บริหารโรงเรียน /ครู/บุคลากรที่ผ่านการอบรมหลักสูตร “ผู้ดำเนินการคัดกรองคนพิการทางการศึกษา” โดยนำรายชื่อนักเรียนกรอกเข้าในระบบโปรแกรมสารสนเทศ SET รวมทั้งจัดทำแผนการพัฒนากิจการศึกษานเฉพาะบุคคล (IEP) โดยได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง

1.2 การจัดการข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร และแผนการพัฒนามูลากร

- แนวคิดหลักที่โรงเรียนใช้บริหารงาน คือ การทำงานแบบมีส่วนร่วม จากบุคลากรทุกฝ่ายที่มีส่วนได้เสียกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยใช้แผนปฏิบัติการและแผนยุทธศาสตร์ของโรงเรียนเป็นเครื่องมือในการบริหารงาน ซึ่งในการจัดทำแผนงานต่าง ๆ นั้น ได้เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม และเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกครั้ง รวมทั้งการดำเนินการระบบพี่เลี้ยงเด็กพิการที่เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียน โดยพี่เลี้ยงเด็กพิการจะช่วยดูแลนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทั้งด้านทักษะการดำรงชีวิตประจำวัน การเข้าสังคมในโรงเรียนและการเรียนรู้ของนักเรียนในห้องเรียนเรียนรวมกับเด็กปกติ

1.3 การจัดการข้อมูลเครือข่าย

- โรงเรียนได้ประสานงานกับหน่วยงานและสถาบันต่าง ๆ เพื่อความร่วมมือในการพัฒนาการเรียนรวมในโรงเรียน โดยเป็นโรงเรียนต้นแบบเรียนรวม ทำงานประสานกับโรงเรียนที่จัดการเรียนรวม เช่น โรงเรียนวัดเจ็ดยอด โรงเรียนวัดช่วงสิงห์ โรงเรียนวัดชะขาว ฯลฯ

- โรงเรียนประสานงานส่งต่อการเข้ารับการศึกษาของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ รวมทั้งขอคำแนะนำจากบุคลากรทางการแพทย์ เช่น สถาบันราชนครินทร์ ศูนย์การศึกษาพิเศษเขต 8 โรงพยาบาลสวนปรุง โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

2. โรงเรียนของท่านมีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานหรือการให้บริการแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษหรือไม่ อย่างไร

- มี โดยกำหนดเป้าหมายระยะยาว 1 ปี จัดทำรายงานผลปีละ 2 ครั้ง กรณีส่งต่อผู้เรียนจบการศึกษาแต่ละระดับ หรือย้ายสถานศึกษา ให้สถานศึกษานำส่งแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล รายงานผลการประเมิน การดำเนินการตามแผน แผนประวัติ และเพิ่มสะสมผลการเรียนของผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลจัดการศึกษาต่อไป

3. โรงเรียนของท่านมีเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอะไรบ้าง

- โรงเรียนมีสื่อการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยมีห้องศูนย์บริการทางการศึกษาพิเศษ student support service : sss

4. โรงเรียนของท่านมีสื่อการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ อะไรบ้าง

- ชุดสื่อนับ 1-100 ไทย
- ชุดสื่อครอบครัวของฉัน
- ชุดสื่อสัปดาห์อังกฤษ
- ชุดสื่อสี
- บล็อกไม้ 47 ชิ้น
- ชุดสื่อนับ 1-10 อังกฤษ
- ชุดสื่อร่างกายของเรา
- ชุดสื่อสัปดาห์อังกฤษ
- ชุดสื่อกระเป๋าหนัง
- แผ่นเรียนรู้บุคคล

5. โรงเรียนของท่านมีการช่วยเหลือทางด้านการศึกษากับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างไรบ้าง

- โรงเรียนวัดช่างเคี่ยนมีพี่เลี้ยงเด็กพิการช่วยเหลือการจัดการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน
ทุกห้องเรียน

6. โรงเรียนของท่านมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกหรือไม่ ด้านใดบ้าง อย่างไร

- ด้านการศึกษาโรงเรียนได้ประสานงานกับหน่วยงานและสถาบันต่าง ๆ เพื่อความร่วมมือ
ในการพัฒนาการเรียนรวมในโรงเรียน โดยเป็นโรงเรียนต้นแบบเรียนรวม ทำงานประสานกับ
โรงเรียนที่จัดการเรียนรวม เช่น โรงเรียนวัดเจ็ดยอด โรงเรียนวัดช่วงสิงห์ โรงเรียนวัดชะขาว ฯลฯ

- ด้านการรักษาโรงเรียนประสานงานส่งต่อการเข้ารับการรักษาของนักเรียนที่มีความ
ต้องการจำเป็นพิเศษ รวมทั้งขอคำแนะนำจากบุคลากรทางการแพทย์ เช่น สถาบันราชนครินทร์
ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขต 8 โรงพยาบาลสวนปรุง โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

- ด้านการส่งต่อการศึกษาโรงเรียนวัดช่างเคี่ยนได้ส่งต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่
สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่งต่อ 1.วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ 2. โรงเรียน
นวมินทราชูทิศ พายัพ 3.วิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ เชียงใหม่

7. โรงเรียนของท่านมีการประสานส่งต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษกับหน่วยงานอื่นด้าน
ใดบ้าง อย่างไร

- ส่งต่อศูนย์การศึกษาพิเศษภายในจังหวัด
- ส่งต่อสถานศึกษาที่นักเรียนศึกษาต่อ
- ส่งต่อโรงพยาบาลภายในจังหวัด

8. ท่านพบปัญหา หรือ อุปสรรคด้านเครื่องมือการศึกษาแบบเรียนรวมหรือไม่ อย่างไร และท่านมี
วิธีการแก้ไขปัญหานี้หรืออุปสรรคดังกล่าวอย่างไรบ้าง

- พบปัญหาด้านการวัดและประเมินผล ในด้านการออกแบบเครื่องมือวัดประเมินผล
เช่นแบบทดสอบหรือใบงาน ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)
ตามประเภทความพิการทั้ง 9 ประเภท

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

